

ΑΡΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΑΓΩΝΟΣ
ΤΩΝ ΓΝΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΣΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ 3 - ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ/ΧΕΙΜΩΝΑΣ 2015

ΑΡΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΑΓΩΝΟΣ
ΤΩΝ ΓΝΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

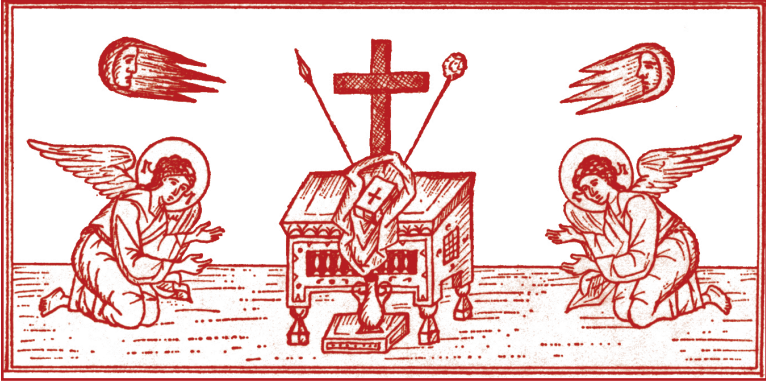
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΘΕΟΦ. ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΓΑΡΔΙΚΙΟΥ ΚΛΗΜΗΣ
ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΘΥΝΗ ΤΗΣ ΣΥΝΟΔΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΩΝ ΓΝΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ
ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΛΟΓΙΑ
ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ κ. ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΥ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

ΤΕΥΧΟΣ: 3 - ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ/ΧΕΙΜΩΝΑΣ 2015

Περιεχόμενα

Εισαγωγικόν	1
Μητροπολίτης πρώην Φλωρίνης Χρυσόστομος	9
Ἐπικήδειος στὸν πρώην Φλωρίνης Χρυσόστομο	16
Ἐπιμνημόσυνος Λόγος στὸν πρώην Φλωρίνης Χρυσόστομο	23
Ἀφιέρωμα στὸ Μέγα Θαῦμα τοῦ 1925:	
Ἡ Γ' Ἐμφάνισις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ	28
Μαρτυρίες Ἀυτοπτῶν Μαρτύρων	32
Αἴτησις τοῦ Συλλόγου τῶν Ὁρθοδόξων κατατεθεῖσα ἐν τῇ Ἐθνοσυνελεύσει	40
Ἄρθρα καὶ Ἐπιστολές στὸν Τύπο	47
Ἐπιστολὴ π. Φιλοθέου Ζερβάκου πρὸς τὸν Ἱεροσολύμων Δαμιανὸν	61
Ἐκδόσεις ὑπὲρ τῆς Γνησίας Ὁρθοδοξίας (1926)	65
Ἐρὰ Ἀκολουθία Γ' Ἐμφάνισεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ	70

Διεύθυνσις Γραφείων Ἱερᾶς Συνόδου:
Κάνιγγος 32 (γ' ὄροφος), 106 82 Ἀθῆναι
Τηλ.: 2103828280
Fax: 2103847365
e-mail: ecclesiagoc@gmail.com

Εἰσαγωγικὸν

Τὸ Μυστήριον τοῦ Σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ εἶναι Μυστήριον Ἀγάπης. Ὁ Χριστὸς ἐπ’ Αὐτοῦ μᾶς ἀγάπησε τέλεια, πόνεσε, ἀλλὰ καὶ πονάει γιὰ τὸν κόσμον. Ὑπέφερε, γιὰ νὰ ἀποδείξη τὸ μεγαλεῖο τῆς Ἀγάπης Του. Καὶ ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ στηρίζεται ἐπὶ τῆς Ἐσταυρωμένης Ἀγάπης. Διακονεῖ καὶ σώζει τοὺς ἀνθρώπους, καὶ βοηθεῖ αὐτοὺς νὰ συναντήσουν καὶ νὰ κοινωνήσουν τὸν Θεὸ τῆς Ἀγάπης, διὰ τῆς συμμετοχῆς στὸ Πάθος καὶ στὴν Ἀνάστασί Του.

Οἱ δεχόμενοι αὐτὴ τὴν θεία δωρεὰ καὶ ἀντιλαμβανόμενοι τὴν ἐν Χριστῷ εὐθύνη τους, δηλαδὴ τὰ γνήσια μέλη τῆς Ἐκκλησίας, διακρίνονται πάντοτε γιὰ τὸν ζῆλο τῆς θυσιαστικῆς ἀγάπης τους ἔναντι Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων.

Διακρίνονται, αὐξανόμενοι στὴν πίστι καὶ τὴν ἀρετὴ, γιὰ τὸ «ἀγαθὸν» καὶ τὴν «ἀλήθειαν», «εἶπερ (ἐφ’ ὅσον) ἀγαθὸν τὸ φιλόνητον καὶ ἀληθές

τὸ κατὰ πίστιν φιλόθεον», σύμφωνα μὲ τὸν Ἅγιο Μάξιμο τὸν Ὁμολογητῆ, ὁ ὁποῖος χαρακτηρίζει αὐτὰ ὡς «τὰ τῆς ἀγάπης γνωρίσματα» (βλ. «Κεφάλαια Θεολογικὰ καὶ Οἰκονομικὰ», Α', λε').

Ἡ ἔνδειξις τῆς κατὰ Θεὸν Ἀγάπης, λοιπόν, περιλαμβάνει θυσίαις ὑπὲρ τῆς Πίστεως καὶ τῆς Ἀρετῆς, δηλαδή **ἡρωϊσμό.**

Καὶ κατὰ Ντοστογιέφσκυ, «ὁ ἡρωϊσμός εἶναι ἀνώτερος ἀπὸ κάθε εὐτυχία, καὶ μόνο ἡ ἰκανότητα νὰ εἶναι κανεὶς ἥρωας ἀποτελεῖ εὐτυχία» (στὸ ἔργο «Ὁ Ἐφηβος»).

Στὸ τεῦχος μας αὐτὸ ἔχουμε ἡρωϊκὰ παραδείγματα πίστεως καὶ ἀρετῆς, ὅπως μάλιστα ἐμφαίνονται ἀνάγλυφα τόσο στὸ λιτὸ Ἀφιέρωμά μας στὴν σεπτὴ μορφὴ τοῦ Ὁμολογητοῦ Πρωθιεράρχου τῆς Ἐκκλησίας μας Μητροπολίτου πρώην Φλωρίνης Χρυσοστόμου, ἐπὶ τῆ 60ετία ἀπὸ τῆς Κοιμήσεως Αὐτοῦ († 1955), ὅσο καὶ στὸ σύντομο Ἀφιέρωμά μας στὸ Θαῦμα τῆς Γ' Ἐμφανίσεως τοῦ Τιμίου καὶ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ τὸ 1925, ἐπὶ τῆ ἐπετείῳ τῆς 90ετίας Αὐτοῦ.

Ὁ ἡρωϊσμός γιὰ τὴν Πίστι ἕως θυσίας εἶναι ὄντως Σταυρός, ὁ Ὁποῖος ὁμως φωτίζει τὰ σκότη τῆς ἀνθρώπινης ἀδυναμίας μὲ τὸ ἀνέσπερο Φῶς τῆς Ἀναστάσεως, ὅπως ἀκριβῶς συνέβη τόσο στὴν Ἐμφάνισι τοῦ Τιμίου Σταυροῦ στὸ διωκόμενο Ποίμνιο τοῦ Πατρῴου Ἡμερολογίου στοὺς πρόποδες τοῦ Ὑμηττοῦ τὸ 1925, ὅσο καὶ στοὺς ἀτρήτους ὁμολογιακοὺς Ἀγῶνες τοῦ μακαριστοῦ ἀγίου πρώην Φλωρίνης Χρυσοστόμου.

Πιὸ συγκεκριμένα, ἐπὶ τοῦ ὑλικοῦ μας, στὴν Ἐνότητα *Μορφές*, παραθέτουμε Μικρὸ Ἀφιέρωμα

στὸν Γίγαντα τῆς Ὁρθοδοξίας πρώην Φλωρίνης Χρυσόστομο, τὸ ὁποῖο συμπεριλαμβάνει τρία χαρακτηριστικὰ κείμενα:

Ἐνα σύντομο Βιογραφικὸ, ὅπου παρουσιάζεται μὲ γλαφυρότητα ἢ μορφή τοῦ ἀοιδίμου Πρωθιεράρχου καὶ σκιαγραφεῖται κατὰ δύναμιν ἢ σεπτὴ προσωπικότητά του. Πρόκειται γιὰ παλαιότερο κείμενό μας, τὸ ὁποῖο ὑπέστη κατάλληλη ἐπεξεργασία γιὰ νὰ χρησιμοποιηθῆ κατὰ τὴν περίστασι ταύτη.

Ὡς δεύτερο κείμενο τοῦ Ἀφιερώματος, δημοσιεύεται ὁ Ἐπικήδειος Λόγος κατὰ τὴν Ἐξόδιο Ἀκολουθία του, ὁ ὁποῖος ἐξεφωνήθη ὑπὸ τοῦ τότε Ἀρχιμανδρίτου Χρυσοστόμου Νασλίμη ἐκ Βόλου.

Ὡς τρίτο κείμενο, δημοσιεύεται Ἐπιμνημόσυνος Λόγος σὲ Ἐκδήλωσι ἐπὶ τῇ Ἀνακομιδῇ τῶν ἱερῶν Λειψάνων του, τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1960, ἀπὸ τὸν τότε Ἀρχιμανδρίτη Χρυσόστομο Κιούση.

Στὴν Ἐνότητα *Ἱστορικὲς Σελίδες*, ἀκολουθεῖ ἕτερο Ἀφιέρωμα, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 90ετίας ἀπὸ τὸ μέγιστο Θαῦμα τῆς Γ' Ἐμφανίσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ κατὰ τὸν ἑορτασμὸ τῆς Ὑψώσεως Αὐτοῦ δι' Ἀγρυπνίας σύμφωνα μὲ τὸ Πάτριον Ἡμερολόγιο, τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1925, στὸ ἔρημο τότε βυζαντινὸ Μονύδριο τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου στὸν συνοικισμὸ Παπάγου στὴν Ἀν. Ἀττικὴ.

Ὡς πρῶτο κείμενο τοῦ Ἀφιερώματος τούτου, δημοσιεύεται τὸ αὐθημερὸν τοῦ Θαύματος ἐκδοθὲν Ἀνακοινωθὲν τοῦ «Συλλόγου τῶν Ὁρθοδόξων», τὸ ὁποῖο μὲ τρόπο ἐξαιρετικὸ περιγράφει τὸ Θαῦμα, ἀνατρέπει τὶς πιθανὲς ἀμφισβητήσεις Αὐτοῦ καὶ τὸ ἀξιολογεῖ εὐστόχως ὡς ἐπίσημη **Θεόθεν Βεβαίω-**

σιν περὶ τῆς ὀρθότητος τῶν πεποιθήσεων τῶν ἀκολουθῶν τοῦ Πατρῴου Ἡμερολογίου καὶ ὡς χεῖρα βοηθείας ἐξ Οὐρανοῦ πρὸς ἀναθεώρησιν τῆς ἀντικανονικῆς ἀποφάσεως τῆς ἡμερολογιακῆς μεταρρυθμίσεως.

Εἰς συνέχειαν τούτου, δημοσιεύονται ἀφηγήσεις αὐτοπτῶν μαρτύρων τοῦ Θαύματος, ὄχι μόνον ἐκ τῶν ἀγρυπνούντων Ὁρθοδόξων πιστῶν, οἱ ὅποιοι ἔλαβαν τὴν Οὐράνια φωτεινὴ ἐπιμαρτυρία εἰς ἐπιβράβευσιν τοῦ ἱεροῦ Ἀγῶνος των, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ὀργάνων τῆς τάξεως ἢ καὶ ἀδιαφόρων, οἱ ὅποιοι ἰδόντες τὸ Θαῦμα συνεκλονίσθησαν καὶ προσεχώρησαν ἀδιστακτικῶς στὶς τάξεις τῆς Γνησίας Ὁρθοδοξίας.

Στὴν Ἐνότητα *Ἐπίσημα Κείμενα*, δημοσιεύεται ἄλλο ἓνα ἀξιοπρόσεκτο καὶ ὄντως βαρυσήμαντο κείμενο τοῦ δραστηρίου «Συλλόγου τῶν Ὁρθοδόξων», τὸ ὅποιο κατετέθη ὡς Αἴτησις στὴν Δ' Ἐθνοσυνέλευσι τῶν Ἑλλήνων μὲ τὸν χαρακτηριστικὸν τίτλο: «**Περὶ ἄρσεως τοῦ γενομένου θρησκευτικοῦ σχίσματος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ**», δημοσιευθεῖσα σὲ καθημερινὴ ἐφημερίδα τῆς ἐποχῆς τὴν 14.12.1924.

Μέσω Αὐτῆς, ἐκτίθενται καὶ πάλι μὲ σαφήνεια καὶ τεκμηρίωσι οἱ ἐκκλησιαστικοὶ λόγοι ἀρνήσεως ἀποδοχῆς τῆς ἡμερολογιακῆς Καινοτομίας ἀπὸ μέγα μέρος Κλήρου καὶ Λαοῦ, ὅπως ἄλλωστε συνέβη καὶ μὲ τὴν συντριπτικὴ πλειοψηφία τῶν τοπικῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης· γίνεται δὲ προσφυγὴ στοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ Ἐθνους ἐξ αἰτίας τῆς βίας καὶ τῶν πιέσεων ἀπὸ τὴν Καινοτομήσασα Ἱεραρχία κατὰ τῶν Ὁρθοδόξων, ὥστε νὰ διασφαλισθῇ ἡ θρησκευτικὴ τους ἐλευθερία καὶ νὰ

παύσουν οἱ βάρβαροι διωγμοί, ὅπως ἐπίσης καὶ γιὰ νὰ συντελέσουν (οἱ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως) στήν διευθέτησι τοῦ προκληθέντος σχίσματος, προκειμένου νὰ προληφθοῦν τὰ ἐπερχόμενα δεινὰ ἐκ τούτου στήν Ἐκκλησία καὶ τὸ Ἔθνος· ἀκόμη, ζητεῖται ἡ συμπερίληψις ἄρθρου στήν ἀνασύνταξι τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ Πολιτεύματος, διὰ τοῦ ὁποίου νὰ δηλώνεται ὅτι στερεῖται ἰσχύος κάθε νόμος ἢ διάταγμα, ἀντιτιθέμενο στὰ δόγματα, τοὺς ἱερούς Κανόνες καὶ τὶς ἱερὲς Παραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας! Εἶναι προφανές, ὅτι ἡ ὑπαρξις ἐνὸς τέτοιου ἄρθρου θὰ ἀπέτρεπε τὴν ψήφισι ὧσων ἀντιθρησκευτικῶν νομοθετημάτων ἐνεφανίσθησαν ἔκτοτε...

Στὴν Ἐνότητα Ἄρθρα καὶ Ἐπιστολὲς στὸν Τύπο, δημοσιεύονται ἐπίσημα ἢ καὶ ἀνεπίσημα κείμενα, τὰ ὁποῖα εἶδαν τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος, ὡς ἀποδεικτικὰ τῆς σθεναρᾶς ἀντιδράσεως ἐνάντια στήν ἡμερολογιακὴ Καινοτομία σὲ Πανορθόδοξο ἐπίπεδο, ὅπως καὶ στήν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, παρόλον ὅτι Κληρικοὶ τῆς προσπαθοῦσαν νὰ δικαιολογήσουν καὶ στηρίξουν αὐτήν. Ἡ ἀντίδρασις εὐρύτερα καὶ ὄχι μόνον στὰ μεγάλα ἀστικά κέντρα ἦταν ἐντυπωσιακὴ, ὅπως φαίνεται καὶ στὶς εἰδικὲς ἀναφορὰς στὶς μεγαλονήσους Κύπρου καὶ Κρήτη.

Ὡς πρὸς τὴν Ρουμανία, παραθέτουμε δημοσίευμα ἐφημερίδος τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καταφερόμενο ἐνάντια στήν ἀντίδρασι τῶν Ὁρθοδόξων στήν ἐπιβληθεῖσα Καινοτομία, τὸ ὁποῖο ἂν καὶ προέρχεται ἀπὸ τοὺς ὑποστηρικτὰς τῆς Μεταρρυθμίσεως, ἀποδεικνύει παρὰ ταῦτα τὴν σημειωθεῖσα ζωηρὴ καὶ ἔντονη ἀντίδρασι τοῦ Ὁρθοδόξου λαοῦ

στήν ἐπιχειρηθεῖσα ἐπιβολή διὰ τῆς βίας τῆς ἐπαισχύντου Καινοτομίας.

Ἀκόμη, ὡς μία σημαντικὴ μαρτυρία παρατίθεται θαρραλέα ζηλωτικὴ ἐπιστολὴ τοῦ εὐφήμως γνωστοῦ Γέροντος π. Φιλοθέου Ζερβάκου, νέου τότε στήν ἡλικία Ἱερομονάχου, ὁ ὁποῖος ἐλέγχει τὸν Πατριάρχη Ἱεροσολύμων Δαμιανό, διότι ὁ τελευταῖος σὲ ἐπιστολὴ του πρὸς τὸν Καινοτόμο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν Χρυσόστομο Παπαδόπουλο ἐξέφρασε συγκατάθεσι στήν «διόρθωσιν» τοῦ Ἡμερολογίου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὡς δῆθεν ἀναγκαστικῆς πράξεως πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως στὸν λαὸ ἀπὸ τὴν ταυτόχρονη χρῆσι δύο ἡμερολογίων, θρησκευτικοῦ καὶ πολιτικοῦ, ἂν καὶ ἔσπευδε νὰ βεβαιώσῃ ὅτι τὸ Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων δὲν θὰ προέβαινε στήν ἀλλαγὴ λόγῳ μειονεκτικῆς θέσεως στὰ Πανάγια Προσκυνήματα ἔναντι τῶν Λατίνων καὶ ἐξ αἰτίας κινδύνου προσηλυτισμοῦ ἀπὸ μέρους των.

Ὁ π. Φιλόθεος μὲ παρρησία θαυμαστὴ ἐξηγεῖ περὶ τῆς φοβερᾶς διαιρέσεως, ἡ ὁποία προέκυψε ἐξ αἰτίας τῆς Καινοτομίας στήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, καὶ περὶ τῶν θλιβερῶν ἀποτελεσμάτων της, προτρέπων τὸν Πατριάρχη Ἱεροσολύμων νὰ φροντίσῃ γιὰ τὴν ἐπιστροφή τοῦ Πατρίου Ἡμερολογίου σὲ ὅσους τὸ ἀπεμπόλησαν πρὸς ἔνωσιν καὶ εἰρήνευσιν τῆς δεινῶς πασχούσης Ἐκκλησίας ἐξ αἰτίας τῶν σκανδαλοποιῶν καὶ νεωτεριστῶν.

Ἐπίσης, στὶς Ἐκδόσεις ὑπὲρ τῆς Γνησίας Ὁρθοδοξίας τοῦ 1926 παρουσιάζονται χαρακτηριστικὲς τοιαῦτες κυρίως ἐξ Ἁγίου Ὁρους προερχόμενες, ὡς καὶ ἀπὸ τὸν προαναφερθέντα Γέροντα π. Φιλόθεο Ζερβάκο.

Τέλος, στήν νέα Ἐνότητα Ὑμνογραφικά, δημοσιεύεται γιά πρώτη φορά μία χειρόγραφη ἄγνωστη ἱερὰ Ἀκολουθία γιά τήν Γ' Ἐμφάνισι τοῦ Τιμίου Σταυροῦ τοῦ 1925, ποιηθεῖσα ὑπό τοῦ εὐλαβοῦς Πρωτοψάλτου κ. Εὐαγγέλου Τσόγκα, ἱατροῦ, πιστοῦ μέλους τῆς Ἐκκλησίας μας, ἡ ὁποία συνδυάζει παράδοσι, καλλιπέπεια, ἀρμονία καί μέλος.

Πρόκειται γιά δόκιμο νοηματικῶς καί μετρικῶς καί κατὰ πάντα ἀξιόλογο ὑμνογραφικό κείμενο, συντεταγμένο μέ θεία ἔμπνευσι, θέρη, ζῆλο καί ἀγάπη γιά τήν Ὁρθοδοξία, τοῦ ὁποίου ὁ Ποιητής Ὑμνογράφος προτάσσει κατατοπιστική Εἰσαγωγή καί ἐμπλουτίζει τὸ ἔργο μέ συνεχεῖς ἐμβριθεῖς καί λεπτομερεῖς τυπικὲς διατάξεις.

Τὸ λαμπρὸ αὐτὸ ἔργο συμπληρώνει θαυμάσια τὸ Ἀφιέρωμα τοῦ παρόντος τεύχους στὸ Θαῦμα τῆς Γ' Ἐμφάνισεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ τοῦ 1925 καί ἀξίζει μελέτης καί προσευχητικῆς χρήσεως. Ἐλπίζουμε δέ, ὅτι ἡ Ἱερὰ Σύνοδος μας, διὰ τῆς παροχῆς τῆς εὐλογίας καί ἐγκρίσεώς της γιά τὸ παρὸν τεύχος, ἐκφράζει ταυτοχρόνως καί τὴν ἄδεια Αὐτῆς κυκλοφορήσεως τοῦ ὁμολογιακοῦ αὐτοῦ ὑμνογραφικοῦ ἔργου, τὸ ὁποῖο δυνάμεθα νὰ εἰποῦμε ὅτι ἀποτελεῖ πλουτισμὸν ὄχι μόνον τοῦ ἱεροῦ Ἀγῶνος μας, ἀλλὰ καί τῆς ὑμνογραφικῆς παραδόσεως τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας.

Ἡ εὐχή μας καί πάλιν εἶναι, ἡ σημαντικὴ ὕλη τοῦ τεύχους αὐτοῦ νὰ συντείνῃ ὄχι μόνον στήν καλύτερη γνῶσι ἱστορικῶν προσώπων καί γεγονότων, ἀλλὰ καί στήν καλλιέργεια ὀρθοῦ ὁμολογι-

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Παρακαλούνται ὅσοι Πατέρες καὶ Ἀδελφοὶ διαθέτουν ἀρχεϊακὸ ὑλικό, σχετικὸ μὲ τὸν Ἱερὸ Ἀγῶνα τῆς Γνησίας Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας, ἥτοι ἐπιστολές, κείμενα, παλαιὰ βιβλία, φωτογραφίες κλπ., νὰ μᾶς θέσουν αὐτὰ ὑπ' ὄψιν, κατόπιν ἐπικοινωνίας καὶ συνεννοήσεως (τηλ. 6974819081), ὥστε νὰ ἀξιοποιηθῇ τὸ ὑλικὸ τοῦτο καταλλήλως μέσῳ τοῦ Περιδικοῦ μας.

Θὰ πρόκειται γιὰ ἰδιαίτερα πολύτιμη συνεισφορὰ στὴν κοινὴ μας προσπάθεια ὑπὲρ τῶν Πατρίων, διὰ τῆς ἀναδείξεως τῆς ἱστορίας τῶν ἡρωϊκῶν προγόνων μας στὴν Πίστι.

Ὅσοι δὲ τυχὸν ἀνταποκριθοῦν στὴν ἔκκλησί μας αὐτῇ, θὰ ἀναφερθοῦν τιμῆς καὶ εὐχαριστίας ἕνεκεν στὶς στῆλες τοῦ Περιδικοῦ μας.

Ἐκ τῆς Συντάξεως

ακοῦ φρονήματος καὶ ἡρωϊκῶν ἔργων θυσίας, ὡς ἀπαυγασμάτων κατὰ Θεὸν ζήλου γιὰ τὴν Ἀρετὴ καὶ τὴν Ἀλήθεια τῆς Πίστεως, δηλαδὴ γιὰ τὴν Ἀγάπη τοῦ Σταυροῦ τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, «ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ» (Εφεσ. γ' 21), πρὸς σωτηρίαν αἰώνιον.

† Ὁ Γαρδικίου Κλήμης

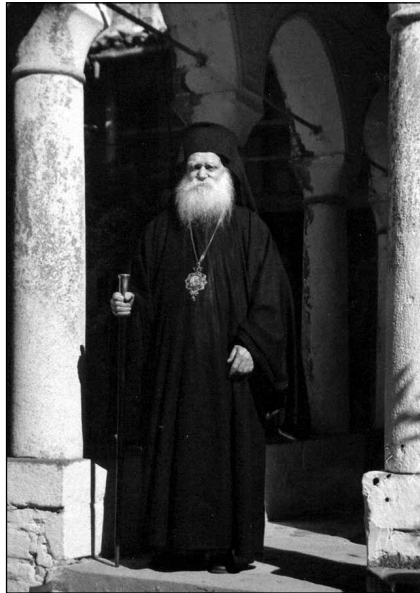
Δεκέμβριος 2015

ΜΙΚΡΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟΝ ΠΙΝΑΝΤΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

**‘Ο ‘Ομολογητής ‘Ιεράρχης
Μητροπολίτης πρώην Φλωρίνης
Χρυσόστομος
‘Ηγέτης τῆς Μαρτυρικῆς ‘Εκκλησίας
τῶν Γνησίων ‘Ορθοδόξων
Χριστιανῶν ‘Ελλάδος
(1870 - 1955)**

ΩΣΕΛΑΧΙΣΤΗ ἀπότισι τιμῆς στήν ἱερά μνήμη τοῦ συγχρόνου ‘Ομολογητοῦ τῆς ‘Ορθοδοξίας Μητροπολίτου πρώην Φλωρίνης Χρυσοστόμου, ἐπὶ τῇ 60ῇ Ἐπετείῳ ἀπὸ τῆς Κοιμήσεως Αὐτοῦ, ὑπενθυμίζουμε συνοπτικῶς ὠρισμένα βιογραφικὰ στοιχεῖα του, τὰ ὁποῖα παρουσιάζουν ἀνάγλυφα τὸ μεγαλεῖο τῆς ψυχῆς τοῦ ἐκλεκτοῦ αὐτοῦ σκεύους τῆς Θείας Χάριτος, πρὸς παραδειγματισμόν, στήριξιν καὶ ἐνίσχυσιν ἰδίως τῆς νεωτέρας γενεᾶς τοῦ Πληρώματος τῆς ‘Εκκλησίας μας καὶ εὐρύ-

τερα, ἀλλὰ καὶ ἀναζωπύρωσιν τῆς ὁμολογιακῆς του παρηρησίας στὶς δύσκολες ἡμέρες μας.

Ὁ αἰμίμηστος Ἱεράρχης Χρυσόστομος Καβουρίδης ἐγεννήθη στὶς 13.11.1870 στὴν Μάδυτο τῆς Ἄν. Θράκης ἀπὸ εὐσεβεῖς γονεῖς. Λόγω τῆς ἰδιαιτέρας κλήσεώς του στὰ ἐκκλησιαστικά καὶ τῆς ὀξυνοίας του, ἐπεθύμησε νὰ φοιτήσῃ στὴν Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Χάλκης, ὅπου καὶ ὠλοκλήρωσε τὶς σπουδές του τὸ 1901 μὲ βαθμὸν ἀριστα. Τὸ ἴδιο ἔτος ἐχειροτονήθη Διάκονος ἀπὸ τὸν Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Ἰωακείμ τὸν Γ' καὶ διετέλεσε Ἱεροκῆρυξ Πανόρμου καὶ ἀργότερα Μέγας Πρωτοσύγκελλος τῶν Πατριαρχείων.

Διεκρίνετο ὡς Πατριαρχικὸς Κληρικὸς γιὰ τὸ σεμνοπρεπὲς καὶ ἀκέραιον τοῦ χαρακτήρος του, γιὰ τὸ ἐξαιρετὸ ἐκκλησιαστικὸ ἦθος του, γιὰ τὴν μεγάλη ἐμβριθία καὶ τὴν ρέουσα ρητορικότητά του, γιὰ τὰ διοικητικὰ του χαρίσματα, γιὰ τὴν εὐγένεια, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸν ἡρωϊσμό τῆς ψυχῆς του.

Τὴν 6.8.1908, σὲ ἡλικία 38 ἐτῶν, ἐχειροτονήθη Ἐπίσκοπος Ἰμβρου καὶ Τενέδου καὶ τὸ 1912 προήχθη σὲ Μητροπολίτη Πελαγονίας, μὲ ἔδρα τὸ Μοναστήριον (Βιτώλια) τῆς Βορείου Μακεδονίας, στὴν ἰδιαίτερα νευραλγικὴ αὐτὴ θέσι κατὰ τὴν ἐξαιρετικὰ δύσκολη ἐποχὴ τοῦ Α' Παγκοσμίου Πολέμου καὶ τῶν ταραγμένων χρόνων μετὰ ἀπὸ αὐτόν, ὅπου καὶ ἀνέπτυξε θαυμαστὴ ἐθνικοθρησκευτικὴ δρασι. Ἀγωνίσθηκε ὑπὲρ Πίστεως καὶ Πατρίδος γιὰ τὰ δίκαια τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ ἐτιμήθη γιὰ τὴν ἀκάματη δραστηριότητά του. Ὅμως, ἐξ αἰτίας πολιτικῶν μεταβολῶν στὸν χάρτη τῆς περιοχῆς τῆς Ἐπαρχίας του, εὐρέθῃ ἐξόριστος στὸ Ἅγιον Ὄρος τὸ 1918 μὲ ἀκόλουθο τὸν Διάκονό του Ἀθηναγόρα Σπύρου, τὸν μετέπειτα Οἰκουμε-

νιστή, δυστυχῶς, πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως!

Στὴν ἐντελῶς παράνομη καὶ ἀντικανονικὴ ἐκλογή ὡς Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου τοῦ διαβοήτου Μελετίου Μεταξάκη τὸ 1921, ὁ ἐραστής τῆς Κανονικῆς Τάξεως πρώην Πελαγονίας Χρυσόστομος ἀντετάχθη σθεναρῶς καὶ κατέφυγε στὴν Ἀλεξάνδρεια γιὰ νὰ ἀποφύγη πιθανὴ δευτέρη ἄδικο ἐξορία. Ὁ Μελέτιος Μεταξάκης προσεπάθησε νὰ τὸν καθαιρέση, ἀλλὰ ἡ προσπάθειά του ἐναυάγησε.

Περὶ τὸ ἔτος 1926, μετὰ ἀπὸ σύντομο ἐκλογή του ὡς Μητροπολίτου Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου, ὁ θαυραλέος Ἱεράρχης Χρυσόστομος ἐτοποθετήθη στὴν νεοϊδρυθεῖσα τότε Μητρόπολι Φλωρίνης, τὴν ὁποία καὶ διεποίμανε μέχρι τὸ 1932, ὅποτε καὶ παρητήθη τῆς ἐνεργοῦ δράσεως διὰ λόγους ὑγείας, παραμείνας στὴν Ἀθήνα καὶ ἀφοσιωθείς στὸ κήρυγμα, τὴν συγγραφὴ καὶ τὴν φιλανθρωπία. Τότε ἦταν πὺ ἀρχισε νὰ συνεργάζεται με τοὺς Γνησίους Ὁρθοδόξους τοῦ Πατρῖου Ἡμερολογίου καὶ νὰ τοὺς συμπαραστέκεται στὸν θεάρεστο ἱερὸ Ἀγῶνα τους, συγγράφων ἄρθρα στὸ ἐπίσημο περιοδικὸ τους «Κήρυξ τῶν Ὁρθοδόξων» με τὴν ὑπογραφή «Ἐκκλησιαστικός».

Οἱ συνθήκες πλέον εἶχαν ὠριμάσει. Ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ, ἡ Ὅποια προετοίμαζε μέσα ἀπὸ τὶς ἀνεξιχνίαστες ὁδοὺς Τῆς τὸν Ἀγωνιστὴ τῆς Ὁρθοδοξίας κατὰ τῆς Καινοτομίας τοῦ νέου ἡμερολογίου, τῆς ἀπαρχῆς αὐτῆς τῆς αἰρέσεως τοῦ Οἰκουμενισμοῦ στὸν χῶρο τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, καλοῦσε τώρα τὸν ὑπάκουο δοῦλο Τῆς σὲ δρᾶσι ἀπὸ μία νέα ἐπαλξι. Καὶ ὁ ἐκλεκτὸς ἐργάτης τοῦ Κυρίου, ὡς πιστὸς καὶ φρόνιμος Οἰκονόμος, συγκατετέθη καὶ ἔτσι ἀρχισε ἡ πιὸ ἐνδοξη καὶ δύσκολη περίοδος τῆς

ζωῆς του, ἡ ὁποία τοῦ ἔπλεξε τὸν ἀμαράντινο χρυσὸν στέφανον τῆς Ὁμολογίας...

Τὸ ἔτος 1935, μαζί μὲ τοὺς Μητροπολίτες Δημητριάδος Γερμανὸ καὶ Ζακύνθου Χρυσόστομο, ἀποτειχίζονται ἐκ τῆς καινοτόμου ἐκκλησίας τοῦ νέου ἡμερολογίου καὶ ἀναλαμβάνουν τὴν διαποίμανσι τοῦ στερουμένου μέχρις ἐκείνης τῆς στιγμῆς Ἀρχιερέως ἡρωϊκοῦ Ποιμνίου τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων. Τὸ χαρμόσυνο καὶ ἱστορικὸ αὐτὸ γεγονός, ἀνυπολογίστου πνευματικῆς ἀξίας καὶ σπουδαιότητος, ἐπεσφραγίσθη μὲ Θεία Λειτουργία στὸν Ἱερὸ Ναὸ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου στὸν Κολωνὸ Ἀθηνῶν τὴν 13/26.5.1935, τῇ συμμετοχῇ πλέον τῶν 25.000 πιστῶν!

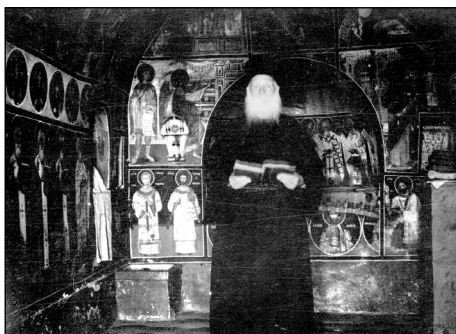
Ἀμέσως συνεκροτήθη ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ ἐχειροτονήθησαν τέσσερις νέοι Ἀρχιερεῖς, ἐφ' ὅσον ἡ σύνοδος τῆς Καινοτομίας ὄχι μόνον δὲν ἀνένηψε, μετὰ ἀπὸ τὴν ἐκκλησιν ἐπανορθώσεως ποὺ τῆς ἀπηύθυναν οἱ τρεῖς Ὁμολογηταὶ Ἱεράρχαι, ἀλλὰ καταθορυβηθεῖσα καὶ καταταραχθεῖσα, προέβη σὲ διώξεις καὶ ἐξορίες αὐτῶν. Ὁ πρῶν Φλωρίνης Χρυσόστομος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν «καθηρέθησαν» ὑπὸ τῶν Καινοτόμων, πρᾶγμα ποὺ ἀποτελεῖ τίτλον τιμῆς καὶ διάσημον Ὁρθοδοξίας, καὶ ὁ ἴδιος συνελήφθη καὶ ἐξωρίσθη στὴν Ἱερὰ Μονὴ Ἀγίου Διονυσίου Ὀλύμπου στὴν Πιερία. Ἐκεῖ παρέμεινε ἐπὶ διάστημα ὀλίγων μηνῶν, διότι ἀνεκλήθη συντόμως.

Ἐκτοτε ἀφιερῶθη ψυχῇ τε καὶ σώματι στὸν ἱερὸ Ἀγῶνα γιὰ τὴν ἀνασύλωσι τῆς Πατρῴας Παραδόσεως, στὴν ἐνίσχυσι καὶ διαποίμανσι τῶν διωκομένων προβάτων τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν ἀντιμετώπισι τῶν πειρασμῶν τῆς διασπάσεως τῶν Ἀκαινοτομητῶν ἐξ αἰτίας ἀγνοίας καὶ ἀδιακρισίας, ὡς καὶ θλιβεράς ἐλλείψεως ἐκκλησιαστικοῦ ἤθους

καὶ χαρισματικῆς εὐλυγισίας.

Χάριτι Θεοῦ, ἀνταπεξῆλθε σὲ ὅλες αὐτὲς τὶς δυσκολίες μὲ γαλήνη ψυχῆς, λειτουργῶν, προσευχόμενος, παραδειγματίζων, ὁμιλῶν, κηρύττων, συγγράφων, περιοδεύων, ἀπολογούμενος, ἐν μέσῳ ποικίλων ἀντιξοοτήτων: λοιδορούμενος, διωκόμενος, ὑστερούμενος, θλιβόμενος, κακουχούμενος, συρόμενος στὰ εἰδώλια τῶν δικαστηρίων καὶ ἀδικούμενος... Καὶ ὅλα αὐτὰ ὄχι μόνον, δυστυχῶς, ἀπὸ τοὺς Καινοτόμους διώκτας του, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ θεωρουμένους ὡς ἀδελφούς του ἐν Χριστῷ καὶ συναγωνιστάς του!... Καὶ δὲν θὰ ἦτο ἀνθρώπινως δυνατόν νὰ τὰ ἀνθέξῃ, ἂν δὲν εἶχε αἰσθητὴ τὴν ἀντίληψι τῆς Θείας Χάριτος καὶ μία σιδηρᾶ πίστι καὶ ἀποφασιστικότητα ἕως θανάτου.

Τὸ 1951 ξέσπασε ὁ νέος φοβερὸς διωγμὸς τῶν Καινοτόμων κατὰ τῶν Ὁμολογητῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων, ἐπὶ τοῦ στιγμοῦ διώκτου ἀρχιεπισκόπου Σπυριδῶνος Βλάχου. Ὁ Ὁμολογητὴς Πρωθιεράρχης Χρυσόστομος συλλαμβάνεται καὶ ἐξορίζεται ἐπὶ δεκαεπτάμηνον στὴν ἀπομακρυσμένη Ἱερὰ Μονὴ Ὑψηλοῦ Μυτιλήνης, διανύων ἤδη τὸ 81ο ἔτος τῆς ἡλικίας του! Καὶ πάλι τὸ ἀδαμάντινον τῆς ψυχῆς του ἔμεινε στερεὸ καὶ λαμπερὸ καὶ ἡ δρόσος τῆς Χάριτος τὸν ἐπαρηγόρει θαυμασίως. Εἶναι ἐνδεικτικόν, ὅτι ὅταν κάποτε τὸν ἐπισκέφθηκε ὁ φύλακας του στὸ κελλὶ τῆς ἀπομονώσεώς του, εἶδε αὐτὸν νὰ προσεύχεται περιβαλλόμενον φῶς οὐράνιον!...

Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἐξορίας του αὐτῆς, τοῦ ἔγινε πρότασις ἀπὸ τὸν πρῶν Διάκονό του καὶ ἤδη πατριάρχη Ἀθηναγόρα νὰ ἐπανέλθῃ στὴν Καινοτομία καὶ νὰ «ἀποκαταστασθῆ», ἐγκαταλείπων ἔτσι τὸν Ἱερόν Ἀγῶνα καὶ τὶς Ἀρχές του. Ἡ ἀξιοπρεπεστάτη ἀπάντησις τοῦ Πανιερωτάτου Προέδρου ἦταν βεβαίως ἀρνητικὴ, ὡς ἀπόρροια δὲ μιᾶς ἀρχιερατικῆς καρδιάς, φλεγομένης ἀπὸ τὴν ἀγάπη γιὰ τὴν Ἐκκλησία, πέρασε στὴν Ἱστορία. Τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ σὲ παρόμοια πρότασι τοῦ διώκτου Σπυρίδωνος Βλάχου.

Μετὰ τὴν ἐπανάκαμψίν του καὶ ἕως τῆς τελευτῆς του συνέχισε τὸν καλὸν Ἀγῶνα τῆς Πίστεως καὶ Ἀρετῆς, ἐν μέσῳ πολλῶν καὶ ποικίλων ἀντιξοοτήτων ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν. Ἡ ἀγιότης τοῦ βίου του, τὸ σεμνόν, κόσμιον, ἀφιλοχρήματον καὶ ἀξιοπρεπές, ἡ εὐγένεια, τὸ ἦθος καὶ ἡ διάχυτος κλωσύνη του, τὸ ταπεινὸν καὶ πρᾶον τοῦ χαρακτήρος του ἀκόμη καὶ στίς πλέον θυελλώδεις στιγμὲς τοῦ Ἀγῶνος του, ἡ λεπτότης τῶν τρόπων του καὶ ὁ σεβασμὸς, μὲ τὸν ὁποῖον ἀντιμετώπιζε πάντα ἄνθρωπον καὶ τὸν πλέον «κατώτερόν» του ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, προσέδιδαν στὴν ἀγνή του ὑπαρξὶ μίαν οὐράνια διάστασι. Ἀπέπνεε ἀπέραντο σεβασμὸ στὸ περιβάλλον του, στοὺς συνεργάτες καὶ στὰ πνευματικά του τέκνα, ὅμως ποτὲ δὲν τὸ ἐκμεταλλεόταν αὐτό, ὥστε νὰ ἐπιβάλλῃ κάτι παρὰ τὴν θέλησιν ἢ τὴν ἐλεύθερον συγκατάθεσί τους. Εἶχε μεγάλη ἀνεξικακία καὶ οὐδέποτε παραφέρθηκε κατὰ τῶν διωκτῶν καὶ συκοφαντῶν του. Ποτὲ ἐπίσης δὲν μέμφθηκε ἢ κατέκρινε κάποιον γιὰ ὁποιοδήποτε ἀμάρτημα, λάθος ἢ ἐλάττωμα ἀντιλαμβανόταν. Ἦταν ὑπεράνω μικροπρεπειῶν καὶ ἀπρεπειῶν καὶ τὸν διέκρινε τὸ λιτὸν καὶ ἀπέριπτον σὲ ὅλες τὶς

ἐκφάνσεις τῆς ζωῆς του. Ἡ περιβολή του, ἐντὸς καὶ ἐκτὸς Ναοῦ, ἦταν ἡ ἀρμόζουσα σὲ Ἱεράρχη μαρτυρικοῦ, ἐμπεριστάτου καὶ διωκομένου Ποιμνίου, χωρὶς ἴχνος ματαιοδοξίας, αὐταρεσκείας καὶ προκλητικῆς ἐπιδεικτικότητος. Ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ καθήκοντος τὸν συνεῖχαν μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας τῆς ἐπιγείου ζωῆς του.

Ἔτσι, ἀρχὰς Σεπτεμβρίου τοῦ 1955, προαισθανόμενος τὸ τέλος του, ἐκάλεσε τὸν Πνευματικὸ του, τὸν χαρισματικὸ π. Ἰωάννη τῆς Ἀμφιάλης, γιὰ νὰ ἐξομολογηθῆ. Καθαρμένος ψυχικῶς καὶ σωματικῶς, ἐζήτησε νὰ τοῦ στρώσουν σὲ καθαρὰ ὀλόλευκα σεντόνια καὶ παρέδωσε ἀνώδυνα καὶ εἰρηνικὰ τὴν ὀλόλευκη ψυχὴ του στὸν Κύριο καὶ Θεό, γιὰ νὰ ἀναπαυθῆ ἐκ τῶν κόπων καὶ πόνων του!

Ἦντως, «τοιούτος ἡμῖν ἔπρεπεν Ἀρχιερεὺς»!...

Ἐτάφη στὴν Ἱερά Μονὴ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Πάρνηθος, κατὰ δὲ τὴν ἐκταφὴ τῶν ἱερῶν του Λειψάνων ἐξεχύθη μία λεπτὴ ἄρρητος εὐωδία σὲ ὅλο τὸ Μοναστήρι, ἐνῶ μαρτυρίες γιὰ ἐπιτέλεσι Θαυμάτων διὰ πρεσβειῶν του ἔγιναν γνωστές...

Εἶθε ἡ εὐχή του νὰ μᾶς σκεπάζῃ, νὰ μᾶς συνοδεύῃ καὶ νὰ μᾶς ἐνισχύῃ στὴν διακράτησι τῆς ἱερᾶ Παρακαταθήκης Αὐτοῦ!

Ἐπικήδειος στὸν πρῶην Φλωρίνης Χρυσόστομο

Εἰσαγωγικὸ σημεῖωμα

ΜΕ συντριβή, ἀλλὰ καὶ παλμὸ Χριστιανικῆς Ἐλπίδος, τὸ ἀπορφανισθὲν ἠρωϊκὸ καὶ μαρτυρικὸ Ποίμνιο τῆς Γνησίας Ὁρθοδοξίας προέπεμψε τὸν ἀκατάβλητο Ὁμολογητὴ καὶ Ἠγέτη του Ἅγιο Πρόεδρο πρῶην Φλωρίνης Χρυσόστομο Καβουρίδη († 7.9.1955 π.ο.η.) στὴν τελευταία κατοικία του. Ἐπὶ 20ετίαν ὄλην, παρὰ τὸ βᾶρος τῆς ἡλικίας του, τὶς δεινὲς ἱστορικὲς συγκυρίες καὶ τὶς ἀπίστευτες δοκιμασίες ἐξωτερικοῦ ἀπηνουῶς διωγμοῦ καὶ ἐσωτερικοῦ θλιβεροῦ σπαραγμοῦ, ὁ ἀνυποχώρητος Πρωθιεράρχης παρέμεινε σταθερὸς ἐπὶ τὴν Πέτραν τῆς Πίστεως, γιὰ νὰ λάβῃ παρὰ τοῦ μισθαποδότου Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ τὸν ἀμαράντινον τῆς Νίκης Στέφανον.

Ἡ Ἐξόδιος Ἀκολουθία του στὸν ἱστορικὸ Ναὸ τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος στὴν Κυψέλη Ἀθηνῶν ἦταν ἕνας θρίαμβος. Δεκάδες Κληρικῶν καὶ χιλιάδες πιστοῦ λαοῦ, μὲ δάκρυα λύπης καὶ ἐγκαρτερήσεως, ἀνάμικτα μὲ τὴν ἱκανοποίησι καὶ πληροφορία τῆς παρὰ Θεοῦ δικαίας ἀνταποδώσεως πλουσίου ἐλέους καὶ χάριτος στὸν Ἀγωνιστὴ τῆς Ὁρθοδοξίας ἐκλεκτὸ δοῦλο καὶ οἰκονόμο Του Χρυσόστομο Ἀρχιερέα, ἀπέδωσαν ἐγκάρδιο ἀσπασμὸ στὸ ἱερὸ Λεῖψανο, πρὶν ἀπὸ τὴν Ταφή του στὴν Ἱερὰ Μονὴ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Θρακομακεδόνων Ἀττικῆς.

Ἐκφωνήθηκαν ἐκλεκτοὶ λόγοι καὶ προσφωνήσεις στὸν σεπτὸ Νεκρό. Ὁ κύριος Λόγος ἐκφωνήθηκε ἐκ μέρους τοῦ ἱεροῦ Κλήρου ἀπὸ τὸν δραστήριο καὶ φλογερὸ συνεργάτη τοῦ ἐκλιπόντος Ἀρχιμανδρίτη Χρυσόστομο Νασιλίμη ἐκ Βόλου, τὸν μετέπειτα κατασταθέντα Ἐπίσκοπο Μαγνησίας († 1973). Πρόκειται γιὰ ἕνα ξεχειλίσμα ψυχῆς, μὲ ρητορικότητα καὶ ζωντάνια ἰδιαίτερη. Δι' αὐτοῦ, ὁ ἀοίδιμος Πρωθιεράρχης βρῆκε ὄντως ἄξιο ἐγκωμιαστή, τὸν ὁποῖον ὅσο ζοῦσε περιέβαλε μὲ ἀγάπη καὶ ἐκτίμησι.

Ὁ Λόγος τοῦ Ἀρχιμανδρίτου κ. Χρυσοστόμου Νασλίμη

«Μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν Κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπ' ἄρτι· ναί, λέγει τὸ Πνεῦμα, ἵνα ἀναπαύσωνται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν, τὰ γὰρ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν»
(Αποκ. 15, 13)

Θεοφιλῆς Ὁμήγουρι,

Καὶ πάντα μὲν τὰ αἰφνίδια καὶ ἀπροσδόκητα γεγονότα παρέχουσιν ἡμῖν αἰτίαν, ἵνα πολλὰ διδαχθῶμεν τὰ ὠφέλιμα περὶ τῆς ματαιότητος καὶ ἀσταθείας τῆς παρουσίας ζωῆς πραγμάτων· τοῦ θανάτου δὲ ὁ σμερδαλέος κεραυνὸς εἶπερ τι καὶ ἄλλο, ἐκτὸς τῶν μερικῶν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πληγέντος τραυμάτων, δημιουργεῖ καὶ πολλὰ ἄλλα γενικωτέρας σημασίας ἀτυχήματα καὶ ἀφήνει κενὰ ὄντως δυσαναπλήρωτα.

Τὰς ὀδυνηρὰς συνεπείας ἐνὸς τοιοῦτου ἀπροσδοκίτου ἀτυχήματος ἐμβρόντητοι αἰθανόμεθα σήμερον καὶ ἡμεῖς. Τὸ θλιβερὸν ἄγγελμα τοῦ θανάτου τοῦ Πνευματικοῦ ἡμῶν Πατρὸς καὶ Ποιμενάρχου διὰ παντὸς τρόπου τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγὺς μεταδοθέν, συνήγαγεν ἡμᾶς σήμερον ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ Ναῷ, ἵνα τὸ τελευταῖον κατασπαζόμενοι τὸ ἱερὸν αὐτοῦ Σκῆνος, δεχθῶμεν ἐν νεκρικῇ σιγῇ τὰς θεοπειθεῖς αὐτοῦ πατρικὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας.

Εἰς ἐμὲ δέ, «τὸν ἐλάχιστον ἐν ἀδελφοῖς καὶ μικρότερον ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μου», ἔλαχεν ὁ ἄχαρις κληρὸς, ἵνα ἀπευθύνω, ὡς ἐκπρόσωπος τῶν ἐν Κυρίῳ Συλλειτουργῶν, τὸν ὕστατον υἱκὸν χαιρετισμὸν καὶ προπέμψω τὸν κοινὸν Πατέρα εἰς τάφον, ἐν συνοχῇ αἵμασσοῦσης καρδίας, ἐπιστέφων τὴν ἱεραρχικὴν αὐτοῦ κορυφὴν δι' ὀλίγων καὶ ἀπλῶν τινῶν ἀποχαιρετιστηρίων ρημάτων, ἅτινα ὡς ἄνθη εὐτελεῖ ἐκ τοῦ πενιχροῦ τῆς διανοίας μου ἀγροῦ θὰ συλλέξω.

Ἀλλὰ τίς ἢ θεὰ αὕτη; Μήπως ἀπατῶμαι; Μήπως εἰς παραισθησιν περιῆλθον; Μήπως ὄραμα βλέπω καὶ φενάκη ἀντικρύζω; Μήπως ἐξέστην; Εἶναι πράγματι Ἐκεῖνος, καὶ ὄντως ὁ τέως εὐλαλὸς καὶ ἠδύλαλος νῦν ἄλαλος; Ὁ ἀεικίνητος, ἀκίνητος; Ὁ ἀήττητος, πεπτωκώς; Ὁ περιφρονητὴς

τοῦ θανάτου, νεκρός; Ὁ πυρίπνουσ, ἄπνουσ;

Ἀμφιβάλλον εἰς ἑαυτὸν ἐρωτῶ καὶ ὑμᾶς τοὺς ἐνταῦθα ἐν ἱερᾷ ὁμηγύρει συναχθέντας· ἄρα νεκρὸς ὁ ἀείποτε ἐν Κυρίῳ ζῶν, κἄν πολλάκις τοῦ σώματος ὁ θάνατος αὐτὸν ἀπειλῶν, ἀλλὰ νὰ ἐγγίση αὐτὸν μὴ τολμῶν;

Τὴν θλιβερὰν καὶ ὀδύνης ἀνάμεστον εἶδησιν λαβὼν ἔσπευσα ἀσθμαίνων, ἰδρῶτι κρύω καὶ ἀκατασχέτῳ περιρρέομενος, καὶ διὰ νυκτὸς ταξιδεύων ἀπὸ τὴν πόλιν τοῦ Βόλου, τὴν τέως τόσον αὐστηρῶς ὑπὸ τῆς θείας παιδαγωγικῆς ράβδου μαστιχθεῖσαν [σ.ἐπ.: στὸν Βόλο τὸ ἔτος ἐκεῖνο συνέβη καταστρεπτικὸς σεισμός], ἐγκαταλείψας ἐκεῖ τὰ ἐρείπια καὶ τὴν πολυστένακτον συμφορὰν τῶν ἀδελφῶν, ἵνα ἐνταῦθα ἰδίαις αἰσθήσεσιν ἀντικρῦσω τὴν νέαν συμφορὰν, τὴν ἐκείνης δεινότεραν, τὴν ὄχι μίαν πόλιν, ἀλλ' ὀλόκληρον τὴν πάτριον γῆν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν ἀνεπανορθώτως πλήξασαν.

Τίς λοιπὸν οὗτος ὁ βέλει θανάτου τρωθεῖς; Τίς ὁ ἀρχιερατικῆ στολῆ περικοσμούμενος καὶ σιγῆ νεκρικῆ ἀναισθητῶν; Τίς ὁ ἀγγελοειδὴς τὴν μορφήν κἄν τὴν νέκρωσιν τῆς σαρκὸς φέρων;

Τίς ὁ τοσαύτῃ αἴγλῃ ἱερᾷ λαμπρυνόμενος καὶ πάλλευκος ψυχῆ τε καὶ σώματι ἐμφανιζόμενος; Συμμαρτυρεῖτε πάντες ὅτι εἶνε Ἐκεῖνος;

Ἄφετέ με λοιπὸν νὰ τιμήσω τὸν νεκρὸν υἱοπρεπῶς ἐν βαθεῖα τῶν γονάτων κλίσει ψυχῆς τε καὶ σώματος, καὶ ἐν σιγῆ μᾶλλον ἢ ἐν λόγοις.

Προτιμότερα γὰρ πολλάκις σιγῆ, πολλὰ ἀλαλήτως κραυγάζουσα, ἢ λόγοι βροντώδεις τὸν ἀέρα πλήττοντες, πλὴν μηδὲν ἢ ἐλάχιστα πρεπωδῶς καὶ κατ' ἀξίαν φθεγγόμενοι.

Πῶς νὰ τολμήσω τὸ ἐπιχείρημα; Παραλῦει μου ἡ γλῶσσα, συσπῶνται τὰ χεῖλη, κλονοῦνται οἱ πόδες, τρέμουσιν αἱ χεῖρες, συστρέφονται τὰ σπλάγγνα, θολοῦται ὁ νοῦς, ὅταν ἀτενίσω τὸν Πατέρα νεκρὸν, ὅταν συναισθανθῶ ἡμᾶς αὐτοὺς ὀρφανούς, τὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας ἀκέφαλον, τὸ ποιμνιον ἀποίμαντον, τὴν ὀλκάδα ἀκυβέρνητον, τὸ στρά-

τευμα ἀστρατήγητον. Ποῖα ἄραγε ἐν προκειμένῳ αἱ κρίσεις τοῦ Θεοῦ; Ἄβυσσος πολλή! Ποῖον τὸ μέλλον ἡμῶν καὶ τῆς Ἐκκλησίας; Τί τάχ' ἔστ' αὔριον; Πῶς καὶ τίνι τρόπῳ ὁ ἱερός τῆς πατρώας εὐσεβείας ἀγὼν θέλει συνεχίσει τὴν σταθερὰν καὶ ἀμετάτρεπτον πορείαν του μετὰ τοῦ αὐτοῦ ζήλου καὶ ἀκαταβλήτου ἐγκαρδιώσεως;

Πλὴν ταῦτα οὐ τῆς παρούσης ὥρας.

«Καιρὸς παντὶ πράγματι», λέγει ἡ Γραφή.

Δὲν προτίθεμαι νὰ ἐκθέσω τὰ τῆς περιφανοῦς οἰκογενειακῆς καταγωγῆς τοῦ σήμερον εἰς Κύριον ἐκδημήσαντος, οὔτε τὰ τῆς ἀμφιλαφοῦς καὶ πολυμεροῦς ἐξωτερικῆς αὐτοῦ μορφώσεως, οὔτε τὴν κατὰ κόσμον ὑπερβάλλουσαν δόξαν καὶ τιμὴν, ἧς παγκοίνως ἀπήλαυε μεθ' ὄλων τῶν οἰκείων του, διότι τοῦτο ἴσως θ' ἀπετέλει κοινοτοπίαν ἐξεζητημένην καὶ τετριμμένον σύνηθες ἐπικήδειον καὶ ἐπιτάφιον ἐγκώμιον.

Πλὴν ἂν ταῦτα ὡς δευτερευούσης ὄλως σημασίας σιγῆ ἀντιπαρέλθω, τὸ καθῆκον ὅμως μοὶ ἐπιβάλλει νὰ διακηρύξω, ὅτι ἡ ζωὴ του ὀλόκληρος τὸν ἀπέδειξεν ἐν τοῖς ὑστέροις τούτοις χαλεποῖς χρόνοις ὡς τὸν κατάλοιπον ὄντως τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς εὐσεβείας, καὶ ὅτι ἡ δύουσα βιοτὴ του θὰ ἐγείρῃ στήλην φωτοδότιδα καθοδηγοῦσαν τὰς ἐπερχόμενας γενεὰς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος τῆς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον ἀκραιφνοῦς ἀγάπης. Καὶ πράγματι. Τί πλέον σήμερον ν' ἀναμνησθῶμεν;

Τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀνδρὸς τὸν ἀκέραιον, τὸν ἄκακον, τὸν στερέμνιον καὶ ἀμετάθετον, τὸν ἐν πειρασμοῖς ἀδαμάντινον, τὸν φιλάγαθον, τὸν εἰλικρινῆ, τὸν δίκαιον, τὸν ἀνιδιοτελεῆ, τὸν ἀνώτερον φροντίδων κοσμικῶν καὶ χαμαιζήλων παθῶν, τὸν ἀνεξίκακον, τὸν ἔμπλεων ἀγάπης οὐ μόνον πρὸς τοὺς οἰκείους καὶ φίλους, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς ἐχθροὺς καὶ διώκτας αὐτοῦ καὶ ψευδαδέλφους ὑστεροβούλους καὶ συκοφάντας, ἢ τὸν Πατέρα τὸν στοργικόν, τὸν Ποιμένα τῆς Ἐκκλησίας τὸν καλόν, τὸν ἀείποτε ὑπὲρ τοῦ θεολέκτου ποιμνίου του θυσιαζόμενον, τὸν ἐν ταῖς Γραφαῖς τρανὸν

ἐξηγητήν, τὸν ἐν τοῖς Κανόσι ἀκριβῆ ἑρμηνευτήν, τὸν ἐν ταῖς Ἐκκλησιαστικαῖς Παραδόσεσι καὶ ὀρθοδόξοις ἤθεσιν ἐπιμελέστατον τηρητήν, τὸν ὑπὲρ Ὁρθοδοξίας καὶ Ὁρθοπραξίας πολλὰ διδάξαντα καὶ ποιήσαντα;

Ναί. Οὗτος εἶπερ τις καὶ ἄλλος ὁμόσημὸς τε καὶ ὁμότιτος ὑπὲρ Χριστοῦ καὶ τοῦ Ποιμνίου του «ἐν κόποις περισσοτέρως, ἐν πληγαῖς ὑπερβαλλόντως, ἐν δικαστηρίοις καὶ φυλακαῖς καὶ πικραῖς ἐξορίαῖς πολλάκις», ἐν πτωχείᾳ καὶ στερήσει, ἐν ὕβρει, μυκτηρισμῶ καὶ χλεύει, ἐκ τῶν ἔσω καὶ τῶν ἔξω, πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως δεινοπαθῶν καὶ θέατρον ἀνθρώποις καὶ ἀγγέλοις γενόμενος, συχνάκις τὰ δηλητηριώδη βέλη ἐκ τῶν νώτων καὶ ἐξ οἰκείων δεχόμενος, τὰ ὡς εἰκὸς ὀδυνηρότερον τραυματίζοντα.

Τίνος ἄλλου συγχρόνου Ποιμενάρχου ἢ πολυμερῆς δρᾶσις ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ τοσαύτην καὶ τοιαύτην ἔκτασιν; Τίνος ἄλλου ἥρωος ἐθνικοῦ καὶ ἐκκλησιαστικοῦ οἱ πολυετεῖς ἀγῶνες καὶ αἱ θυσίαι, αἱ μέχρι ἐσχάτων ἐξικνούμεναι, ἔχουσι σήμερον τὸν ἐφάμιλλον καὶ ἰσοστάσιον;

Ὅτως· οὐ μόνον τῶν Ἀποστόλων, διὰ τῆς Ἀρχιερωσύνης, τῶν θρόνων διάδοχος, ἀλλὰ καὶ τῶν τρόπων ἐκείνων μέτοχος καὶ κατὰ πάντα μιμητὴς ἐγένετο, τὰ στίγματα τοῦ Κυρίου ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ περιφέρων, ἀείποτε εἰς κινδύνους καὶ εἰς θάνατον διὰ Ἰησοῦν παραδιδόμενος, καὶ στεφανίτης μάρτυς τῇ προαιρέσει καὶ θεῖος τῆς πίστεως Ὁμολογητῆς, καὶ τρανόφθογγος τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης ἀπολογητῆς ἀναδαινόμενος.

Τοῦτο μαρτυρεῖ ἡ Ἱμβρος, ἐπιβεβαιοῖ τὸ Μοναστήριον, διακηρύττει ἡ Φλώρινα, διαλαλοῦν αἱ Ἀθῆναι, σύμπασα ἡ Ἀττικὴ γῆ, καὶ ἅπασαι αἱ μεγαλόπολεις τῆς Ἑλλάδος, αἵτινες ἠτύχησαν νὰ δεχθῶσι τὰς Ποιμαντικὰς εὐλογίας του, ν' ἀπολαύσωσι τῆς εὐφραδοῦς γλυκορρημοσύνης τῶν κατ' ἰδίαν καὶ ἐπ' Ἐκκλησίαις λόγων του, καὶ νὰ ἐντρυφήσωσιν εἰς τὰ πάμπολλα βαθυστόχαστα συγγράμματά του.

Καὶ ἤδη ὑπὸ τὸ βάρος τοῦ γήρατος καμφοθεῖς καὶ νόσφ

δυσιάτω τρυχωθείς ἔκλινε πρὸς τὴν δύσιν καὶ συνέστειλε τὰς τηλαυγείς ἀκτῖνας εἰς ἐκκλησιαστικὸς ἀστήρ τὰ πρῶτιστα ἐν τῷ νοητῷ τῆς πατρῴας εὐσεβείας στερεώματι φέρον, οὐχὶ βεβαίως ἵνα παντελῶς ἐκλείψῃ, ἀλλ' ἵνα λαμπρότερον εἰς ἀνωτέρους οὐρανίους ὀρίζοντας ἀνατείλλῃ.

Κλίνωμεν οὖν γόνυ πρὸ τοῦ ἱεροῦ τούτου Λειψάνου καὶ μετ' εὐλαβείας ἀτενίζοντες πρὸς αὐτὸ εἶπωμεν.

Σεπτὲ Νεκρέ,

Ἄρον τὸ ὕστατον κύκλω τοὺς ὀφθαλμούς Σου καὶ εἶδὲ τὰ τέκνα Σου.

«Ἦκασί σοι ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότου καὶ θαλάσσης καὶ ἐώας», ἵνα προπέμψωσί Σε εἰς τὸν αἰώνιον ἐν Οὐρανοῖς ἐν Κυρίῳ σαββατισμὸν θρηνοῦντα τὴν στέρησίν Σου.

Δὸς οὖν ἡμῖν τοῖς τέκνοις Σου τὰς ὑστάτας πατρικὰς εὐλογίας Σου, δὸς τελευταῖον λόγον συμβουλῆς καὶ νουθεσίας, εἰπέ ἡμῖν ποῦ καταλείπεις ἡμᾶς ὄρφανούς καὶ ἀποιμάντους, ποῖος ὁ Σὸς τοῦ θρόνου καὶ τῆς ποιμαντορίας διάδοχος;

Ἄλλ' ἄς μὴ ταρασσώμεν τὴν γαλήνην τοῦ ὕπνου Σου, Σεπτὲ Νεκρέ. Πλήν, τῷ οὐρανίῳ νῦν Ἀρχιποιέμενι σήμερον ἐμφανιζόμενος, καὶ τῆς θεαρέστου πολιτείας Σου τὴν δικαίαν ἀντιμισθίαν κομιζόμενος καὶ τῇ Ἀρχιερατικῇ Σου μεσιτεία χρώμενος, αἴτησαι τὰ δέοντα καὶ σωτήρια ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἀπορφανισθέντων τέκνων Σου, ἅτινα ὑπόσχονται Σοι, ὅτι θέλουσι συνεχίσει μετὰ τῆς αὐτῆς ὡς μέχρι τοῦδε ὑπομονῆς, ζήλου καὶ αὐταπαρνήσεως τὸν ἱερὸν τῆς εὐσεβείας ἀγῶνα, ὑπὲρ οὗ καὶ Σὺ μέχρι θανάτου ἐκακοπάθησας.

Ἄρωμεν ἤδη, εὐσεβῆς ὁμήγυρι, χεῖρας ἰκετίδας καὶ εὐχηθῶμεν, ὅπως ὁ νεκρῶν καὶ ζώντων Κυριεύων δεχθῇ τὴν ψυχὴν τοῦ πολύτλαντος τούτου τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως καὶ λατρείας Στυλοβάτου καὶ τάξῃ αὐτὴν ἔνθα οἱ ἀπ' αἰώνων δίκαιοι ἀναπαύονται, εἰς ἡμᾶς δὲ νὰ πέμψῃ ἄνωθεν τὴν ἀμετάπτωτον ὑπομονὴν καὶ τὴν φερέλπιδα ἐγκαρδίωσιν, καὶ ἐπὶ πᾶσι τὸν ἀντάξιον τοῦ κενωθέντος θρόνου διάδοχον, «ὄστις ποιμανεῖ τὸν λαὸν τοῦ Κυρίου ἐν πάσῃ ἐπιστήμῃ», ἵνα ὑπὸ τὴν πνευματικὴν ἡγεσίαν τούτου, συ-

νεχίσωμεν τὸν ὑπὲρ τῆς πατρώας πίστεως καὶ λατρείας Ἀγῶνα, εἰς τὰς ἀδαμαντίνους ἐπάλξεις τοῦ ὁποίου εὐόρκως καὶ ἡρωϊκῶς ὁ σεπτὸς οὗτος Νεκρὸς μέχρι τελευταίας πνοῆς κατ' ἐναντίων μαχόμενος ἔπεσεν.

Αἰωνία Σου εἴη ἡ μνήμη καὶ ἄληστος, Σεπτὲ Νεκρέ!

(«Ἡ Φωνὴ τῆς Ὁρθοδοξίας»,
ἀρ. φ. 215-216 / 12 Σεπτεμβρίου 1955, σελ. 12-14).

Ὁ πρῶν Φλωρίνης Χρυσόστομος τελεῖ τὰ ἱερὰ Ἐγκαίνια τοῦ παλαιοῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου στὸν Βόλο ἐν ἔτει 1949. Διακρίνεται πλησίον του ὁ Ἐφημέριος τοῦ Ναοῦ Ἀρχιμ. π. Χρυσόστομος Νασλίμης, βαστάζων τὸ Τρικέριον, καὶ ἐπίσης ὁ Ἀρχιμ. π. Ἐφραίμ Καραγιάννης.

Ἐπιμνημόσυνος Λόγος στόν πρώην Φλωρίνης Χρυσόστομο

ΤΟΝ Σεπτέμβριο τοῦ 1960, πέντε ἔτη ἀπὸ τῆς Κοιμήσεως τοῦ μακαριστοῦ Πρωθιεράρχου ἡμῶν Μητροπολίτου πρώην Φλωρίνης Χρυσοστόμου, ἐγινε ἡ Ἀνακομιδὴ τῶν Λειψάνων Αὐτοῦ στὴν Ἱερὰ Γυναικεῖα Μονὴ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Θρακομακεδόνων Ἀπικῆς, ὅπου εἶχε ταφῆ.

Τὰ Λείψανα ἐξετέθησαν πρὸς προσκύνησιν ὑπὸ τοῦ Κλήρου καὶ Λαοῦ τῆς Ἐκκλησίας μας σὲ ἐπιμνημόσυνες τελετὲς τόσο στὸν Ἱερὸ Ναὸ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς Μοναστηρακίου Ἀθηνῶν, ὅσο καὶ στὸν Ἱερὸ Ναὸ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Ταμπουριῶν Πειραιῶς.

Τὴν δὲ Κυριακὴν, 3/16.10.1960, ἡ διοικοῦσα τότε τὸν ἱερὸ Ἀγῶνα Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ (ἀκόμη δὲν εἶχε ἀποκτηθῆ ἀρχιερατικὴ ἡγεσία, διότι τοῦτο συνέβη δύο μόλις μῆνες ἀργότερα), ἀποτελουμένη ἀπὸ Κληρικούς τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Ἀρχιμ. Ἀκακίου Παπᾶ τοῦ Γέροντος, ὠργάνωσε Ἐπιμνημόσυνο Σύναξι στὴν αἴθουσα τῶν «Τριῶν Ἱεραρχῶν» στὴν Ἀθήνα (ὁδὸς Μενάνδρου), ὅπου ἐξεφωνήθησαν ἐξαιρετικοὶ Λόγοι περὶ τῆς προσωπικότητος, τῶν ἀγῶνων, τῆς σπουδαιότητος καὶ τῆς κληρονομίας τοῦ ἀειμνήστου μαρτυρικοῦ Ἡγέτου ἡμῶν πρώην Φλωρίνης Χρυσοστόμου.

Ἀπὸ τοὺς Λόγους, οἱ ὁποῖοι παρατίθενται σὲ ἀφιερωματικὸ τεύχος τοῦ ἐπισήμου Δελτίου τῆς Ἐκκλησίας μας «Ἡ Φωνὴ τῆς Ὁρθοδοξίας» (ἀρ.φ. 348-349/Κυριακὴ,

10 Ὀκτωβρίου 1960 π.δ.ή.), δημοσιεύουμε ἐναυῦθα τὸ μεγαλύτερο μέρος ἐκείνου πού ἐκφώνησε ὁ τότε Γενικός Γραμματεὺς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Κιούσης, ὁ μετέπειτα κατασταθεὶς Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης καὶ τελειωθείς ὡς Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος (1986-2010) τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν (βλ. σελ. 5-6):

Ὁ Λόγος τοῦ Ἀρχιμ. Χρυσοστόμου Κιούση Γεν. Γραμματέως τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς

Σεβαστὲ Πρόεδρε καὶ λοιπὰ μέλη τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς, Ἀδελφὸν Ἱερατεῖον, Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά.

Ἡ Ἐπέτειος τοῦ σημερινοῦ γεγονότος, διὰ νὰ τιμηθῇ ἡ μνήμη ἑνὸς ἐκ τῶν μεγαλυτέρων ἀνδρῶν τῆς συγχρόνου Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας, οὐδόλως πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς οὐδέτερον πνευματικὸν γεγονός.

Ἀντιθέτως εἶναι πρᾶξις, τῆς ὁποίας ἡ ἐπίδρασις καὶ αἱ προεκτάσεις ἐκτείνονται πολὺ βαθέως εἰς τὸ μέλλον τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ τοῦτο, διότι ὁ τιμώμενος ἀνὴρ ἐνεσάρκωνε καὶ ἐνεψύκωνε τὸ πνεῦμα ἑνὸς ἐκκλησιαστικοῦ ἀγῶνος, ὅστις συνεχίζεται μὲ ἀμείωτον ἔντασιν μέχρι σήμερον. Τὸ πνεῦμα ἑνὸς ἀγῶνος, ὅστις θὰ συνεχισθῇ καὶ εἰς τὸ μέλλον ἕως ὅτου εὕρῃ τὴν δικαίωσιν, τὴν ὁποίαν ἀσφαλῶς τὸ ὀρθόδοξον φρόνημα θ' ἀναγνωρίσῃ ἀργὰ ἢ γρήγορα.

Ὅταν λοιπὸν ἀναφερόμεθα εἰς τὴν μνήμην τοῦ σεβαστοῦ ἡμῶν Ποιμενάρχου, θίγομεν τὸ καθολικὸν πρόβλημα τῆς Ἐκκλησίας, καὶ προσδιορίζομεν τὸν σεισμόν, πού συγκλονίζει αὐτήν, τὸ ἐπίκεντρον τοῦ ὁποίου εὐρίσκεται εἰς τὴν ἡμερολογιακὴν καινοτομίαν.

Θὰ ἦτο συνεπῶς κενὴ περιεχομένου μία συγκέντρωσις, ἥτις θ' ἀπεχρωμάτιζε τὸ σημερινὸν γεγονός ἀπὸ τὴν

σημασίαν του καὶ θὰ ἐτίμα τὸν μέγα ἐκεῖνον ἄνδρα μὲ λόγους κενούς, χωρὶς ν' ἀναφερθῆ εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ ἀγῶνος του καὶ εἰς τὴν ἐντολήν, τὴν ὁποίαν μᾶς ἐκληροδότησε, ἐντολήν ὁμολογητῶν καὶ ἀγωνιστῶν τῆς Παραδόσεως.

Τοῦτο θὰ ἦτο πλαστογράφησις καὶ παραχάραξις τῆς πνευματικῆς διαθήκης αὐτοῦ, θὰ ἦτο προδοσία τῶν ἀρχῶν τὰς ὁποίας μὲ τὴν αὐτοθυσίαν καὶ ὀρθόδοξον ἀγωνιστικότητα ὑπερήσπισε διὰ βίου.

Εἶναι γνωστόν, ἄλλωστε, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τιμᾷ τοὺς Ἁγίους αὐτῆς στρατιώτας, ἀποστόλους, μάρτυρας, ὁμολογητάς, καλοῦσα τὰ τέκνα αὐτῆς νὰ συνεχίσουν τὸ ἔργον τῶν ἀγίων ἐκείνων ἀνδρῶν.

Συνεπῶς, ὁποιοιδῆποτε λόγοι ἐκφωνούμενοι πρὸς τιμὴν τοῦ ἐξαιρετοῦ ἀνδρὸς τῆς Ἐκκλησίας ἀοιδήμου Ποιμενάρχου ἡμῶν κυροῦ Χρυσοστόμου, ἐστερημένοι τοῦ μαχητικοῦ πνεύματος ἐκείνου καὶ μακρὰν τῶν ἀγῶνων, τοὺς ὁποίους ὁ ἴδιος διεξήγαγε, κατ' οὐσίαν εἶναι ἀσέβεια καὶ ὄχι τιμὴ πρὸς τὴν μνήμην του.

Διότι τὴν μνήμην του τιμοῦν ἐκεῖνοι μόνον, οἱ ὁποῖοι συνεχίζουν μὲ τὴν ἰδίαν ἀγωνιστικὴν φλόγα τὸν καλλίνοικον τῆς ὀρθοδοξίας ἀγῶνα, τοῦ ὁποίου μαχητῆς καὶ ὑπέρμαχος ὑπῆρξεν Ἐκεῖνος.

Τιμοῦν τὴν μνήμην του, ὅσοι κρατοῦν ὑψηλὰ τὸ τίμιον λάβαρον τῆς Παραδόσεως, τὸ ὁποῖον καὶ ἐκεῖνος ἐκράτησε μὲ τὰς ἡγιασμένας του χεῖρας.

Τιμοῦν τὴν μνήμην του, ὅσοι εἶναι ἀποφασισμένοι ν' ἀποθάνουν ἐντὸς τῶν κόλπων τῆς ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, ὡς τὸ ἔπραξε καὶ ἐκεῖνος τηρήσας τὸν ὄρκον, τὸν ὁποῖον μὲ παρρησίαν ὁμολογητοῦ ἔδωκεν εἰπών: «οὐκ ἀρνησόμεθά σε φίλη Ὁρθοδοξία, ἀλλ' ὑπὲρ σοῦ μυριάκις τεθνηξόμεθα».

Ὅσοι ἀρνοῦνται νὰ βαδίσουν μὲ τὴν ἰδίαν σταθερότητα εἰς τὸν δρόμον τῶν ἀγῶνων τῆς Παραδόσεως, εἶναι ἀρνηταὶ καὶ προδόται τοῦ πνεύματος τοῦ ἀγίου ἡμῶν

Ποιμενάρχου. Οἱ καιροὶ ἄλλωστε εἶναι τόσον χαλεποί, ὥστε νὰ μὴ ἀφίνεται μεγάλον περιθώριον εἰς τοὺς λόγους. Τὸν λόγον σήμερον ἔχει ἡ πρᾶξις. «Δείξον τὴν πίσιν σου ἐκ τῶν ἔργων σου».

Ἴδου διατὶ πρὶν ἀπὸ κάθε Ἐκδήλωσιν τιμῆς πρὸς τὴν μορφήν τοῦ ἀγίου ἐκείνου ἀνδρός, πρέπει νὰ προηγήται μία δήλωσις, ἓν σάλπισμα, εἰς ὄρκος. Ὅτι δηλ. οἱ ἐπιζῶντες καὶ συνεχισταὶ τοῦ ἔργου του, μένομεν καὶ θὰ μείνωμεν ἕως τῆς τελευταίας μας πνοῆς, πιστοὶ εἰς ὅ,τι ἐκεῖνος ἐβίωσε καὶ ἔζησεν ὡς ἀλήθειαν ζωῆς.

Αὐτὴν τὴν ἱεράν στιγμὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπικαλούμεθα τὴν παρουσίαν τῆς ψυχῆς τοῦ ἀοιδήμου ἀνδρός διὰ νὰ τὸν διαβεβαιώσωμεν, ὅτι τὰ πνευματικὰ τέκνα αὐτοῦ κρατοῦν ὑψηλὰ τὴν σημαίαν τῶν ὀρθοδόξων Παραδόσεων, ἄς εἴμεθα βέβαιοι ὅτι τὸ μακαριστὸν πνεῦμα του ἀσφαλῶς θὰ περυγίζη εἰς τὸν τόπον αὐτὸν ἀγαλλόμενον καὶ συγκεκινημένον ἐκ τῆς ὀρθοδόξου ταύτης πνευματικῆς ἐκδηλώσεως.

Καὶ ἡ ἰδική μας ὁμῶς συγκίνησις ἀπὸ τὴν μίμησιν τοῦ ἔργου του, ἡ δύναμις ποῦ ἐμφυσᾷ εἰς τὴν ψυχὴν μας τὸ ἀρχαῖον πνεῦμα τῶν ἡρωϊκῶν ἀγώνων τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ βεβαιότης ὅτι ἀγωνιζόμεθα ὑπὲρ τῶν ὑψηλῶν ἰδεωδῶν τῆς τηρήσεως τῆς ὀρθοδόξου Παραδόσεως, χαλυβδώνουν τὴν πίσιν μας, αὐξάνουν τὴν ἀντοχὴν μας καὶ μᾶς καθιστοῦν ἐτοιμοὺς διὰ μεγάλους ἀγῶνας.

Ἴδου λοιπὸν ποῦ εὐρίσκεται τὸ μυστικὸν τῆς συνεχίσεως ἑνὸς ἀγῶνος ἀνίσου καὶ δυσκόλου, ἀλλὰ ἡρωϊκοῦ καὶ μεγαλειώδους.

Ἐπὶ τῶν θεμελιῶν καὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἐκλιπόντος ἀγωνιστοῦ, ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ ὕψωσε τὸν ὀρθόδοξον προμαχῶνα τῆς ἐκ τοῦ ὁποίου ἐπὶ ἔτη μάχεται ἐναντίον ἀδυσσωπῆτων δυσχερειῶν.

Ἐπὶ ἔτη οἱ πολέμοί μας ἀναμένουν νὰ καταρρεύσωμεν, λόγῳ ἐλλείψεως ἀρχηγοῦ Ποιμενάρχου.

Ἐπὶ ἔτη ἰσχυρίζονται, ὅτι ἔχομεν περιπέσει εἰς ἀφάνειαν καὶ ὅτι ἔχομεν ἐκμηδενισθῆ.

Ἡ σημερινὴ ὄμως ἐκδήλωση ἀποτελεῖ ἀπάντησιν πρὸς αὐτοὺς, ὅτι ματαίως ἀναμένουν τὴν πῶσιν μας, ματαίως κηρύττουν τὸν ἐκμηδενισμόν μας.

Τοὺς πληροφοροῦμεν, ὅτι τὸ ὑπόβαθρον αὐτοῦ τοῦ ἀγῶνος ἔχει γερὰ πνευματικὰ θεμέλια, ἔχει ἀνεξάντλητα ἀποθέματα ἀγωνιστικοῦ θάρρους, ἔχει ὡς πνευματικὸν ἀντίκρυσμα στρατιὰν ὁμολογητῶν καὶ μαρτύρων, ὁ μέγιστος τῶν ὁποίων τιμᾶται σήμερον, οἵτινες εἶναι αἰώνιον πνευματικὸν κεφάλαιον δι' ἡμᾶς. [...]

Ἀπὸ τὴν ταφή τοῦ πρώην Φλωρίνης Χρυσοστόμου στὴν Ἱερὰ Μονὴ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Θρακομακεδόνων Πάρνηθος Ἀττικῆς. Ὁ σεπτὸς νεκρὸς περιβάλλεται ἀπὸ Κλήρο καὶ λαό, μεταξὺ τοῦ ὁποίου διακρίνεται καὶ ὁ Ἀρχιμ. π. Χρυσόστομος Κιόυσης.

νυκτερινῆς τῆς χθές, πλέον τῶν δισχιλίων μελῶν τοῦ Συλλόγου συνηθροίσθησαν ἐν τῷ ἐξοχικῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, ὅπου ἐτελέσθη Ἀγρυπνία. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ συγκέντρωσις αὕτη τῶν πιστῶν δέν διέλαθε τὴν προσοχὴν τῶν ὀργάνων τῆς ἐξουσίας, ἅτινα ἀπὸ τῆς 11ης νυκτερινῆς παρηκολούθησαν τὴν Ἀκολουθίαν χάριν τῆς τάξεως, ὡς εἶπον.

Ἄλλὰ οἰαδήποτε κι ἂν ἦτο ἡ ἐκεῖ ἀποστολή των, ὀλίγα λεπτά μετὰ τὴν ἀφίξιν των ἐκόντα ἄκοντα ἠναγκάσθησαν νὰ προστεθῶσι καὶ ταῦτα εἰς τὸ πλῆθος τῶν πιστῶν, τοὺς ὁποίους δέν ἐχώρει ἤδη οὐδὲ ὁ ἐξωτερικὸς περίβολος τοῦ Ναοῦ, ἔνεκα λόγων ἀνωτέρω πάσης ἀνθρωπίνης διαταγῆς καὶ ἐξουσίας. Ἡ ὥρα ἦτο 11η καὶ ἡμίσεια πρὸ τοῦ μεσονυκτίου, ὅτε ἀκριβῶς ἄνωθεν τοῦ Ναοῦ καὶ μὲ κατεύθυνσιν ἐξ Ἀνατολῶν πρὸς Δυσμὰς ἐνεφανίσθη φωτεινὸς λευκὸς Σταυρὸς, τοῦ ὁποίου ἡ λάμψις περιοριζομένη μόνον ἐπὶ τοῦ Ναοῦ καὶ τοῦ ἐκκλησιαζομένου πλῆθους ἐξηφάνιζεν ἐντελῶς τὴν λάμπιν τῶν ἀστέρων, κατηύγαζε δὲ τὸν Ναὸν καὶ τὸν περίβολον ὡς νὰ κατημθύνετο ἐπ' αὐτῶν ἠλεκτρικὸς προβολεὺς.

Ἡ ὀριζοντία γραμμὴ τοῦ οὐρανόυ τούτου Σταυροῦ ἐκκλινεν πρὸς τὰ δεξιὰ, πρὸς τὸ κάτω δὲ μέρος τῆς καθέτου γραμμῆς του, ἐσηματίζετο μικρότερος Σταυρὸς διὰ τῆς παρεμβολῆς ἑτέρας μικροτέρας ὀριζοντίας γραμμῆς. Τὸ οὐράνιον τοῦτο σημεῖον ἦτο ὀρατὸν συνεχῶς ἐπὶ ἡμισείαν ὥραν

καὶ κατόπιν ἤρξατο σβενύμμενον ὀλίγον κατ' ὀλίγον. Τὸ τι ἐπακολούθησε τὴν ἐμφάνισιν τοῦ οὐρανίου τούτου σημείου ἀδύνατον νὰ περιλάβῃ ἀνθρωπίνη ἀφήγησις. Πάντες οἱ ἐκκλησιαζόμενοι γονυπετεῖς καὶ κλαίοντες ἐκ τῆς συγκινήσεως, ἤρχισαν ψάλλοντες καὶ δοξολογοῦντες τὸν Κύριον ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ. Τὰ ὄργανα τῆς ἐξουσίας παραιτοῦνται τῆς ἀποστολῆς των καὶ ἀνευρίσκουσι εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας των τὴν παιδικὴν πίστιν τῶν παιδικῶν των χρόνων. Ὁλος ὁ χῶρος ἐκεῖνος μεταβάλλεται εἰς μίαν γωνίαν ἄλλου τινὸς κόσμου ὑπεργείου. Ὅλοι κατέχονται ὑπὸ ἀνεκφράστου ἱερᾶς συγκινήσεως, ὅλοι κλαίουσιν. Ἡ Ἀγρυπνία συνεχισθεῖσα ἐτελείωσε περὶ τὴν 4ην πρωϊνὴν, ὁπότε ὀλόκληρος ἐκεῖνος ὁ ἀνθρώπινος χεῖμαρρος ἤρχισε κατερχόμενος πρὸς τὴν πόλιν διηγούμενος ἀνὰ πᾶν βῆμα τὸ νυκτερινὸν θαῦμα, ἐκ τῆς συγκινήσεως τοῦ ὁποίου συνείχοντο πάντες.

Ἴσως θὰ ὑπάρξωσι ἄπιστοι, οἵτινες θὰ ἀμφησθητήσωσι τὸ γεγονός, ἴσως θὰ εὐρεθῶσι δοκησίσοφοι, οἵτινες θὰ ζητήσωσι νὰ ἐρμηνεύσωσι τὸ φαινόμενον διὰ τῆς αὐθυποβολῆς ἢ δι' οἰασδήποτε ἄλλης βεβιασμένης αἰτιολογίας, πάντως ὅμως, καὶ τῶν μὲν καὶ τῶν δὲ τὰ ἐπιχειρήματα ὡς σαθρά, ἀνατρέπονται, ἂν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ στιγμιαίου φαινομένου διαλάμφαντος δίκην διάττοντος, ἀλλὰ περὶ φαινομένου ὁρατοῦ ἐπὶ ἡμισεῖαν καὶ πλέον ὥραν, τὸ ὁποῖον ἔβλεπον καὶ ἐθαύμαζον συνεχῶς δισχίλιοι καὶ πλέον ἄνθρωποι.

Εὐτυχῶς δέ, ὅτι μεταξὺ τῶν ἰδόντων καὶ θαυμασάντων τὸν οὐράνιον τοῦτον φωτεινὸν Σταυρόν, συμπεριλαμβάνονται καὶ ὄργανα τῆς ἐξουσίας καὶ κατὰ συνέπειαν καὶ ἡ Ἐκκλησία καὶ τὸ ἐπίσημον κράτος ἔχουσι καθήκον νὰ ἐξετάσωσι, νὰ ἐξακριβώσωσι καὶ ἐπισημοποιήσωσι τὸ γεγονός.

Ἐκτὸς ὅμως τούτου, νομίζομεν ὅτι ἡ ἐμφάνισις τοῦ

Ἡ Γ΄ Ἐμφάνισις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ

οὐρανίου τούτου Σταυροῦ, καθ' ἣν ἡμέραν ἐορτάζεται κατὰ τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον ἡ ἐορτὴ τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, ἀποτελεῖ μίαν ἐπὶ πλέον ἐπίσημον **Θεόθεν βεβαίωσιν** περὶ τῆς ὀρθότητος τῶν ἐπὶ τοῦ προκειμένου πεποιθήσεων τῶν ἀκολουθούντων τὸ ἡμερολόγιον τοῦτο, παρέχει δὲ καὶ εἰς τοὺς διευθύνοντας σήμερον τὰ τῆς Ἐκκλησίας, χεῖρα βοηθείας οὐρανόθεν πρὸς ἀναθεώρησιν τῆς ἀντικανονικῆς ἀποφάσεώς των περὶ εἰσαγωγῆς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μας μονομερῶς τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου δι' ἀποσχίσεως ἐκ τοῦ μεγάλου σώματος τῆς Ὁρθοδοξίας».

(Ἡ διοικοῦσα Ἐπιτροπὴ τοῦ Συλλόγου τῶν Ὁρθοδόξων)

ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΘΑΥΜΑ ΤΟΥ 20^{ΟΥ} ΑΙΩΝΟΣ

Ἡ Γ΄ ΘΕΙΑ ΕΜΦΑΝΙΣΙΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΤΗΝ 14^ῃ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1925 (ΠΑΤΡΙΩΝ ΕΦΟΡΟΛΟΓΙΩΝ), ΑΝΘΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΑΓ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ ΣΤΟΝ ΥΜΗΤΟ

«Μετά τὴν ἀλλαγὴν τοῦ ἡμερολογίου (1923, 1924) καὶ μὲ ἀποκαρτερτικὰς ἐπιδημίας ὀρθοδόξου ἀποκαταστάσεως ἀποκαταστάσιν Πατριαρχοῦ (1924), ἐπὶ θαυρῶν εὐκαιριῶν, ἐπικρατοῦσαν τὴν αἰσθητὴν παραγωγήν τῆς Ἐπιφάνειας τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, διὰ τὴν κροφίτη πλάσιν ὄραται ἐπὶ τῆ ἐσχάτῃ εἰς αἴθερα τοῦ Ἰουδαίου, ἀποδοῦ τοῦ Χολοκαῦστου, Παρ' ὅσον 11.30 πρὸς τὸν μεσημέριον, ἀνεφανίσθη εἰς τὸν οὐρανὸν ἀκατάσχετος καὶ καταρρακτώδης καταπύξις ΜΟΝΟΥ καὶ μονοῦ καὶ τὸν περὶ τὸν αἰθῆρα, ἀφαιρούσα διὰ τῆς θύρας καὶ ἀποκαταστάσιν τὸ Πατριῶν παλαιὰ ἐπιφάνισιν. Τὸ θαῦμα τοῦτο εἶπεν ὅτι μὴναι οἱ Ὁρθόδοξοι, ἀλλὰ καὶ οἱ ἀποκαταστάσιν οὐδὲν ἀπέχοντες ἀπὸ τῆς ἀποκαταστάσεως. - (Ὁλὴν Ἐπιφάνισις - 28 Σεπτεμβρίου 1925 - 15 Σεπτεμβρίου) μὲ τὸ πνεῦμα Ἐπιφάνισις - ἀφαιρῶν τῆς ἐπιφάνισις τῆς ἀποκαταστάσεως.

ΕΚΡΙΠ

ΕΠΙΣΤΑΣΙΣ	ΠΡΟΒΟΛΕΣ	ΚΑΤΑ ΤΗΝ	ΕΠΙΣΤΑΣΙΝ	ΤΟΥ	ΣΤΑΥΡΟΥ
ΣΥΝΦΩΝΗΣΗ	ΚΑΤΑ ΤΗΝ	ΕΠΙΣΤΑΣΙΝ	ΤΟΥ	ΣΤΑΥΡΟΥ	ΤΟΥ
ΠΑΤΡΙΩΝ	ΕΦΟΡΟΛΟΓΙΩΝ	ΤΟΥ	1925	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ	1925
ΠΑΤΡΙΩΝ	ΕΦΟΡΟΛΟΓΙΩΝ	ΤΟΥ	1925	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ	1925

ΠΑΤΡΙΩΝ ΕΦΟΡΟΛΟΓΙΩΝ ΤΟΥ 1925 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1925

ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΑΥΤΟΠΤΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ

1. ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΕΙΣΕΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

«ΤΑ ΠΑΤΡΙΑ» (ΑΡ. 3, ΙΟΥΛ.-ΣΕΠΤ. 1977)

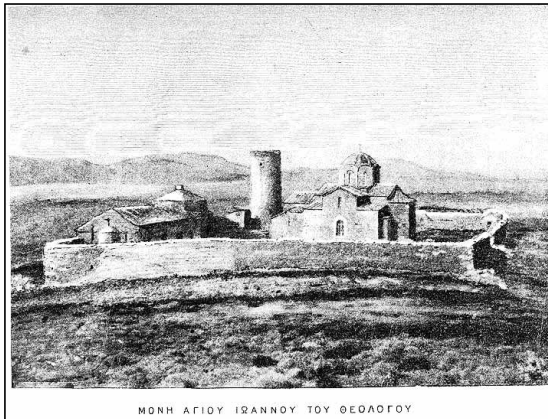
«**Ἦμουν** ἓνας ἀπὸ τοὺς ἄνδρες τῆς Σχολῆς Χωροφυλακῆς ποὺ ἔστειλαν τὸ βράδυ ἐκεῖνο, πρὶν 50 ἔτη, στὸ ἐρημοκκλησι τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου διὰ νὰ ἐμποδίσωμεν τὴν ἀγρυπνίαν. Ἐκεῖ οἱ Παλαιοημερολογῖτες θὰ ἀγρυπνοῦσαν διότι ξημέρωνε ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ. Ἐπειδὴ εἶχε συγκεντρωθῆ πολὺς κόσμος, περισσότερα ἀπὸ δύο χιλιάδες ἄτομα, δὲν ἐπιχειρήσαμε νὰ συλλάβωμε τὸν Ἰερέα, ὅπως εἶχαμε ἐντολὴ, ἀλλὰ ξαπλώσαμε ἡσυχὰ στὴν κοντινὴ πλαγιά καὶ περιμέναμε νὰ τελειώσουν. Στις 11 καὶ μισή περίπου τὴν νύκτα ἀκούσαμε μεγάλο καὶ παράξενο θόρυβο, ποὺ προερχόταν ἀπὸ τὶς φωνές τοῦ πλήθους. Χωρὶς νὰ χάσωμε καιρὸ τρέξαμε νὰ δοῦμε τί συμβαίνει... καὶ εἶδαμε... Ὅλο τὸ πλῆθος τῶν πιστῶν βρισκόταν σὲ θρησκευτικὴ παραφορά. Ἄλλοι κλαίγοντας καὶ ἄλλοι φωνάζοντας τὸ «Κύριε ἐλέησον» γονατιστοὶ εἶχαν στρέψει τὸ βλέμμα τους πρὸς τὸν οὐρανὸ, ἐνῶ μερικοὶ λιποθυμοῦσαν ἀπὸ τὴν μεγάλη συγκίνησι. Τότε κοιτάξαμε κι' ἐμεῖς καὶ εἶδαμε τὸ θαυμάσιο, ἓνα δηλαδὴ τεράστιο ὀλοφώτεινο Σταυρὸ, πολὺ ψηλὰ πάνω ἀπὸ τὸν Ναό, νὰ φωτίζει ὀλόκληρην τὴν περιοχὴ. Στὴν ἀρχὴ μᾶς ἔπιασε φόβος, ἀλλὰ ἀμέσως συνήλθαμε καὶ γονατίσαμε ξεχνώντας τὴν ἀποστολὴν μας καὶ κλαίγοντας σὰν μικρὰ παιδιὰ. Περιττὸ βέβαια νὰ σᾶς πῶ ὅτι παρακολουθήσαμε τὴν ἱερὰ ἀγρυπνία μέχρι τέλους γεμᾶτοι συγκίνησι, ὄχι πιά σὰν καταδιωκτικὰ ὄργανα, ἀλλὰ σὰν πιστοὶ Χριστιανοί. Τὸ πρωὶ ὅταν κατεβήκαμε στὴν Σχολὴ διηγηθήκαμε σ' ὅλους τὸ μέγα θαῦμα ποὺ εὐτυχίσαμε νὰ ἰδοῦμε. Κατόπιν ἔγιναν ἀνακρί-

σεις καὶ ὅλοι μας ἐνόρκως καταθέσαμε, ὅτι εἶδαμε πεντακάθαρα τὸν Τιμιο Σταυρὸ στὸν οὐρανὸ ψηλά»

(Ιωάννης Δ. Γλυμῆς, Συνταξιούχος Αστυνομικὸς - Ἐτῶν 78. Ὁδὸς Ἀριστοτέλους 73, Περιστερί).

«Τὸ θαῦμα ἔγινε τὸ 1925 ὅταν πήγαμε νὰ κάνουμε ὄλονγκτία διὰ τὴν ἑορτὴ τοῦ Τιμίου Σταυροῦ. Ἐξ αἰτίας τῶν διωγμῶν τότε κάναμε ὄλονγκτίες στὰ πιὸ μακρυνὰ ἐξωκκλήσια. Τὸ βράδυ μάλιστα ἐκεῖνο ἦλθαν χωροφύλακες μ' ἓνα ὑπομοίραρχον διὰ νὰ πιάσουν τὸν ἱερέα μας, τὸν μακαρίτη τὸν Παπαῖ-Γιάννη τὸν Φλώρο. Κατὰ τὶς 11 καὶ μισὴ βρισκόμουν ἔξω ἀπὸ τὸ Ναὸ μαζί μ' ὅλο τὸν κόσμον. Καὶ τότε φάνηκε ψηλὰ ὁ Σταυρὸς μὲ πολὺ-πολὺ Φῶς. Ὅλος ὁ κόσμος γονάτισε καὶ προσευχόταν, οἱ δὲ χωροφύλακες ποὺ εἶδαν μὲ τὰ μάτια τους τὸ θαῦμα μᾶς πλησίασαν σὰν φίλοι πιά καὶ ἔγιναν ἓνα μὲ τὸ ἐκκλησίασμα. Ἡ ἐμφάνισις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ κράτησε, ἄν θυμᾶμαι καλά, πάνω ἀπὸ ἓνα τέταρτο»

(Αλέξανδρος Κόντος, Ἐτῶν 80 - Ὁδὸς Μακεδονίας 64, Τσακὸς Ἀγίας Παρασκευῆς Ἀττικῆς).

Τὸ Μονύδριον τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου στοὺς πρόποδες τοῦ Ὑμηττοῦ ὅπως ἦταν στὶς ἀρχὲς τοῦ 20οῦ αἰῶνος.

«Τὸ βράδν ἐκεῖνο τοῦ 1925, πὸν φανερώθηκε ὁ Τίμιος Σταυρὸς ἔκανα τὸ τελευταῖο δρομολόγιο ὡς ὀδηγὸς τράμ. Εἶχα φθάσει στὴν Ὁμόνοια καὶ ἔκανα τὸν κύκλο τῆς ὅταν εἶδα τοὺς ἀνθρώπους νὰ κοιτάζουν πρὸς τὸν οὐρανὸ καὶ νὰ φωνάζουν: «κοιτᾶστε... ὁ Σταυρὸς... ὁ Σταυρὸς». Ἀμέσως πάτησα φρένο καὶ σταμάτησα τὸ ὄχημα. Ἐβγαλα τὸ κεφάλι μου ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ ὀχήματος καὶ εἶδα κι' ἐγὼ ὁ ἀνάξιος τὸν Τίμιον Σταυρὸν τοῦ Κυρίου μας –δοξασμένο νᾶναι τὸ ἅγιον ὄνομά Του- νὰ φεγγοβολᾷ πάνω ἀπὸ τὸν Ὑμηττό. Δὲν θυμᾶμαι πόσο κράτησε αὐτό. Ἐνα μόνο γνωρίζω, ὅτι ὁ Τίμιος Σταυρὸς πὸν εἶδα ἐκεῖνο τὸ βράδν μ' ἔκανε ἄλλο ἄνθρωπο. Ἀπὸ τότε ὅλοι στὴν οἰκογένειά μου γίναμε πιστὰ τέκνα τῆς Ἐκκλησίας τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν»

(Αθανάσιος Πριμάλης, Συνταξιούχος Αστυνομικὸς - Ἐτῶν 80. Καρβάλης 17, Νίκαια).

«Ἦμουν τότε 18 ἐτῶν. Μαζὶ μὲ τὴν μακαρίτισσα τὴν μητέρα μου πήγαμε τὸ βράδν ἐκεῖνο, ν' ἀγρυπνήσωμε στὸ ἐρημοκκλήσι τοῦ Αγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου πὸν βρίσκεται στοὺς πρόποδες τοῦ Ὑμηττοῦ. Εἶχαμε ἐτοιμασθῆ μάλιστα νὰ μεταλάβωμε. Περί τις 11 καὶ μισὴ ἐνῶ ψαλλόταν, ἄν θυμᾶμαι καλά, ὁ μέγας ἐσπερινὸς τῆς ἐορτῆς τῆς Ὑψώσεως, ἔγινε στὸν οὐρανὸ ἡ ἐμφάνισις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ. Ἦταν τόσο δυνατὸ τὸ φῶς Του πὸν ἐφωτίσθη ὀλόκληρος ἡ περιοχὴ. Ὅλοι γονατίσαμε προσευχόμενοι καὶ δὲν χορταίναμε νὰ βλέπωμε τὸ θεῖο αὐτὸ Δῶρο. Χαρακτηριστικὰ θυμᾶμαι ἓνα τυφλό, πὸν ἦταν δίπλα μου καὶ ἔχοντας τὰ κλειστὰ μάτια του στραμμένα πρὸς τὸν οὐρανὸ ἐφώναζε μὲ σπαρακτικὴ φωνὴ τὸ "Κύριε ἐλέησον"»

(Ἡλίας Ἀγγελόπουλος, Ἐτῶν 68 - Ἀδριανουπόλεως 78, Ανάληψις Παγκράτι).

«Θυμᾶμαι τὴ βραδυὰ ἐκείνη τοῦ 1925 σὰν νᾶναι τῶρα. Κάναμε ἀγρυπνία στὸν ἅγιον Ἰωάννη τὸν Θεολόγο. Εἶχεν ἔλθει πολὺς κόσμος ἀπὸ Μέγαρα, Κούλουρη, Ἐλευσίνα καὶ Μάνδρα. Στις 11 καὶ μισὴ περίπου οἱ περισσότεροι ἦταν ἔξω ἀπὸ τὸ ἐκκλησάκι, ἐνῶ ὁ παπᾶ- Γιάννης καὶ λίγοι ἀπὸ μᾶς εἴμαστε μέσα. Ξαφνικὰ ἐκεῖ πού ὁ ψάλτης διάβαζε μὲ δυνατὴ φωνὴ τὴν ὠραία ὁμιλία πού ἀρχίζει μὲ τὸ «πάλιν ἑορτὴ καὶ πάλιν πανήγυρις» ἀκούσθηκαν φωνές ἀπὸ τὸ πλῆθος πού ἔλεγαν «ὁ Σταυρός!.. ὁ Σταυρός!..». Ἐμεῖς ὅμως μέσα δὲν ξεκαθαρίσαμε καλὰ τὶ ἔλεγαν καὶ νομίσαμε, ὅτι φώναζαν ὁ στρατός, ὁ στρατός! Ἀμέσως λοιπὸν χωρὶς κι' οἱ ἴδιοι νὰ τὸ καταλάβουμε πῶς, ντύσαμε τὸν παπᾶ μὲ κουλουριώτικα ροῦχα, μαντήλα καὶ φοῦστα. Ἔτσι καὶ νὰ τὸν ἔβλεπαν ἦταν ἀδύνατον νὰ τὸν πιάσουν. Οἱ φωνές ὅμως ἀπ' ἔξω ἐξακολουθοῦσαν δυνατὲς γι' αὐτὸ βγήκαμε καὶ ἐμεῖς ἔξω. Τότε εἶδαμε τὸν Τίμιο Σταυρὸ στὸν Οὐρανὸ καὶ καταλάβαμε τὸ λάθος μας. Ἀλλ' ἐκεῖ πού μὲ συγκίνηση καὶ γονατιστοὶ παρακολουθοῦσαμε τὸ θαυμάσιο, νᾶσου καὶ πλησιάζουν οἱ χωροφύλακες μὲ τὸν μακαρίτη τὸν Παπαγεωργίου ἐπικεφαλῆς. Μόλις εἶδαν τὸν Σταυρὸ γονάτισαν. Κι' αὐτοὶ πού ἦταν διῶκτες φοβεροὶ ἔγιναν ὑπέρμαχοι τῆς Ὁρθοδοξίας»

(Εὐθυμία Μουσουρίδου, Καθηγουμένη Ἱερᾶς Μονῆς Κοιμησέως τῆς Θεοτόκου Πάρνηθος Ἀττικῆς).

«Εἶχαμε εἰδοποιηθῆ, ὅτι τὸ βράδυ τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ θὰ γινόταν ἀγρυπνία στὸν Ἅγιο Ἰωάννη τὸν Θεολόγο, στὸν Ὑμηττό. Ξεκινήσαμε ἀπὸ τὸ Λιόπεσι δεκαπέντε περίπου ἄτομα καὶ μετὰ ἀπὸ δύο ὥρες φθάσαμε πεζοὶ στὸ ἐξωκκλήσι. Ἐκεῖ εἶχε μαζευτεῖ πάρα πολὺς κόσμος καὶ οἱ περισσότεροι παρέμεναν ἔξω. Κατόρθωσα μὲ κόπο νὰ μπῶ μέσα, μόλις ἄρχισε ἡ ἀγρυπνία. Τὰ μεσάνυκτα ἀκούσαμε

θόρυβο ἔξω ἀπὸ τὸ ναὸ καὶ βγαίνοντας εἶδαμε τὸν Τίμιο Σταυρό. Ὅλοι μας παρακολουθοῦσαμε ἐπὶ μισῆ ὥρα τὸ θαυμάσιον αὐτὸ σημεῖον. Τὰ δάκρυα ἦταν ἀδύνατον νὰ συγκρατηθοῦν. Ὅταν πιά χάθηκε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ὁ Σταυρός, ἡ ἀγρυπνία συνεχίστηκε διὰ νὰ τελειώσει στὶς 4 τὸ πρωῖ περισσότερο πανηγυρική καὶ πρὸ πάντων μὲ μεγάλη κατάνυξι»

(Ἰωάννης Κ. Δάβαρης, Ἐτῶν 76 – Κτηματίας – Παιανία Ἀττικῆς).

«Ἐμενα στὰ Ταμπούρια τοῦ Πειραιᾶ μαζί μὲ τὸν πατέρα μου ποῦ ἦταν τυφλός, ὅταν μᾶς εἰδοποίησαν ὅτι στὴν ἑορτὴ τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ θὰ γινόταν ἀγρυπνία στὸν Ἅγιο Ἰωάννη τὸν Θεολόγο στὸν Ὑμηττό. Ξεκινήσαμε λοιπὸν 50 ἄτομα ἀπὸ τὴν περιοχή τοῦ Ἁγίου Δημητρίου Πειραιῶς καὶ φθάσαμε στὸ ἐκκλησάκι πρὶν ἀρχίσει ἡ ἀγρυπνία. Εἶχε μαζευτεῖ πάρα πολὺς κόσμος. Κατὰ τὰ μεσάνυκτα καὶ ἐνῶ ἤμουν μὲ τὸν πατέρα μου ἔξω, φάνηκε στὸν οὐρανὸ ὁ Τίμιος Σταυρός ποῦ ἔφεγγε σὰν προβολέας. Γονατίσαμε μαζί μὲ τοὺς ἄλλους. Ὁ πατέρας μου χωρὶς νὰ μπορεῖ νὰ δῆ τὸ οὐράνιο δῶρο δὲν ἔπαυε οὔτε στιγμή νὰ φωνάζη δυνατὰ τὸ “Κύριε ἐλέησον”»

(Εὐφροσύνη [Καλμπένη] Μοναχὴ, Ἱερὸν Ἡσυχαστήριον Τὸ Γενέθλιον τῆς Θεοτόκου, Μπάλα Ἀττικῆς).

Τὸ Μονῦδριον τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου (σύγχρονη φωτογραφία).

2. ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΕΙΣΑ ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

«Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ» (ΑΡ. 315, 22.6.1959)

Καταπληκτικὸν Θαῦμα

Σεπτέμβριος 1925. Καὶ πάλιν τὸ κατάστημα τοῦ παλαιμάχου ἀγωνιστοῦ κ. Ἀνδρέα Βαπορίδου εἰς συναγερόν! Ἐπέκειτο ἡ ἑορτὴ τῆς Παγκοσμίου Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ. Ποῦ λοιπὸν θὰ ἐωρτάζετο;

Ἡ ἀπόφασις ἐλήφθη! Οἱ ἀδελφοὶ θὰ ἀνήρχοντο εἰς τὰς δυτικὰς ὑπωρείας (πρόποδες) τοῦ ὄρους Ὑμηττοῦ, ὅπου ὑπάρχει τὸ γραφικὸ Ἐξωκκλησάκι τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Τὴν παραμονὴν τῆς Ἑορτῆς καὶ διὰ νὰ λάβουν μέρος εἰς τὴν Ἀγρυπνίαν ξεκινοῦν 2.000 – 2.500 χριστιανοὶ καὶ ἀνέρχονται τὸ ὕψωμα.

Δὲν εἶναι καὶ τόσον εὐκόλος ἡ ἀνάβασις! Ὁ ἐνθουσιασμοὸς ὅμως δίδει πτερὰ εἰς τὰ πόδια, ὥστε νὰ μὴ κουράζωνται οἱ ἀνερχόμενοι. Τὴν Ἀγρυπνίαν θὰ ἐτέλει ὁ ἀείμνηστος Ἱερεὺς Ἰωάννης Φλώρος.

Ἄλλὰ νά! Ὡσπερ ἐπὶ ληστῶν ἐξῆλθεν ἀστυνομικὴ δύναμις ἐκ δώδεκα (12) χωροφυλάκων, ὑπὸ τὸν ἐνωματάρχην Ἰωάννην Γλυνόν.

Κατ' ἀρχὴν τὸ ἐκκλησίασμα ταράσσεται, ἀνησυχεὶ διὰ τὸν Ἱερέα του. Τῇ ἐπιμόνω δὲ ἀξιῶσει τῶν Ἐπιτρόπων, ὁ πατήρ Ἰωάννης μετ' αὐτῶν πηγαίνει εἰς τὸ πλησίον ἔρημον Ἐκκλησάκι τῆς Ἁγίας Ἐλεούσης, διὰ νὰ λειτουργήσῃ ἀσφαλῶς ἐκεῖ.

Ἡ Ἀκολουθία τῆς Ἀγρυπνίας συνεχίζετο κανονικῶς. Ἐξαφνα, πρὸς τὸ μεσονύκτιον, ἀκούγονται φωναί. Ἐντὸς ὀλίγου μία λέξις διατυποῦται ἀπὸ τὰ χεῖλη τῶν καταπληκτῶν χριστιανῶν: «Σταυρὸς – Σταυρός!»· ὄλων δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ στρέ-

φονται μετὰ δέους πρὸς τὸν οὐρανόν, διὰ νὰ ἴδουν τὸ καταπληκτικὸν Θαῦμα. Τί εἶχε συμβῆ;

Ὡ τοῦ παραδόξου Θαύματος! Εἰς τὸν οὐρανόν, ἄνωθεν ἀκριβῶς τοῦ Ναΐδριου, ἐσηματίσθη μεγαλοπρεπῆς φωτεινὸς Σταυρός, ἐπικυρῶν καὶ ἐπιβεβαιῶν τὴν εὐλάβειαν τῶν καλῶν ἐκείνων χριστιανῶν!

Τὸ Θαῦμα αὐτὸ τὸ εἶδαν καὶ ὁ ἐνωματάρχης Γλυνὸς μὲ τοὺς ἄνδρας του. Κλαίοντες δὲ ἐποιοῦν τὸ σημεῖον τοῦ Τιμίου Σταυροῦ καὶ ἠρνήθησαν νὰ ἐκτελέσουν τὴν διαταγὴν τῆς βιαίας διαλύσεως τοῦ πλήθους. Ἀμέσως δὲ ἀπεχώρησαν καὶ ἀνέφεραν ἐν πάσει λεπτομερεία τὰ διατρέξαντα. Ὁ ἐνωματάρχης ἔκτοτε ἠσπάσθη τὰς ἀρχὰς τῆς ἡμετέρας Παρατάξεως καὶ εἶναι ἐκ τῶν πιστῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος. Ἡ σύζυγός του μάλιστα, Ἀρετή, ἦτο μετὰ τῶν θυμάτων τοῦ δυστυχήματος Χαλκίδος (κατὰ τὸ 1953), κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἐπὶ Σπυρίδωνος διωγμῶν καὶ παρ' ὀλίγον νὰ ἐγκατέλειπε τόσον τραγικῶς τὴν ζωὴν, ὅπως τὰ εὐσεβοῦς μνήμης θύματα ἐκεῖνα.

Ἄλλ' ἅς ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ Ναΐδριον! Ὁ ἀρχηγὸς τῆς Χωροφυλακῆς, διὰ νὰ μὴ φανῆ ὀπισθοχωρήσασα ἡ ἐξουσία, στέλλει ἄλλην ὀμάδα μὲ τὴν ἐντολὴν νὰ μὴ ἐνοχλήσῃ τὸ προσευχόμενον πλήθος.

Λίαν πρωῒ ἐτελείωσεν ἡ Ἀκολουθία. Ἐπειδὴ ὁμως ἀρκετὸς κόσμος ἤθελε νὰ κοινωνήσῃ τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων, ἀπεφασίσθη νὰ μεταβοῦν ἅπαντες ἐν σώματι εἰς τὸν παρὰ τὴν Λεωφόρον Κηφισσιᾶς (πλησίον τοῦ Ἱπποκρατείου Νοσοκομείου) Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου, ἔνθα ἐλειτούργουν οἱ ἐκ Ρωσίας πρόσφυγες μὲ τὸ παλαιόν, μὲ τὸν ἐκ Ρωσίας Ἱερέα Γρηγόριον, γνωρίζοντα τὰ ἑλληνικά!

Κατερχόμενοι ἐκ τοῦ Ὑμηττοῦ, πεζῆ ἐννοεῖται, καὶ ψάλλοντες τὸ «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν Σου»,

συνεζήτουν ἅπαντες διὰ τὸ γενόμενον Θαῦμα!

Δειλὰ δειλὰ δὲ ὁ νέος ἐνωματάρχης ἐπλησίασε ὁμάδα ἀνδρῶν, ἐν οἷς ἦτο καὶ ὁ κ. Κων. Νικολακόπουλος, εἰς ἣν ἐξιστόρησε τὴν ἀφήγησιν τοῦ ἐνωματάρχου Γλυνοῦ καὶ τὴν παρουσίαν τῆς ὑπ' αὐτὸν ὁμάδος διὰ λόγους ἐντελῶς τυπικούς!

Εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν ἐγένετο ἡ Θεία Λειτουργία. Εἰς τὸ δεξιὸν ἀναλόγιον οἱ Ρῶσσοι, ἀριστερὰ ὁ κ. Κων/νος Νικολακόπουλος. Ἡ Λειτουργία ἐγένετο ρωσιστὶ καὶ ἑλληνιστί.

Μετὰ τὸ τέλος ἐκοινώνησαν ἅπαντες τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων καὶ μὲ τὴν βεβαίωσιν τῆς Χάριτος εἰς τὰς ψυχὰς των ἐπέστρεψαν εἰς τὰς οἰκίας των ἄδοντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν Θεόν. Μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν τῆς θαυματουργοῦ ἐκείνης νυκτὸς διεκρίνοντο οἱ Κων/νος Νικολακόπουλος, Ἀνδρέας Βαπορίδης, Περικλῆς Γκέτουρας, Κων/νος Ζέγκος, Βασίλειος Δεληβορηᾶς, Ἀνδρέας Σπηλιώτης καὶ πολλοὶ ἄλλοι.

Καὶ μία παρένθεσις: Θὰ πρέπη νὰ τονισθῇ ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν ἡμετέρων ἀδελφῶν. Καίτοι ἠδύναντο νὰ ἐξυπηρετηθῶσι εἰς τὴν ρωσικὴν Ἐκκλησίαν, ἐν τούτοις δὲν ἠθέλησαν. Διατί; ἀπὸ ἀγνὸν αἶσθημα πατριωτισμοῦ, ἐφ' ὅσον δι' αὐτοῦ δὲν παρεβλάπτετο τὸ ὀρθόδοξον φρόνημα.

Πάντοτε ὁ ἀγνὸς καὶ ἀνυστερόβουλος ἐνθουσιασμὸς ἐπιβραβεύεται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, διότι ἀποτελεῖ βάσιν καὶ θεμέλιον ὑγιоῦς θρησκευτικοῦ βίου. Πάντοτε τὸ συντηρητικὸν πνεῦμα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀποτελεῖ πολῦτιμον δύναμιν.

Αὐτὸ ἀπέδειξε τὸ Θαῦμα τοῦ Ὑμηττοῦ.

(Τὰ σχετικὰ δημοσιογραφικὰ στοιχεῖα ἐρρανήσθημεν ἀπὸ τὸν κ. Κων/νον Νικολακόπουλον).

Ὁ Ἱστορικὸς

ΕΠΙΧΗΜΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

ΑΙΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ (ΑΝΕΓΝΩΡΙΣΜΕΝΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ) ΚΑΤΑΤΕΘΕΙΣΑ ΕΝ ΤΗ ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΕΙ¹

Πρὸς τὴν Σεβαστὴν Δ' Ἐθνοσυνέλευσιν
τῶν Ἑλλήνων

«Περὶ ἄρσεως τοῦ γενομένου θρησκευτικοῦ
ΣΧΙΣΜΑΤΟΣ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ»

Κύριε Πρόεδρε,

Τῇ ὁμοθύμῳ ἐπόμενοι γνώμη καὶ ψήφῳ τῶν μελῶν τοῦ νομίμως ἰδρυμένου Συλλόγου τῶν ἐν Ἑλλάδι Ὁρθοδόξων, ἐρμηνεύοντες δ' ἅμα πόθον ἑκατοντάδων χιλιάδων εὐσεβῶν Χριστιανῶν τῆς τε Παλαιᾶς καὶ Νέας Ἑλλάδος, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀρκεταὶ χιλιάδες Μοναχῶν, Μοναζουσῶν καὶ Κληρικῶν (ἐξ ὧν πλείστοι καὶ ἐγγράφως ἐδήλωσαν τῇ Ἱεραρχίᾳ καὶ προφορικῶς ἀντέστησαν καὶ ὑπέδειξαν τοῖς Μητροπολίταις τῆς περιφερείας των, ὅτι εἶνε ἔτοιμοι καὶ τὴν ζωὴν των προθύμως νὰ θυσιάσωσιν ἢ ν' ἀθετήσωσι τὸ πατροπαράδοτον ἑορτολόγιον τῆς Ἐκκλησίας) λαμβάνομεν τὴν τιμὴν εὐσεβεστάτως νὰ ἀναφέρωμεν ὑμῖν τὰ ἐξῆς:

Τὸ ἐσχάτως ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος βία ἐπιβληθὲν νέον Ἑορτολόγιον δὲν παραδέχεται τὸ πλείστον μέρος τῆς Ὁρθοδοξίας (καὶ δὴ Πατριαρχεῖα Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων, Ἐκκλησία Γιουγκοσλαβίας, Ἐκκλησία Πατριάρχου Τύχωνος Ρωσσίας, Ἅγιον Ὄρος,

¹ Δημοσιευθεῖσα στὴν ἀθηναϊκὴ ἐφημερίδα ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΛΟΓΟΣ (14-12-1924).

πολλαὶ Μοναὶ καὶ πλεῖστον μέρος τῶν Ὁρθοδόξων κατοίκων Παλαιᾶς καὶ Νέας Ἑλλάδος, μεταξύ τῶν ὁποίων καὶ ἡμεῖς) διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους:

α'.) Διότι, ὅτε ὁ Πάπας Γρηγόριος ἐφήρμοσεν ἐν τῇ Δυτικῇ Ἐκκλησίᾳ τὸ νέον Ἡμερολόγιον καὶ οἱ Λατῖνοι ἐβίαζον τοὺς εἰς τὰ ὑπ' αὐτῶν κατεχόμενα μέρη κατοικοῦντας Ὁρθοδόξους, ὁ τότε Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης τῶν Ὁρθοδόξων Ἱερεμίας Β' συνεκάλεσεν ἐν ἔτει 1593 Σύνοδον ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν ἣ συμμετέσχον καὶ οἱ Πατριάρχαι Ἱεροσολύμων Σωφρόνιος, Ἀλεξανδρείας Μελέτιος Πηγᾶς ἐπέχων καὶ τὸν τόπον τοῦ Πατριάρχου Ἀντιοχείας, ἣτις ἀπέκρουσε πᾶσαν μεταρρυθμίσιν ἐπὶ τοῦ Ἰουλιανοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἡμερολογίου, ὡς ἀντιβαίνουσιν εἰς τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς Κανόνας καὶ ἐπέβαλε ποινὰς ἀφορισμοῦ καὶ καθαιρέσεως εἰς τοὺς παραβάτας.

β'.) Διότι ἡ παραδοχὴ καὶ ἐφαρμογὴ τοῦ νέου ἐκκλησιαστικοῦ ἡμερολογίου καὶ ἡ ἐκ ταύτης ἀνατροπὴ τῆς τάξεως τοῦ πατροπαραδότου ἐκκλησιαστικοῦ ἑορτολογίου καὶ Τυπικοῦ τῆς Ἐκκλησίας εἶνε μία καινοτομία εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, περὶ δὲ τῶν καινοτομιῶν λέγει ἡ Ζ'. Οἰκουμενικὴ Σύνοδος: «ἅπαντα τὰ παρὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν παράδοσιν καὶ τὴν διδασκαλίαν καὶ ὑποτύπωσιν τῶν Ἁγίων καὶ ἀοιδίμων Πατέρων καινοτομηθέντα ἢ μετὰ τοῦτο πραχθισόμενα, ἀνάθεμα τρίς» (ὄρα Τριῶδιον εἰς τὸ Συνοδικὸν ὑπὲρ τῆς Ὁρθοδοξίας Α'. Κυριακῆς Νηστείων)· ἡ ἰδίᾳ Ζ'. Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐν σελίδι 884 τοῦ Β'. Τόμου τῶν Συνοδικῶν λέγει: «Εἴ τις πᾶσαν παράδοσιν ἐκκλησιαστικὴν ἔγγραφον ἢ ἄγραφον ἀθετεῖ, ἀνάθεμα» καὶ κατὰ τὸν Ἐφέσου Ἅγιον Μάρκον, τὸν στυλὸν τῆς Ὁρθοδοξίας: «Πᾶς ὁ λέγων παρὰ τὰ διατεταγμένα κἂν ἀξιόπιστος ἦ, κἂν νηστεύῃ, κἂν

παρθενεύη, κἄν σημεῖα ποιῆ, κἄν προφητεύη, λύκος σοι φαινέσθω ἐν προβάτου δορᾶ, προβάτων φθορὰν κατεργαζόμενος» (ἐκ τοῦ λόγου αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐν Φλωρεντία ψευδοσύνοδον).

γ'.) Διότι κατὰ κανονικὴν ἀρχὴν τῆς Ἐκκλησίας, Ἐκκλησία τις μονομερῶς δὲν δύναται νὰ μεταβάλη τι γενικῶς ἰσχύον ἐν τῇ καθόλου Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ καὶ τοιοῦτόν τι εἶνε τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ἡμερολόγιον καθωρισμένον ἐν αὐτῇ ἐπὶ δύο χιλιάδας ἐτῶν, οὐδὲ ἰσχύει ἀπόφασις αὐτῆς νὰ ἀκυρώσῃ τὰς ἀποφάσεις καὶ τὰ ἐπιτίμια τῶν προλαβουσῶν ἀγίων Συνόδων, ἀλλὰ ἰσχύουσι ταῦτα καὶ κατ' αὐτῆς τῆς καινοτομοῦσης Ἐκκλησίας καὶ κατὰ παντὸς ἀσπαζομένου τὰς ἀποφάσεις αὐτῆς, καὶ

δ'.) Διότι οἱ ἱεροὶ Κανόνες τῶν προλαβουσῶν Ὁρθοδόξων Τοπικῶν καὶ Οἰκουμενικῶν Ἁγίων Συνόδων μένουσιν ἀκράδαντοι (ἄθραυστοι) καὶ ἀσάλευτοι, τοῦτο βεβαιοῖ ἡ Ζ'. Οἰκουμενικῆ Σύνοδος διὰ τοῦ Κανόνος αὐτῆς, ἐν τῷ ὁποίῳ ὀνομάζει αὐτοὺς Μαρτύρια καὶ λέγει: «εἰ εἰς τὸν αἰῶνα ἢ προφητικὴ φωνὴ ἐντέλλεται ἡμῖν φυλάττειν τὰ μαρτύρια (Κανόνας) τοῦ Θεοῦ, καὶ ζῆν ἐν αὐτοῖς, δῆλον ὅτι ἀκράδαντα (ἄθραυστα) καὶ ἀσάλευτα διαμένουσιν· ἐν αὐτοῖς οὐκ ἔστι προσθεῖναι καὶ ἀπ' αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἀφελεῖν».

Ἐπίσης, ἐν τῷ Β'. Κανόνι αὐτῆς τὸ αὐτὸ μαρτυρεῖ καὶ ἡ ΣΤ' Οἰκουμενικῆ Σύνοδος, ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ ἅγιοι Σύνοδοι τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας **ἐκάστη διὰ Κανόνος αὐτῆς ἐπικυροῦσα τὰς ἀποφάσεις τῶν προλαβουσῶν ὀρθοδόξων Συνόδων.** Πρὸς τούτοις δὲ καὶ αὐτὴ ἡ Ὁμολογία, ἣν δίδει πᾶς Ἐπίσκοπος ἐν τῇ χειροτονίᾳ καὶ δι' ἧς ὑπόσχεται ὅτι θὰ τηρήσῃ πάντα τοὺς ἱεροὺς Κανόνας καὶ πάσας τὰς Παραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας, γραπτὰς τε καὶ ἀγράφους, ἥτις Ὁμολογία εἶνε ἐπανάληψις τῆς ὑφ' ἐκά-

στου Χριστιανοῦ ἐν τῷ Βαπτίσματι δεδομένης.

Εἰς μάτην διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν πρωτοκόλλου 1 τῆς 8ης Ὀκτωβρίου ἐ.έ. Ὑπομνήματός μας ὑποδείξαντες τοῖς Ἀρχιερεῦσι τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τὴν βλάβην καὶ τοὺς κινδύνους ἐκ τῆς τοιαύτης καινοτομίας· δὲν εἰσηκούσθημεν, ἀλλ' ἐξακολουθῶσιν οἱ Ἱεράρχαι αὐτῆς νὰ μετέρχωνται ἀντιχριστιανικὴν βίαν καὶ εἰς αὐτὸ τὸ νῦν φιλελεύθερον Δημοκρατικὸν Πολίτευμα ἀντικειμένην, ἐναντίον τῶν στερεῶς ἐχομένων τῶν πατρικῶν Παραδόσεων κληρικῶν καὶ λαϊκῶν· τοὺς μὲν Ἱερεῖς, Μοναχοὺς καὶ Μοναχὰς ἀπειλοῦντες διὰ καθαιρέσεως καὶ ἐξορίας - οὐδαμόθεν προβλεπομένης - ἐὰν ἐκδηλώσωσι τὸ φρόνημά των, ἐκβιάζοντες πολλοὺς ἐνυπογράφως νὰ ἀσπασθῶσι τὴν καινοτομίαν (ἔχομεν γραπτὰς ἀποδείξεις περὶ τοιούτων ἐπεισοδίων), τοὺς δὲ λαϊκοὺς ἀπείργοντες τῶν ἱερῶν Ναῶν τῶν Ἐνοριῶν των δι' ἀπαγορεύσεως νὰ τελῶσιν ἐν αὐταῖς τὰς ἱεράς Λειτουργίας των δι' Ἱερέων ἐμμενόντων εἰς τὸ πάτριον κανονικὸν ἑορτολόγιον, ὅθεν ἀναγκάζονται οὗτοι νὰ τελῶσι τὰς ἑορτὰς τῶν Ἁγίων κατ' οἶκον, ἐκ δὲ τοῦ μεγάλου πόνου, ὃν αἰσθάνονται ἐν τῇ συνειδήσει των, νὰ ἐκδηλώσιν ἀποστροφὴν πρὸς τὸν κλῆρον διὰ τὸ δημιουργηθὲν ἐκκλησιαστικὸν σχῆμα.

Ὡς ἐκ τούτου, ἤδη, καθ' ὃ Χριστιανοὶ τηροῦντες καὶ τὰ τοῦ πατροπαραδότου ἱεροῦ πολιτεύματος καὶ τὰ τοῦ πολιτικοῦ καθεστῶτος, προσφεύγομεν ὑμῖν τοῖς ἀντιπροσώποις τοῦ ἔθνους, ὧν κυρία ἀποστολὴ ἢ καλλιέργεια τῶν ἐθνικῶν ιδεωδῶν καὶ ἡ ὀχύρωσις τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ λαοῦ, καὶ ἐξαιτούμεθα ἵνα προασπίσητε τὴν θρησκευτικὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν, κηρύσσοντες ἀκώλυτον ἄσκησιν τῆς λατρείας ἐν τοῖς ἱεροῖς Ναοῖς καὶ εἰς τοὺς ἀκολουθοῦντας τὸ ἀρχικὸν ἐκκλησιαστικὸν ἡμερολόγιον,

καὶ τὸ ἀνεκτέλεστον ἀποφάσεων μεσαιωνικῶν κατὰ τῆς σωματικῆς ἐλευθερίας Κληρικῶν καὶ Μοναχῶν δηλούντων, ὅτι ἀντίκειται τῇ θρησκευτικῇ αὐτῶν συνειδήσει ἢ κατὰ τὸ νέον ἐκκλησιαστικὸν ἡμερολόγιον τέλεισι τῶν ἑορτῶν καὶ τήρησις τῶν νηστειῶν.

Εἶναι ἐπιτακτικὴ καὶ ἐπείγουσα ἐθνικὴ ἀνάγκη, ὅπως λάβῃ ὑπὸ σοβαρὰν ἔποψιν ἡ Σεβαστὴ Ἐθνοσυνέλευσις τὸ ὑπὸ τῶν νῦν Ἱεραρχῶν -ὄλως ἀβασανίστως - προκληθὲν τοῦτο **σχίσμα** ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς ἀνέκαθεν Ὁρθοδοξωτάτης Ἑλλάδος, **ὅπερ ἐγκυμονεῖ ἐπιβλαβεστάτην καὶ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ διὰ τὸ ἔθνος διαίρεσιν μετὰ πολλῶν κινδύνων**, διότι εἶνε ζήτημα κοινῶν καὶ γενικῶν πανελληνίου ἐθνικοῦ συμφέροντος καὶ δέον ὅπως μετὰ μεγίστου ἐνδιαφέροντος καὶ τὸ ταχύτερον ἐμβαθύνουσα εἰς αὐτὸ καὶ ἀντιλαμβανομένη πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν, καὶ οὐχὶ τὴν ὑπὸ τῶν νῦν Ἱεραρχῶν ἐπικίνδυνον καὶ ἀναληθῆ εἰσήγησιν, συντελέσῃ εἰς τὴν διευθέτησιν αὐτοῦ, ὅπως μὴ ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, ἀμελοῦσα τὸ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου καθήκον αὐτῆς καὶ ἀγνοοῦσα τὰ ἐκ τοῦ **σχίσματος** τούτου συμβησόμενα αὔριον εἰς τὸ ἔθνος ἡμῶν δυσάρεστα, **φέρῃ ἀκεραίαν τὴν ἐκ τῆς ἀμελείας τῆς εὐθύνης** ἀπέναντι τοῦ τε ἔθνους καὶ ὀλοκλήρου τοῦ ἐν ἀπάσῃ τῇ γῆ Ὁρθοδόξου Ἑλληνισμοῦ.

Ἡ βιαία ἐπιβολὴ τοῦ νέου ἐκκλησιαστικοῦ ἡμερολογίου οὐ μόνον ἀπάδει εἰς τὴν νομικὴν ἀρχὴν τῆς ἀνεξιθρησκείας, καθ' ἣν ἀκωλύτως καὶ ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν νόμων τελῶσι τὰ τῆς λατρείας τῶν οἱ ἀκολουθοῦντες οἰανδήποτε θρησκευτικῆν αἵρεσιν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν θεμελιώδη νομικὴν ἀρχὴν τοῦ ἡμετέρου Κράτους, καθ' ἣν ἀναγνωρίζονται πάντες οἱ ἱεροὶ Κανόνες καὶ Παραδόσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ανατολικῆς Ἐκκλησίας, κατὰ παράβα-

σιν τῶν ὁποίων ἡ Ἱερά Σύνοδος εἰσήγαγε τὴν καινοτομίαν της.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲ τῆς γινομένης ἀνασυντάξεως τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ Πολιτεύματος, ἰκετεύομεν Ὑμᾶς ὅπως προσθέσητε ἐν αὐτῷ τὸ ἐξῆς ἄρθρον: «Πᾶς νόμος τῆς Βουλῆς καὶ πᾶν διάταγμα ἀντιτιθέμενον εἰς τὰ δόγματα, τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας καὶ τὰς ἱεράς Παραδόσεις τῆς Μιᾶς Ἁγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, δὲν δύναται νὰ ἔχη κῦρος», ὅπως διὰ τούτου προλαμβάνεται ἢ διὰ μέσῳ τῶν Νόμων τῆς Βουλῆς ἢ Διαταγμάτων ἢ ἀντικανονικῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀποφάσεων ἀντίθεσις πρὸς τὸ περὶ ἐπικρατοῦσης Θρησκείας ἄρθρον, καθότι ὁμοία μεταγενεστέρα Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐκδιδούσα (ὃ μὴ γένοιτο) ἀπόφασιν, δι' ἧς ἀποδέχεται, φερ' εἰπεῖν, τὰς αἰρέσεις τοῦ Πάπα ἢ τῶν Διαμαρτυρομένων, θέλει ἀξιοῖ προστασίαν παρὰ τῆς Πολιτείας, ὅπως μετέρχεται σωματικὴν βίαν κατὰ τῶν μὴ ὑποτασσομένων εἰς αὐτὴν καὶ ὅπως κατέχη τοὺς Ὁρθοδόξους ἱεροὺς Ναοὺς.

Εὐελπιστοῦμεν, ὅτι ἡ Σεβαστὴ Ἐθνοσυνέλευσις θέλει εἰσακούσει τὰ δίκαια αἰτήματα ἡμῶν καὶ θέλει δεῖξει ἐνδιαφέρον ὑπὲρ αὐτῶν ἀποδεικνύουσα οὕτως, ὅτι ἀποτελεῖται ἀπὸ γνήσια τέκνα, ἀντάξια τῶν ἐνδόξων προγόνων μας, οἵτινες διεφύλαξαν σώαν καὶ ἀκεραίαν τὴν ἀμώμητον ἡμῶν πίστιν, καίτοι τὸ ἔθνος διέτρεξεν ἐπικινδύνους ἐν τῇ σταδιοδρομίᾳ του περιόδου.

Ὅσον τὸ ἐξ ἡμῶν τοιαύτην ἔχομεν συνείδησιν, ὅτι ἐπιβάλλεται ὑπὸ τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν πίστεως, ὅπως καὶ τὴν ζωὴν μας προθύμως καὶ εὐχαρίστως θυσιάσωμεν παρὰ νὰ ἀρνηθῶμεν αὐτὴν ἀποδεχόμενοι καινοτομίας, ἃς αὐτὴ ρητῶς ἀπαγορεύει.

ΑΡΘΡΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΣΤΟΝ ΤΥΠΟ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑΚΑ (ΡΩΣΟΙ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ Α')*

Εἰς τὸ τελευταῖον φύλλον τοῦ ἐπισήμου ὀργάνου τῆς Συνόδου τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ Ρώσων Ἀρχιερέων «Ἐκκλησιαστικαὶ Εἰδήσεις» εὐρίσκομεν τὴν πληροφορίαν, ὅτι ὁ Πατριάρχης Μόσχας καὶ πάσης Ρωσίας ἀπαντᾷ εἰς τὸν Οἶκουμ. Πατριάρχην, ὅτι ὅλως ἀδύνατος τυγχάνει ἢ ἐν Ρωσίᾳ εἰσαγωγή τοῦ νέου ἡμερολογίου «λόγῳ τῆς κατηγορηματικῆς ἐναντιώσεως τοῦ λαοῦ». Τὸ αὐτὸ περιοδικὸν πληροφορεῖ ἡμᾶς, ὅτι «εἰς ἐρώτησιν περὶ εἰσαγωγῆς τοῦ νέου ἡμερολογίου εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ἢ Σερβικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἀπήντησεν, ὅτι καλλίτερον εἶνε νὰ περιμένωμεν τὴν ἀπόφασιν ὅλων τῶν Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν διὰ τὸ ζήτημα τοῦτο» («Γλάσνικ», περιοδικὸν τοῦ Σερβ. Ὁρθοδόξου Πατριαρχ. ἀριθ. 5 τοῦ ἔτους 1924). Κατόπιν τῶν ἀπαντήσεων τούτων τοῦ Μακ. Πατριάρχου Τύχωνος καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Σερβίας καὶ ἀφοῦ τὰ Πατριαρχεῖα Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας καὶ Ἱεροσολύμων ἠρνήθησαν διαρρήδην ν' ἀποδεχθῶσι τὸ νέον ἡμερολόγιον, ἀποφασίσαντα μάλιστα δι' ἄλλατε ζητήματα καὶ διὰ τὸ ἡμερολογιακὸν νὰ συγκαλέσωσι Σύνοδον τῶν Πατριαρχείων τῆς Ἀνατολῆς, τὸ ἄνωθι περιοδικὸν πληροφορεῖ ἡμᾶς, ὅτι καὶ ἢ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας ἀπεφάσισε νὰ μὴ ἐπενέγκῃ μεταβολὴν τινα εἰς τὸ ἐν ἰσχύι ἐκκλησιαστικὸν ἡμερολόγιον.

(*) ΠΑΝΤΑΙΝΟΣ (2/15-8-1924).

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ¹

Πρὸς τὸν Αἰδεσιμ. κύριον Κωνσταντῖνον Ρωμανόν,
ἐφημέριον Ἁγ. Παντελεήμονος Ἀχαρνῶν

Ἐκκλησιασθεῖς σήμερον ἐξαιρετικῶς ἐν τῷ ὑμετέρῳ Ναῶ ἤκουσα καὶ τὸ ὑμέτερον κήρυγμα, τὸ ὁποῖον ἐκάματε.

Ὁρμηθέντες ἐκ τῆς ἀναγνωσθείσης περικοπῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ὅστις κατακρίνει τοὺς Κορινθίους, διότι εἰσήγαγον τὰς διαιρέσεις καὶ εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἔδαφος, ὑπεστηρίξατε ὅτι οἱ Χριστιανοὶ πρέπει νὰ εἶνε ἡνωμένοι ἐν παντί, ὅτι δὲ ἡ ἐνότης αὕτη πρέπει νὰ ἐκδηλοῦται συγκεκριμένως καὶ ἐν τῷ ἡμερολογιακῷ ζητήματι. Ἀκολουθῶς ποιῶντες ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς, τὴν ὁποίαν ἐθέσατε, κατεκρίνατε ἐκείνους τοὺς Χρι-

1. ΣΚΡΙΠ (12-8-1924). Αναδημοσιεύθηκε καὶ στὸν ΠΑΝΤΑΙΝΟ (30.8-12.9-1924) μὲ τὸ ἐξῆς σχόλιο: «Εἰς τὸ “Σκρίπ” τῶν Αθηνῶν εὐρίσκομεν ἀνοικτὴν ἐπιστολὴν εὐσεβοῦς Χριστιανοῦ Ἀ. Κορπέτη καλουμένου, πρὸς τὸν Αἰδεσιμ.κ. Κων/νον Ρωμανόν, ἐφημέριον Ἁγ. Παντελεήμονος Ἀχαρνῶν. Ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ φαίνεται ἀφ’ ἐνὸς μὲν ὁ κατὰ παραγγελίαν ζῆλος τινῶν ἐκ τῶν κληρικῶν τῆς Ἑλλάδος, διὰ τὴν ὀριστικὴν ἐγκατάστασιν τοῦ νέου ἡμερολογίου, ζῆλος ὅστις ὀδηγεῖ αὐτοὺς μέχρι παραλογισμῶν καὶ σοφιστιῶν καὶ ἐν αὐτῷ ἔτι τῷ ἰερῷ κηρύγματι, ἀφ’ ἑτέρου δὲ ἡ στενοχωρία τῶν Χριστιανῶν διὰ τὴν βία ἐπιβολὴν τοῦ νέου ἡμερολογίου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος. Ἀκριβῶς δ’ ἐπειδὴ οἱ κατὰ τοῦ νέου ἡμερολογίου διαμαρτυρόμενοι Χριστιανοὶ εὐρίσκονται ἐν τῷ δικαίῳ καὶ τῇ ἀληθείᾳ, διὰ τοῦτο δὲν παραλογίζονται, δὲν σοφιστεύονται, ἀσ οἱ νεοημερολογιακοὶ κληρικοὶ πράττουσιν. Δημοσιεύομεν αὐτοῦσιον τὴν “Ἀνοικτὴν ἐπιστολὴν” τοῦ ἀνωθι εὐσεβοῦς χριστιανοῦ καὶ διὰ νὰ φανῇ ἡ ἀλήθεια τῶν ὅσα ἀνωτέρω λέγομεν, ἀλλὰ καὶ διὰ ν’ ἀποδειχθῇ διὰ μυριοστὴν φορὰν, ὅτι δὲν ἦτο ἀληθές, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἐδέχθη τὸ νέον ἡμερολόγιον, μόνον καὶ μόνον διότι ἐπιέζετο ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ Λαοῦ, μὴ ἀνεχομένου τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον».

στιανοῦς, οἱ ὅποιοι ἀποδοκιμάζουν τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ νέου ἡμερολογίου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ θέλουσι νὰ ἐορτάζωσι καὶ νὰ νηστεύωσι μὲ τὸ παλαιόν, ὡς διασπῶντας τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας, ὡς ἀντάρτας κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἱεραρχίας καὶ ὑποκειμένους εἰς τὴν ποινὴν τοῦ Ἐκκλησιασικοῦ ἀναθέματος, ἐπεξηγήσατε δὲ ρητῶς, ὅτι Χριστιανοὺς μὲν διασπῶντας τὴν ἐνότητά των πρὸς τοὺς ἄλλους ἐννοεῖτε τοὺς Χριστιανοὺς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἱεραρχίαν δὲ τὴν Ἱεραρχίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Παραδεχόμενος ὀλοψύχως τὴν ὑπὸ τῆς ὑμετέρας Αἰδεσιμότητος τεθεισάν ἀρχήν, ὅτι ἡ Ἐκκλησία πρέπει νὰ εἶνε ἡνωμένη ἐν παντὶ καὶ ἐν τῇ πίστει καὶ ἐν τῇ λατρείᾳ καὶ συγκεκριμένως ἐν τῷ ἡμερολογιακῷ ζητήματι, εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ ὁμολογήσω, ὅτι δὲν ἠδυνήθην ἀπολύτως νὰ σᾶς παρακολουθήσω εἰς τὰ συμπεράσματα, τὰ ὁποῖα ἠθελήσατε νὰ ἐξαγάγητε. Διὰ τοῦτο θὰ μοι ἐπιτρέψητε νὰ ὑποβάλω ὑμῖν εὐλαβῶς μερικὰ ἐρωτήματα, τὰ ὁποῖα ἀνεπήδησαν εἰς τὸν νοῦν μου ἐκ καθαρῶς λογικῆς ἀνάγκης.

1) Ἐὰν ἡ χρῆσις δύο ἡμερολογίων δὲν ἐπιτρέπεται ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Ἐκκλησίᾳ, κατὰ ποῖαν λογικὴν ἀκολουθίαν, παρακαλῶ, δὲν κατακρίνετε τὴν Ἱεραρχίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὡς εἰσαγαγοῦσαν ἄνευ κοινῆς συναινέσεως τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν τὸ νέον ἡμερολόγιον καὶ διασπάσασαν οὕτω αὐτὴ πρώτη τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας;

2) Ἐὰν ὁ διασπῶν τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας εἶνε ἀντάρτης καὶ ὑποκείμενος εἰς τὴν ποινὴν τοῦ ἐκκλησιασικοῦ ἀναθέματος, διατὶ δὲν εἶνε ἀντάρτης καὶ ὑποκειμένη εἰς τὴν ποινὴν ταύτην ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἑλλάδος καὶ εἶνε ἀντάρται μόνον οἱ Χρι-

στιανοί, οἱ ἀποδοκιμάζοντες τὴν μονομερῆ ἐνέργειάν τῆς ἐπὶ τοῦ ἡμερολογιακοῦ ζητήματος;

3) Μήπως φρονεῖτε, ὅτι αἱ μὲν μεγάλαι ἐκκλησιαστικαὶ μᾶζαι ἔχουσι δικαίωμα νὰ διαιρῶσι τὴν Ἐκκλησίαν, αἱ δὲ μικραὶ δὲν ἔχουσι συνείδησιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐνότητος καὶ ὑποχρεοῦνται νὰ ἀκολουθῶσιν ἀσυζητητὶ καὶ ὡς ἀγέλη χοίρων τοὺς διαιροῦντας τὴν Ἐκκλησίαν;

4) Ἡ μήπως φρονεῖτε, ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία περιορίζεται μόνον εἰς τὰ γεωγραφικὰ ὅρια τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, οἱ δὲ ἐν αὐτῷ κατοικοῦντες Ὁρθόδοξοι δὲν ἔχουσιν οὐδένα δεσμόν, οὐδὲ ἄλλην τινὰ ἀλληλεγγύην πρὸς τοὺς ἐν ἄλλοις κράτεσιν οἰκοῦντας Ὁρθοδόξους;

5) Ἡ μήπως φρονεῖτε, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος καὶ αὐτὸ τὸ Πατριαρχεῖον τῆς Κ)πόλεως ἔχουσιν κανὲν ἐξαιρετικὸν προνόμιον νὰ χωρίζονται ἀπὸ τὰς ἄλλας Ἐκκλησίας, ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων, Ρωσσίας, Ρουμανίας², Σερβίας;

6) Ἡ μήπως φρονεῖτε, ὅτι ἀντάρται δὲν εἶνε οἱ ἀνατρέποντες ἐν ἐκκλησιαστικὸν καθεστῶς, ἀλλ' οἱ ἐμμένοντες εἰς αὐτό;

7) Καὶ ἐὰν φρονεῖτε τὸ τελευταῖον, δὲν πρέπει νὰ συστήσετε, ὅπως πᾶσαι αὗται αἱ Ἐκκλησίαι, αἱ μὴ θελήσασαι νὰ μιμηθῶσι τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν πρόοδον (ὡς τὴν ὠνομάσατε), πρέπει τοὐλάχιστον ν' ἀφορισθῶσιν, ἵνα μὴ σκανδαλίζονται καὶ ἐνταῦθα οἱ Χριστιανοί;

Ἐπὶ πάντων τούτων τῶν ἐρωτημάτων παρα-

2. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρουμανίας ἀποδέχθηκε τελικὰ τὸ Νέο Ἡμερολόγιον τὴν 1ην Ὀκτωβρίου τοῦ 1924.

καλῶ εὐλαβῶς τὴν ὑμετέραν Αἰδεσιμότητα, ὅπως μοὶ ἀπαντήσῃ δημοσίᾳ, σαφῶς, κατηγορηματικῶς καὶ ἄνευ περιστροφῶν μὲ τὴν πεποίθησιν, ὅτι θὰ προσφέρῃ μεγίστην ὑπηρεσίαν εἰς ἓν πρόβατον τῆς Ἐκκλησίας ἔστω καὶ πεπλανημένον.

10)8)1924

Μετὰ σεβασμοῦ
Α. Κορπέτης

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑΚΑ (ΕΛΛΑΔΑ)*

Ἐν ἀπάσῃ τῇ Ἑλλάδι ἢ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου, ὅπου ἦν ἀναπόδραστος ἢ κρατικὴ ἢ κυβερνητικὴ ἀπαίτησις, ἐωρτάσθη τῇ δευτέρᾳ καθ' ἡμᾶς, δεκάτῃ δὲ πέμπτῃ κατὰ τὸ γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον Αὐγούστου, ἦτοι ἀντὶ τῆς χθὲς Πέμπτης πρὸ ἡμερῶν δέκα τριῶν, ὅτε δηλαδὴ, κατὰ τὸ Ἰουλιανὸν Ἡμερολόγιον οἱ χριστιανοὶ ἤγον ἑνταῦθα τὴν δευτέραν ἡμέραν τῆς νηστείας, τῆς λεγομένης τοῦ δεκαπενταυγούστου.

Βεβαιούσι δ' αἱ ἐξ Ἑλλάδος ἐφημερίδες, ὅτι καὶ ἐν Τήνῳ, ἔνθα εἰδικώτερον ἐορτάζεται ἡ Θεοτόκος, ἢ αὐτὴ ἐορτὴ ἐπανηγυρίσθη δημοτελέστερον εἴπερ ἄλλοτὲ ποτε, συλλειτουργούντων ἀρχιερέων, συμπαρόντων 30.000 προσκυνητῶν καὶ συμμετέχοντος τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου, ἐπὶ τοῦτο ἐκεῖ καταπλεύσαντος, συνεώρτασαν ἄρα καὶ ἐν Τήνῳ οἱ ὀρθόδοξοι Τήνιοι μετὰ τῶν φραγκοτηνιακῶν! Καὶ κατηρξάμεθα οὕτω τῆς πολυλαλήτου ἐνώσεως Ανατολῆς τε καὶ Δύσεως!

Τούτων οὕτως ἐχόντων καὶ οὕτω βεβαιουμένων, οὐδὲ μία ἀπολύτως ἐπίκρισις, οὐτ' ἐπιδοκιμαστικὴ,

(*) ΠΑΝΤΑΙΝΟΣ (16/29-8-1924).

οὐτ' ἀποδοκιμαστική, περιείχετο ἐν τῷ χρονικῷ διαφόρῳ, τῷ δημοσιευθέντι ἐν τῷ «Πανταίνῳ» τῇ παρελθούσῃ Παρασκευῇ, τεύχει 32ῳ, σελ. 534. Τὰ ἐν Αἰγύπτῳ Ἑλληνικὰ προξενεῖα πάντα, ὡς καὶ τὸ ἐνταῦθα Γενικόν, ἀργήσαντα κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην τῆς 2ας)15ης Αὐγούστου, ἀπλῶς συνεμορφώθησαν ταῖς ἐξ Ἑλλάδος ἐντολαῖς ἢ τῷ κρατοῦντι νῦν νέῳ ἡμερολογίῳ, διὰ λόγους ἀπλουστάτης πειθαρχίας καὶ ὑπακοῆς πρὸς τὰς κρατικὰς ἀρχάς, οὐδαμῶς δὲ διὰ φανατικὴν ἢ μὴ ἐγκόλπωσιν ἡμερολογίου καθολικίζοντος.

Ἐν τῷ χρονικῷ ἐκείνῳ ἐξετίθεντο ἀπλῶς τὰ γεγονότα, ὡς ἐγένοντο, καὶ οὐδ' ἐν πλέον.

Διεύθυνσις «Πανταίνου»

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑΚΑ (ΚΥΠΡΟΣ) ¹

Καρποί Νέου Ἡμερολογίου

Ὅποιους ἔσχε καὶ καθ' ἡμέραν παράγει καρποὺς πικρίας καὶ φθορᾶς ἢ ἀνεξήγητος σπουδῆ περὶ τὴν ἐπιβολὴν τοῦ νέου ἡμερολογίου, μαρτυροῦσι μὲν αἱ καθ' ἡμέραν ἐν Ἑλλάδι ἀταξίαι καὶ βιαιοπραγίαι, καθ' ἃς κλείονται ναοί, καὶ στρατιωτικῶς βία κωλύονται τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων οἱ χριστιανοί, καὶ περιάγονται ἐκ νήσων εἰς νήσους ἱερεῖς, δικαζόμενοι ἐπὶ παραβάσει τῶν ἡμερολογιακῶν διατάξεων ἢ τηρήσει τοῦ καθεστώτος, ὧν πάντων τὴν βεβαίωσιν παρέχουσιν ἐκεῖθεν ἔγγραφοί τε καὶ προφορικαὶ εἰδήσεις, ἀμφιβολίας ὑπέρτεραι, εἰκονίζουσι δὲ ζωηρῶς ἴσως, ἀλλὰ πραγματικῶς καὶ τὰ ἐν Κύπρῳ ἐξελισσόμενα λυπηρά, ὧν τύπον εὐρίσκει ὁ ἀναγνώστης ἐν τοῖς ἐξῆς ἐγγράφοις.

1. ΠΑΝΤΑΙΝΟΣ (27.9/10.10.8-1924).

Τηλεγράφημα - Ἐπιστολή.

Ἡ ἱστορία λοιπόν, ἀλλὰ καὶ πρὸ τῆς ἱστορίας ἡ ὀρθή κρίσις θὰ χαρακτηρίσῃ δεόντως τὰς λίαν ἐσπευσμένας, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀληθείας πορρωτάτω ἀπωκισμένας διαβεβαιώσεις τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν τὸ πρῶτον καὶ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κύπρου ἔπειτα, ὅτι ἐπιβάλλεται τὸ νέον (τὸ λατινικὸν) ἡμερολόγιον ὑπὸ τῆς ὀρμῆς καὶ ἐπιμονῆς τοῦ λαοῦ.

Ἴνα ἐφαρμοσθῇ τὸ βεβιασμένον τοῦτο καὶ παράφορον μέτρον τῆς νεωτεροποιΐας παντελῶς ἀναιτίου καὶ ἔτι πλέον ἀσκόπου, ἐπιβάλλεται στρατιωτικοῦ νόμου βία τυφλή, καὶ ποινῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐπιζημιῶν ἢ χάλκευσις! Ἐπιμένεις εἰς τὸ παλαιόν, εἰς τὸ πατροπαράδοτον, εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἡμερολόγιον; Ἐὰν τύχῃς λαϊκός, κλείεται σοι ὁ ναός²! Ἀπαγορεύεται σοι ἡ μετάληψις! Σὲ ἀναμένει ἡ εἰρκτή. Ἐπιμένεις εἰς τὸ ἡμερολόγιον τῆς θρησκείας σου, τῆς ἐκκλησίας σου, τῆς συνειδήσεώς σου; Ἐὰν εὔρεθῃς ἱερεὺς, καταδικάζεσαι εἰς ἀργίαν! Καθαίρεισαι! Ἀφορίζεσαι! Τί πλέον κατῶρθον οἱ διώκται τοῦ Χριστιανισμοῦ; Τί πλέον ἐφεύρισκον κατὰ τῶν ὀρθοδόξων αἱ αἰρέσεις;

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ

Ἀρ. 75 Famagusta(25λ.) 9 Ὀκτ. ἀπάντησ. 6 λέξεις.

Μακαριώτατον Πατριάρχην ΦΩΤΙΟΝ

Ἀλεξάνδρειαν

Ἄπαντες κάτοικοι Αὐγόρου, ἀγανακτοῦντες διὰ καθαίρεσιν ἱερέων μας –αἴτιον νέον ἡμερολόγιον-ζητοῦν γνώμην Ὑμῶν τὶ δέον γενέσθαι.

Κοινότης Αὐγόρου.

2. Τότε οἱ Ναοὶ ἦταν ιδιόκτητοι.

Ἐπιστολή.

Μακαριώτατε,

Διὰ τῆς παρουσίας μας λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσωμεν τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα, ὅπως μᾶς διαφωτίσῃ διὰ τὰς σημερινὰς διαιρέσεις τῶν ἡμερολογίων. Διότι τὸ χωρίον μας μέχρι σήμερον δὲν ἠσπάσθη τὸ νέον ἡμερολόγιον. Ἡμεῖς δὲ οἱ Ἱερεῖς ἱερουργοῦμεν συμφώνως τοῦ παλαιοῦ Ἡμερολογίου· μᾶς ἐκήρυξαν ἀργούς, ἀλλὰ πάλιν ἱερουργοῦμεν, ἐπειδὴ τὸ χωρίον μας συσσωμῶς αὐτὸ ἀπαιτεῖ. Τὸ πρόγραμμά μας εἶναι νὰ βαδίζωμεν μὲ τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον μέχρι τῆς Πεντηκοστῆς τοῦ 1925, ὅπου θὰ γίνῃ ἡ Πανορθόδοξος Οἰκουμένη Σύνοδος καὶ ζητοῦμεν τὴν γνώμην Σας.

Ἐλπίζομεν, ὅτι μὲ τὸ προσεχὲς ταχυδρομεῖον θὰ ἔχωμεν ἀπάντησίν Σας.

Προσκυνοῦμεν τὴν δεξιάν Σας

Ὑμέτερα τέκνα

Ἐν Αὐγούρου Ἀμμοχώστου
19 Σεπτ. 1924

Οἱ ἱερεῖς
Κωνσταντῖνος Παπᾶ Πέτρου
Γεώργιος Χ'' Ἀδάμου
Μιχαήλ Χ'' Λουκᾶ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑΚΑ (ΡΟΥΜΑΝΙΑ)*

Τὸ νέον ἡμερολόγιον εἰς τὴν Ρουμανίαν

Ἀπὸ μίαν ἐπιστολὴν ἐκ Κισνοβίου ἀποσπῶμεν τὰ ἐπόμενα, ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ἐν Ρουμανίᾳ ἐφαρμογὴν τοῦ διηρρυθμισμένου ἡμερολογίου.

«Τὸ ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου παρελθόντος τεθὲν εἰς

(*) ΤΟ ΦΩΣ [ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ] (7-12-1924).

ἐφαρμογὴν νέον ἡμερολόγιον, καθ' ὅλην τὴν ρουμανικὴν Ἐκκλησίαν, ἔγινε πολὺ σοβαρὸν ζήτημα τῆς ἡμέρας καὶ ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω ὅτι οὐδέποτε ἤλπιζα ὅτι ἓνα τόσον ἀπλούστατον ζήτημα θὰ ἔκαμνε τόσην ἀλγεινὴν ἐντύπωσιν εἰς τὸν ρουμανικὸν λαόν. Ἡ κατακραυγὴ, ὅχι πλέον μεταξὺ τῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν ἀπλοϊκῶν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ἀνεπτυγμένους, ἐναντίον ἑνὸς τοιούτου “καθολικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ, ὡς λέγουν, νεωτερισμοῦ”, εἶναι σχεδὸν γενικὴ καὶ ἀξία πολλῆς προσοχῆς. Ὁ κόσμος ἐδῶ ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐννοεῖ νὰ ἐορτάζη μὲ τὸ νέον ἡμερολόγιον. Εἰς κάθε ἐορτὴν συμβαίνουν λυπηρὰ ἐπεισόδια, πολὺ δὲ φοβοῦμαι μήπως δημιουργηθῆ καὶ κανὲν ἐκκλησιαστικὸν σχίσμα. Ἄν καὶ τὸ ζήτημα δὲν εἶναι ἐκκλησιαστικόν, ἀλλὰ καθαρῶς ἐπιστημονικόν, ἐν τούτοις φαίνεται ὅτι ἐχθροὶ τῆς ὀρθοδοξίας τὸ ἐκμεταλλεύονται ὅπως θέλουν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν Βαπτιστῶν καὶ τῶν Ρασκολνίκων τελευταίως αὐξάνει καθ' ἡμέραν ἐδῶ. Κέντρον δὲ καὶ πηγὴ τῆς ἀληθοῦς Ὀρθοδόξου θρησκείας διακηρύττουν ὅτι δὲν εἶναι πλέον τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ἀλλ' ἡ Ἱερουσαλήμ, “τῆς ὁποίας ὁ Μακ. Πατριάρχης, δὲν ἠθέλησε, λέγουν, νὰ πωλήσῃ τὴν θρησκείαν”. Κατὰ τὰς ἐορτὰς τοῦ ἐπὶ θύραις Δωδεκαημέρου, φαίνεται ὅτι δὲν θὰ προσέλθῃ κανεὶς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ὅπως τοῦτο συνέβη καὶ μὲ τὴν ἐορτὴν τῶν Εἰσοδίων τῆς Παναγίας. Δὲν γνωρίζω ποῦ νὰ ἀποδώσω τὸν ἀνεξήγητον αὐτὸν φανατισμόν, φαντάζομαι ὅμως ὅτι πταίει εἰς τοῦτο κάπως ὁ ρουμανικὸς κληρὸς, ὁ ὁποῖος ἔπρεπε κάπως ἐνωρίτερον, μὲ μίαν συστηματικὴν διδασκαλίαν νὰ φροντίσῃ καὶ προετοιμάσῃ εἰς τοῦτο τὸν ρουμανικὸν λαόν».

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑΚΑ (ΡΩΣΟΙ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ Β')*

Εἰς τὰς «Ἐκκλησιαστικὰς Εἰδήσεις» τῆς 1ης/14ης Ὀκτωβρίου τρέχ. ἔτους ἀναγινώσκομεν τὰ ἑξῆς:

Ἡ Σύνοδος τῶν Ἀρχιερέων, συζητήσασα περὶ τῆς εἰσαγωγῆς εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν τοῦ Νέου Ἡμερολογίου, ἀπεφάσισεν:

1ον. Ἐπειδὴ παρὰ τῆς Ρωσικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἁγιωτάτου Πατριάρχου Αὐτῆς δὲν ἐγένετο ἀποδεκτὸν τὸ Νέον Ἡμερολόγιον, οἱ δὲ Ἁγιώτατοι Πατριάρχαι Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας καὶ Ἱεροσολύμων καὶ ἡ κατὰ μῆνα Μάϊον τοῦ 1923 γενομένη Σύνοδος τῶν Ἀρχιερέων τῆς ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ Ρωσικῆς Ἐκκλησίας ἀπέρριψαν αὐτό, ἔχουσα δὲ ὡσαύτως ὑπ' ὄψιν, ὅτι τὸ Νέον Ἡμερολόγιον ἀνεθεματίσθη ὑπὸ τῶν Πατριαρχῶν τῆς Ἀνατολῆς κατὰ τὸ 1583 καὶ 1756 [ἀπεφάσισεν] νὰ μὴ παραλλάξῃ τὸ ὑπάρχον Ἐκκλησιαστικὸν Ἡμερολόγιον.

2ον. Ἐξ ὀνόματος τῆς Συνόδου τῶν Ἀρχιερέων νὰ παρακληθοῦν ὁ Οἶκ. Πατριάρχης καὶ αἱ ἄλλαι Αὐτοκέφαλοι Ἐκκλησίαι, ὅσαι ἠσπάσθησαν τὸ Νέον Ἡμερολόγιον, π.χ. ἡ Ἑλληνική, νὰ μὴ ἐμποδίζουν τὰς ἐν τῷ κλίματι αὐτῶν εὕρισκομένας Ρωσικὰς Ἐκκλησίας νὰ λειτουργοῦν κατὰ τὸ Παλαιὸν Ἡμερολόγιον. Ἐν ἐναντία δὲ περιπτώσει, νὰ ἐπαφήνουν τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος τούτου εἰς τὸν Ρῶσον Ἀρχιερέα τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης.

Ἐπίσης, συνεζήτησε τὸ δυνατὸν τῆς συγκλήσεως Οἰκουμενικῆς Συνόδου, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Πατριάρχης καὶ οἱ Ἐπίσκοποι τῆς Ὁρθοδόξου Ρωσικῆς Ἐκκλησίας δὲν δύνανται νὰ συμμετάσχουν αὐτῆς,

(*) ΠΑΝΤΑΙΝΟΣ (13/26-12-1924).

ἐνῶ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον θέλει νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὴν Σύνοδον τὰς γνωστὰς καινοτομίας.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑΚΑ (ΚΡΗΤΗ) ¹

Ἐξ Ἡρακλείου Κρήτης καὶ παρὰ τῆς αὐτόθι Προσωρινῆς «Ἐπιτροπῆς Ὁρθοδόξων» ἐπεστάλη πρὸς τὴν Α.Θ.Μ. ἀντίγραφον Ὑπομνήματος «περὶ τοῦ καινοτομηθέντος ἡμερολογίου», ὑποβληθέντος ἐξ ὀνόματος πλειόνων ἢ 2000 ὀρθοδόξων τῷ Σεβασμιωτάτῳ Μητροπολίτῃ Κρήτης. Τὸ ἀντίγραφον, δημοσιευόμενον ᾧδε ἐπὶ λέξει, συνωδεύετο ὑπὸ γράμματος πρὸς τὴν Α.Θ.Μ. τῆς ἐν λόγῳ Ἐπιτροπῆς, ἐν ᾧ ἐκφράζεται ἡ θλίψις καὶ δυσφορία τῶν Χριστιανῶν διὰ τὰ καινοτομηθέντα καὶ παρέχεται ἡ πληροφορία, ὅτι «ἡ παρουσιασθεῖσα Ἐπιτροπὴ ἐνώπιον τοῦ Μητροπολίτου Κρήτης, ὅπως ἐπιδώσῃ Αὐτῷ τὴν ἐν λόγῳ ἀναφορὰν, ἀπεπέμφθη παρ' αὐτοῦ σκαιότατα». Τοῦτο οὐδαμῶς εἶναι ἐκπλήξεως ἄξιον, ἀφ' οὗ ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἑλλάδος ὁμοιοτρόπως σχεδὸν ἀπέκρουσεν ἀνάλογον Ὑπόμνημα τῶν ἐν Ἀθήναις Ὁρθοδόξων, οὐ πρὸ πολλοῦ.

Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Ὑπόμνημα τῶν ἐν Κρήτῃ Ὁρθοδόξων ἔχει οὕτω:

Ἐν Ἡρακλείῳ τῇ 11 Δεκεμβρίου 1924

Πρὸς

Τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην

Ἐνταῦθα

«Περὶ τοῦ καινοτομηθέντος Ἡμερολογίου»

Προκειμένου λίαν προσεχῶς νὰ ἰδρυθῇ ἐνταῦθα παράρτημα τοῦ ἀνεγνωρισμένου Συλλόγου «Ὁρθοδόξων Ἀθηνῶν», ἡ κάτωθι ὑπογεγραμμένη

1. ΠΑΝΤΑΙΝΟΣ (20.12/2.1.1924).

Προσωρινὴ Ἐπιτροπὴ, ἐξ ὀνόματος δύο χιλιάδων μελῶν, ὧν τὰ ὀνόματα ἔχομεν ὑπὸ τὴν διάθεσιν Ὑμῶν, ἀπεφάσισε, μετὰ σοβαρὰν σκέψιν, τὴν μὴ παραδοχὴν τοῦ Νέου (Γρηγοριανοῦ) Ἡμερολογίου διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους: 1) Διότι ἡ Ἡμετέρα Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἀπὸ πολλῶν αἰῶνων διετήρει τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον καὶ οὐδὲ ν' ἀκούσῃ ἤθελε διὰ τὸ Γρηγοριανόν. 2) Διότι ὁ Πάπας Γρηγόριος, ὅτε συνέστησεν ἐν Ρώμῃ τὰ τῶν Ἀστρονόμων καὶ ἐβίαζον οἱ Λατῖνοι νὰ τὸ παραδεχθῶσι καὶ οἱ ἐν Βενετία Ἡμέτεροι, ἡ ἐν Κωνσταντινούπολει Ἱερὰ Σύνοδος, ἐπὶ Πατριάρχου Ἱερεμίου τοῦ Β', κατεδίκασε τὸ Γρηγοριανὸν Ἡμερολόγιον καὶ ὑπέβαλεν εἰς ἀνάθεμα ἐκείνους, ὅσοι ἤθελον τολμήσει νὰ δεχθῶσι τὸ τοῦ Πάππα νεοφεύρετον τοιοῦτον, ὡς ἐμφαίνεται ἐν χειρογράφῳ Κώδ. ἐν Καυσοκαλυβίαις Ἀγ. Ὅρους (Κεφ. ὁ Ἀκάθιστος Ὑμνος). 3) Διότι ἡ παραδοχὴ καὶ ἐφαρμογὴ τοῦ Νέου Ἡμερολογίου εἶναι μία καινοτομία εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν, περὶ δὲ τῶν Καινοτομιῶν λέγει ἡ Ζ'. Οἰκουμέν. Σύνοδος: «ἅπαντα τὰ παρὰ τὴν Ἐκκλησιαστικὴν παράδοσιν καὶ τὴν διδασκαλίαν καὶ ὑποτύπωσιν τῶν Ἁγίων καὶ ἀοιδίμων Πατέρων καινοτομηθέντα καὶ μετὰ τοῦτο πραχθησόμενα, ἀνάθεμα τρίς» (ὄρα Τριῶδιον τῆς Κυριακῆς Ὁρθοδοξίας εἰς τὸ Συνοδικόν). Ἡ ἰδία Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐν σελίδι 883 τοῦ Β' Τόμου τῶν Συνοδικῶν² λέγει: «εἴ τις πᾶσαν παράδοσιν ἐκκλησιαστικὴν, ἔγγραφον ἢ ἄγραφον, ἀθετῇ, ἀνάθεμα» καὶ κατὰ τὸν Ἐφέσου Ἅγιον Μάρκον, τὸν στῦλον τῆς Ὁρθοδοξίας «Πᾶς ὁ λέγων παρὰ τὰ διατεταγμένα κἂν ἀξιόπιστος ἦ, κἂν νηστεύῃ, κἂν παρθενεύῃ, κἂν σημεῖα ποιῇ,

2. Αναφέρεται στὸ Σπυριδωνος Μήλια, Τῶν Ἱερῶν Συνόδων Νέα καὶ δαψιλεστάτη Συλλογὴ, δίτομο, Παρίσι, 1761-2.

κἂν προφητεύη, λύκος σοι φαινέσθω, ἐν προβάτου δορᾷ, προβάτων φθορὰν κατεργαζόμενος» (ἐκ τοῦ λόγου του κατὰ τὴν ἐν Φλωρεντία ψευδοσύνοδον). 4) Διότι, ὅταν, ὡς ἀνωτέρω εἶπομεν, οἱ Λατῖνοι ἐφήρμοσαν τῷ 1582 ἔτει τὸ Γρηγοριανὸν Ἡμερολόγιον καὶ ἐπίεζον καὶ τοὺς ὀρθοδόξους, τοὺς κατοικοῦντας εἰς τὰ ὑπ' αὐτῶν κατεχόμενα μέρη, Ἑνετίαν, Ἰταλίαν, Ἰονίους Νήσους, Κρήτην κλπ. ὅπως ἀσπασθῶσι καὶ ἐφαρμόσωσιν αὐτό, τότε Σύνοδος ἐγένετο τῶν Ὀρθοδόξων ἐν Κων)πόλει τῷ 1593 ἔτει, εἰς ἣν ἔλαβον μέρος, ἐκτὸς τοῦ Πατριάρχου Κων) πόλεως Ἱερεμίου καὶ τοῦ Ἀλεξανδρείας Μελετίου Πηγαῖ, ἐπέχοντος καὶ τὸν τόπον τῆς Ἀντιοχείας καὶ τοῦ Ἱεροσολύμων Σωφρονίου (1579-1608), πλειστοὶ Ἀρχιερεῖς τοῦ Οἴκουμεν. Θρόνου καὶ ἀπέκρουσε τὸ Γρηγοριανὸν Ἡμερολόγιον, ὡς ἀντιβαῖνον εἰς Κανόνας καὶ διατάξεις τῆς Ἐκκλησίας, ἐπανέλαβε δὲ διὰ τοῦ 8ου αὐτῆς Κανόνος καὶ τὸν Α' Κανόνα τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδου (Βλέπε Πηδάλιον), προσεπικυροῦσα αὐτὸν καὶ ἐπέβαλε ποινὰς ἀφορισμοῦ καὶ καθαιρέσεως εἰς τοὺς ἀσπάζομένους τὸ Γρηγοριανὸν Ἡμερολόγιον, οἱ δὲ Ὀρθόδοξοι κάτοικοι τῆς Κρήτης καὶ τῶν Ἰονίων νήσων ἀντέστησαν, οἱ ἐν Κρήτῃ μάλιστα ἦσαν ἔτοιμοι εἰς Ἐπανάστασιν, ὥστε ἠναγκάσθη ὁ Πάπας Ρώμης νὰ ἐπιτρέψῃ, ὅπως ἐν Κερκύρα, οὐ μόνον οἱ Ὀρθόδοξοι Ἕλληνες, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ Λατῖνοι, τηρῶσι τὸ παλαιὸν Ἡμερολόγιον. Τοῦτο δὲ γίνεται καὶ σήμερον ἐν Κερκύρα καὶ 5) Διότι οὐδεμία Ἐκκλησία τὸ ἠσπάσθη παρ' ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κων)λεως καὶ τῆς Ἑλλάδος, τῶν λοιπῶν Ἀλεξανδρείας, Ἱεροσολύμων καὶ Ἀντιοχείας, τῆς Σερβίας, τοῦ ἐν Ρωσσίᾳ Πατριάρχου Τύχωνος, ἀλλὰ καὶ τῆς μὴ ἐχούσης μεθ' ἡμῶν ἀδελφικὰς σχέσεις Βουλγαρίας, ἀκολουθησασῶν τὸ Παλαιὸν τὸ τῆς Ὀρθοδοξίας, καθὼς καὶ τῶν τοῦ

Ἄγ. Ὅρος μοναχῶν ἐκτός τινων προϋσταμένων τῆς Μονῆς Βατοπεδίου, οἵτινες οὐδεμίαν φεῦ! ἐκκλησιαστικὴν Παράδοσιν ἀκολουθοῦσι καὶ φυλάττουσι. Ὡσαύτως δὲ καὶ πολλοὶ ζηλωταὶ τῶν πατρικῶν παραδόσεων ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις ἐξακολουθοῦν, ὅσον τὸ ἐπ' αὐτοῖς, τηροῦντες τὸ Παλαιόν. Διὰ τοὺς ἀνωτέρω ὅθεν λόγους καὶ διὰ τινὰς ἄλλας καινοτομίας ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ γάμου, προμηνηυόσας γενικὴν ἀνατροπὴν, ἀναφέρομεν εὐσεβάστως, ὅτι δὲν δυνάμεθα, μὴ ἐπιτροπούσης καθ' ὀλοκληρίαν τῆς συνειδήσεως Ἡμῶν, νὰ παραδεχθῶμεν τὸ Νέον Ἡμερολόγιον καὶ δηλοῦμεν, ὅτι εἴμεθα πάντες ἔτοιμοι μὲ μίαν γνώμην, θέλησιν καὶ καρδίαν νὰ θυσιάσωμεν καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν μας, παρὰ νὰ παραβῶμεν καὶ μίαν κεραίαν, ἀπ' ὅσα οἱ Ἅγιοι Πατέρες τῶν Οἴκουμ. Συνόδων μᾶς παρέδωκαν. Καὶ παρακαλοῦμεν τὸν Σεβασμιώτατον νὰ ἐπιτρέψῃ ἡμῖν τὴν τήρησιν τοῦ Παλαιοῦ Ἡμερολογίου καὶ παραχωρήσῃ μίαν ἐκκλησίαν καὶ ἱερέα πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν διατεταγμένων θρησκευτικῶν μας καθηκόντων, συμφώνως πρὸς αὐτό, ἕως ὅτου συνέλθῃ Οἴκουμ. Σύνοδος, ἢ ὅποια νὰ μὴ θέλῃ καινοτομίας καὶ μετατροπὰς τῶν καλῶς κειμένων τοῖς θείοις Πατράσι, ἀλλὰ νὰ ὑπεραμυνθῇ τῶν Πατρικῶν Παραδόσεων καὶ κανονίσῃ τὰ τοῦ Ἡμερολογίου.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Μαρκουλάκης

Μ. Ανδρουλάκης

Μιχαὴλ Σεμερδάκης

Μιχ. Παναγιωτάκης

Δημ. Βοσκῆς

Ἰωάννης Ν. Κλάδος

Μ. Παυλάκης

ΕΝΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΝ ΚΕΙΜΕΝΟΝ

**ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΦΙΛΟΘΕΟΥ ΖΕΡΒΑΚΟΥ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ ΔΑΜΙΑΝΟΝ
(6-11-1924)¹**

Τῶ Παναγιωτάτῳ καὶ Μακαριωτάτῳ Πατριάρχῃ τῆς Ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ Κυριῷ Κῶ Δαμιανῶ ταπεινῶς προσκυνῶν εὐλαβῶς ἀσπάζομαι χαριτόβρυτον Αὐτοῦ δεξιάν.

Εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ...² φύλλον τοῦ Θρησκευτικοῦ περιοδικοῦ «Ἡ Ἐκκλησία»³ ἀνεγνώσαμεν ἀπάντησιν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀθηνῶν Μητροπολίτην κ. Χρυσόστομον. Ἐν τῇ ἐπιστολῇ Ὑμῶν ἐπαινεῖτε τὴν Ἱεραρχίαν τῆς Ἑλλάδος ὅτι καλῶς ἐποίησεν ἀκολουθήσασα τὸ τῶν Λατίνων ἡμερολόγιον καὶ ὅτι ἡ τῶν Ἱεροσολύμων Ἐκκλησία φοβουμένη τοὺς Λατίνους δὲν δύναται νὰ τὸ ἀκολουθήσῃ. Ἐπιτρέψατέ μοι Μακαριώτατε νὰ ἐκφέρω τὴν ταπεινὴν μου γνώμην περὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

Ἐάν, ὡς λέγετε εἶναι ὀρθὸν καὶ καλὸν τὸ ἡμερολόγιον, πρέπει καὶ ὑμεῖς νὰ τὸ ἀκολουθήσετε, δὲν πρέπει νὰ φοβηθῆτε τοὺς Λατίνους, πρέπει νὰ φοβηθῆτε τὸν Θεόν. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι μία ὡς λέγει τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως: «Εἰς μίαν, ἁγίαν, καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν». Καὶ ὡς μία ἐκκλησία πρέπει εἰς πάντα νὰ εἶναι σύμφωνος. Ὅταν ἡ ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, τῆς Κωνσταντινουπόλεως,

1. Δημοσιευθεῖσα στὸ Θεοδώρου Ζήση (Πρωτοπρεσβυτέρου – Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου), Ὁ Ὅσιος Φιλόθεος Ζερβάκος, ἐκδ. Ὁρθόδοξος Κυψέλη, Θεσσαλονίκη 2014, σελ. 242-245.

2. Ταυτοποιήθηκε ὡς τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 4 τοῦ Β' ἔτους (21-6-1924).

3. Ὁρθὸν «Ἐκκλησία» (ἄνευ ἄρθρου).

τῆς Κύπρου ἀκολουθοῦν τὸ τῶν Λατίνων ἡμερολόγιον, οἱ δὲ τῶν Ἱεροσολύμων, Ἀλεξανδρείας καὶ Ἀντιοχείας τὸ τῶν Ὁρθοδόξων δὲν εἶναι μία ἐκκλησία, ἀλλ' εἶναι ἐκκλησία σχισματική, ἀσύμφωνος, διηρημένη. Εἶναι αἰσχος, Μακαριώτατε, καὶ ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι καὶ δὴ οἱ κληρικοὶ νὰ ἐγκαταλείψωμεν τὰς πατρῶας παραδόσεις καὶ νὰ ἀσπαζώμεθα τὰς τῶν Λατίνων καὶ τὰς τῶν ἀθέων ἀστρονόμων. Τὴν Ἐκκλησίαν ἐστερέωσαν μὲ κόπους καὶ μόχθους, μὲ νηστείας καὶ ἀγρυπνίας, μὲ αἵματα οἱ θεσπέσιοι καὶ θεόσοφοι τῆς Ἐκκλησίας μας Πατέρες. Αὐτοὶ ἐθέσπισαν καὶ πασχάλιον καὶ μηνολόγιον αἰώνιον, ὅπερ ἡ Ἐκκλησία μας ἐπὶ 1600 ἔτη διετήρησεν ἀλώβητον. Ἐπρεπε, τουλάχιστον χάριν σεβασμοῦ καὶ εὐγνωμοσύνης, νὰ φυλάζωμεν ἐκεῖνο ὅπερ μᾶς παρέδωσαν ἐκεῖνοι καὶ ὄχι νὰ ἀκολουθήσωμεν τὸ τῶν Λατίνων, οἵτινες ἀποσχισθέντες τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας καθ' ἐκάστην καινοτομίας ποιοῦν καὶ εἰσὶν οἱ ἀσπονδότεροι ἐχθροὶ τῆς Ὁρθοδοξίας. Ὑμεῖς φοβεῖσθε νὰ ἀκολουθήσετε τὸ τῶν Λατίνων ἡμερολόγιον.

Ἐδῶ εἰς τὴν Ἑλλάδα τὴν μίαν ἡμέραν ἐφήρμοσαν τὸ ἡμερολόγιον οἱ ἅγιοι Ἀρχιερεῖς, ἐπόμενοι τῇ γνώμῃ τοῦ κυρ Μεταξάκη καὶ Γρηγορίου καὶ Χρυσσοτόμου, καὶ τὴν ἄλλην εἰς τὰ σχολεῖα τῶν Λατίνων, εἰς ἃ φοιτῶσιν Ἑλληνόπαιδες καὶ Ἑλληνίδες, ἠναγκάσθησαν ὑπὸ τῶν διδασκάλων Φράγκων νὰ ἀπαγγείλωσι τὸ σύμβολον τῆς πίστεως κατὰ τὸ δόγμα τῶν Λατίνων καὶ τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ νὰ ποιοῦν ὡς οἱ Λατίνοι· οἱ δὲ Λατίνοι ἀπεθρασύνθησαν καὶ καυχῶνται ὅτι οἱ Ὁρθόδοξοι ἤρχισαν νὰ γνωρίζουν τὰς πλάνας των καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον θὰ προσέλθουν εἰς τὸν Λατινισμόν. Ἐὰν ἐγνωρίζατε δὲ πόσῃν σύγχυσιν ἐπροξένησε τὸ νέον ἡμε-

ρολόγιον εἰς τοὺς ἐδῶ πιστοὺς Χριστιανοὺς, ἔπρεπε νὰ σπουδάζητε νὰ πείσητε τὸν Μακαριώτατον Χρυσόστομον καὶ τοὺς λοιποὺς Ἀρχιερεῖς νὰ ἐπαναφέρουν τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον.

Πάντες οἱ εἰς τὰ πάτρια πιστοὶ ἠγανάκτησαν ἐναντίον τῶν Ἀρχιερέων, ἔχασε τελείως τὴν ὑπόληψίν του ὁ κληρὸς, ἀφ' ἑνὸς μὲ τὸ κούρευμα ποῦ εἰσήγαγεν ὁ Μεταξάκης, ἐφ' ἑτέρου μὲ τὸ νέον ἡμερολόγιον τῆς Ἱεραρχίας. Οἱ περισσότεροὶ ἄνθρωποι ἀκολουθοῦν τὸ παλαιὸν κατ' ἀνάγκην πηγαίνουσι εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, διότι κλείουσι οἱ ἅγιοι Ἀρχιερεῖς τοῦ Θεοῦ τὰς Ἐκκλησίας σὰν τοὺς τυράννους, φεῦ!, καὶ καθαιροῦν τοὺς Ἱερεῖς τοὺς ἀκολουθοῦντας τὰς παραδόσεις.

Εἰς τὰ στόματα πολλῶν χριστιανῶν δὲν ἀκούεται ἄλλο διὰ τοὺς Ἀρχιερεῖς παρὰ οἱ Θεοκάπηλοι, οἱ Θεόργιστοι, οἱ ἀναθεματισμένοι, οἱ Θεομπαῖκται ποῦ θέλουσι νὰ μᾶς φραγγέψουν! Περισσότερα δὲν σᾶς γράφω. Ἐὰν θέλετε νὰ μὴ ἐκλείψῃ ἡ Ὁρθοδοξία, λάβετε σθένος, θάρρος καὶ ζῆλον καὶ φροντίσατε ἐν συνεννοήσει μετὰ τῶν ἄλλων Πατριαρχῶν νὰ ἐπαναφέρουν τὸ ἡμερολόγιον καὶ νὰ βάλετε ἐπιτίμιον, ὡς καὶ οἱ Ἅγιοι Πατέρες, εἰς ἐκείνους ὅπου τολμοῦν νὰ καινοτομοῦν καὶ ἀλλάζουσι τὰς παραδόσεις, καὶ οὕτως θ' ἀπολάβῃ γαλήνην καὶ εὐτυχίαν καὶ χαρὰν ἡ Ἐκκλησία, καὶ καταισχυθῶν οἱ Μεταξάκης καὶ λοιποὶ ὅμοιοι, οἱ ποιοῦντες τὰ σκάνδαλα, καὶ τοὺς νεωτερισμοὺς. Εἰ δ' ἄλλως, ἀναμένετε ὀλίγον καὶ θὰ ἰδῆτε τὴν ὀργὴν τοῦ Θεοῦ, ἢ ὅποια ἤρχισε ἀπὸ τοὺς πρωταίτιους Ἀρχιερεῖς, οἱ ὅποιοι διὰ νὰ περιφρονήσωσι τὰς παραδόσεις τῶν Θ. Πατέρων, περιεφρονήθησαν ἀπὸ τὴν πολιτείαν καὶ τοὺς ἀνθρώπους.

Τῆς Ὑμετέρας Πανιερότητος
δοῦλος ὑποκλινῆς καὶ τέκνον πειθήνιον
Φιλόθεος Ζερβάκος, Αρχιμανδρίτης

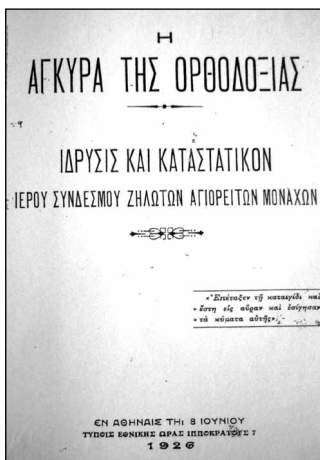
Πάρος
Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Λογκοβάρδας,
τῇ 6ῃ Νοεμβρίου 1924

ΒΙΒΛΙΑ, ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΤΩΝ ΓΝΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΩΝ ΓΝΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΕΤΟΣ ΤΡΙΤΟΝ (1926)

Στις 8 Ιουνίου 1926 εκδίδεται στην Αθήνα, υπό τοῦ Ἀγιορείτου Μοναχοῦ Ἀρσενίου Κοττέα, μικρὸ βιβλίον 23 σελίδων, με τίτλον «**Η ΑΓΚΥΡΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ**», καὶ στὸ ὁποῖο περιλαμβάνονται τὰ σχετικὰ μετὴν ἴδρυση (16 Ἀπριλίου 1926, Ἁγία καὶ Μεγάλῃ Πέμπτῃ), καθὼς καὶ τὸ Καταστατικὸ, τοῦ «**Ἱεροῦ Συνδέσμου τῶν Ζηλωτῶν Ἀγιορειτῶν Μοναχῶν**». Σὲ αὐτὸ δηλώνεται, ὅτι οἱ Ἀγιορεῖτες Πατέρες προέβησαν στὴν δημιουργία τοῦ Συνδέσμου αὐτοῦ, ὡς μέσου ἄμυνας ἀπέναντι στὴν δρᾶσι «μερικῶν ἐκ τῶν κορυφαίων πνευματικῶν ἀρχηγῶν», οἱ ὁποῖοι «διὰ τοῦ νεωτεριστικοῦ αὐτῶν πνεύματος, οὐ μόνον φροντίζουν νὰ ἀλλάξωσιν ὀλόκληρον τὸν ὀργανισμόν τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας (ὡς καὶ ἐν τῷ προγράμματι τῆς συγκληθησομένης Οἰκ. Συνόδου φαίνεται¹), ἀλλὰ καὶ φανερὰν βίαν μεταχειρίζονται, διὰ νὰ ἐπιβάλωσι τὰ αὐτῶν νεωτερίσματα...». Ἄξιοσημεῖωτα εἶναι καὶ τὰ ἀναγραφόμενα στὸ Θ' Ἄρθρον τῆς ἰδρυτικῆς διακηρύξεως: «Ὁ «**Ἱερός Σύνδεσμος τῶν Ζηλωτῶν Ἀγιορειτῶν Μοναχῶν**» ὁμολογεῖ ὅτι φυλάττει, καὶ θὰ

1. Ἡ ὁποία τελικὰ, ἂν καὶ προετοιμάζεται σχεδὸν ἕναν αἰῶνα, θὰ συγκληθεῖ, ὅπως ὅλα δείχνουν, τὸ 2016.

φυλάξῃ στενήν ἐπικοινωνίαν, Δογματικὴν καὶ Κανονικὴν, μεθ' ἀπασῶν τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἐφ' ὅσον αὐταὶ κρατῶσιν ἀπαραχάρακτον καὶ ἀκαινοτόμητον τὴν Παράδοσιν τῆς Μιᾶς Ἁγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας». Τὴν διακήρυξιν ὑπογράφουν ἑκατοντάδες Ἁγιορεῖτες, ἐνῶ πρῶτος Γραμματέας τοῦ Συνδέσμου ὑπῆρξε ὁ Μοναχὸς Ἀντώνιος Μουστάκας Ὁσιοπατερίτης, ἀπὸ τὴν Σκήτη τῶν Καυσοκαλυβίων.

Ἔνα ἀπὸ τὰ σημαντικώτερα ἔργα τοῦ ἔτους ἐκείνου, εἶναι καὶ τὸ φυλλάδιον «ΠΕΡΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ» τοῦ Γέροντος Φιλοθέου Ζερβάκου, τὸ ὁποῖο προκάλεσε μεγάλη ἐντύπωση. Τὸ φυλλάδιο ἀποτελεῖται ἐκτὸς τοῦ Εἰσαγωγικοῦ, ἀπὸ τρία μέρη.

Στὸ πρῶτο, μὲ τίτλο «Τὶ πρέπει νὰ συζητησῆ ἡ Οἰκουμένη Σύνδος», ὁ μακαριστὸς π. Φιλόθεος προτείνει τὶς ἐξῆς ἀποφάσεις, πού πρέπει νὰ λάβει μία Σύνδος, ἂν θέλει νὰ λογίζεται ὡς Ὁρθόδοξος:

1ον. *Νὰ καθαιρεθοῦν ἢ νὰ παραιτηθοῦν τῆς Ἱερωσύνης οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ λοιποὶ Κληρικοί, ὅσοι ἔχουν ὑποπέσει εἰς θανάσιμα ἁμαρτήματα κρυφὰ ἢ φανερὰ κωλύοντα τῆς Ἱερωσύνης...*

2ον. *Νὰ καθαιρεθοῦν ἢ καταδικασθοῦν εἰς ἀργίαν (ἐὰν δὲν διορθωθοῦν) οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ Ἱερεῖς ὅσοι ἀδρανοῦν καὶ δὲν κηρύττουν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ δὲν διδάσκουν τὸ ἐαυτῶν Ποίμνιον, ἀλλ' ἀφήκαν αὐτὸ εἰς κατάβρωμα τῶν λύκων, τῶν διαφόρων αἰρετικῶν.*

3ον. *Νὰ καθαιρεθοῦν οἱ Ἀρχιερεῖς ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι καταλύουν τὰς Τεσσαρακοστάς, τὰς Τετάρτας καὶ Παρασκευὰς...*

4ον. *Νὰ καθαιρεθοῦν καὶ ἀφορισθοῦν οἱ καταφρονηταὶ τῶν ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν ἱερῶν Παραδόσεων...*

5ον. *Νὰ καθαιρεθοῦν καὶ ἀναθεματισθοῦν ὅσοι ποιοῦν καινοτομίας καὶ νεωτερισμούς...*

καὶ

βον. *Νὰ ἐπαναφέρουν τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ἡμερολόγιον, καθὼς μᾶς τὸ παρέδωκαν οἱ Ἅγιοι Πατέρες».*

Στὸ δεύτερο μέρος, μὲ τίτλο «*Αἱ Καινοτομίαι ἐπισύρουν τὴν ὄργην τοῦ Θεοῦ*», ὅπως καὶ στὸ τρίτο, μὲ τίτλο «*Νὰ διωχθοῦν οἱ κακοὶ ποιμένες· τότε καὶ μόνον θὰ ἀνυψωθῆ ὁ κλῆρος*», κάνει ἔκκληση γιὰ ἐμμονή στὰ πάτρια καὶ κακίζει τοὺς νεοπατέρες τῆς ἐποχῆς, ποὺ θέλησαν νὰ μεταποιήσουν τὴν Παράδοση.

Τὸ ἔτος αὐτὸ κυκλοφοροῦν καὶ δύο σημαντικώτατα ἔργα τῶν Γερόντων ἐκ τῶν πλέον γνωστῶν σήμερα Ἀγιορειτικῶν Ἀδελφοτήτων, τῶν Δανιηλαίων καὶ τῶν Θωμάδων.

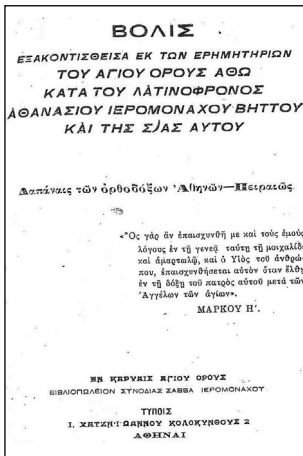
Τὸν Ἰούλιο δημοσιεύεται στὸν Πειραιᾶ τὸ περισπούδαστο πόνημα τοῦ Γέροντος Δανιὴλ τοῦ Κατουνακιώτου (1843-1929) «*ΦΩΝΗ ΕΞ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΧΗ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΝ ΣΥΝΟΔΟΝ*», τὸ ὁποῖο εἶχε ὀλοκληρωθεῖ τὸν Μάιο τοῦ ἔτους ἐκείνου. Σὲ αὐτό, ὅπως καὶ στὸ πόνημα τοῦ π. Φιλοθέου, κατακρίνεται ἡ προγραμματιζόμενη μέλλουσα Σύνοδος, διότι φαινόταν ὅτι αὐτὴ δὲν εἶχε στόχο, ὅπως οἱ ἄλλες Οἰκουμενικὲς Σύνοδοι, τὴν στηλίτευση τῶν νεοφανέντων αἰρετικῶν, ἀλλὰ ἀντιθέτως ἀπέβλεπε

«*ἀφ' ἑνὸς εἰς τὴν ἀναθεώρησιν τῆς ὅλης Ἐκκλησιαστικῆς Νομοθεσίας... καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὴν πραγμάτωσιν τῆς ποθητῆς ἐνώσεως μετὰ τῶν λοιπῶν Ἐκκλησιῶν, πάση δυνάμει, ὥστε νὰ ἀφομοιωθῶμεν ἡμεῖς μὲ τοὺς αἰρετίζοντας...*». Γίνεται εἰδικὴ ἀναφορὰ στὰ ζητήματα ποὺ φημολογοῦνταν ὅτι θὰ συζητηθοῦν, ὅπως τὸ ζήτημα τῆς Νηστείας, τῆς περιβολῆς τοῦ Κλήρου, τοῦ Ἡμερολογίου. Γιὰ

τὸ τελευταῖο, ὁ σοφὸς Ἀγιορείτης Γέροντας, συμφωνώντας μετὰ τὴν γνώμη τῶν προηγούμενων Πατέρων ποὺ ἀσχολήθηκαν μετὰ τὸ ζήτημα (Ἱερεμίου τοῦ Τρανοῦ, Μελετίου Πηγᾶ, Σεβαστοῦ Κυμινήτου κ.ἄ.), ἐπισημαίνει πῶς τὴν πτώση τῆς Ἰσημερίας (τὴν ὁποία ἐπικαλέστηκαν οἱ παλαιοὶ καὶ νέοι Καινοτόμοι γιὰ τὴν ἡμερολογιακὴ μεταρρύθμιση), ἂν καὶ τὴν γνώριζαν οἱ Ἅγιοι Πατέρες τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, τὴν παρέβλεψαν «ὡς ἀζήμιον κατὰ τὴν οὐσίαν, διὰ νὰ φυλάζωσι τοὺς τέσσαρας διορισμοὺς τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, ὡς καὶ τὸν ἕβδομον Κανόνα αὐτῶν».

Λίγους μῆνες ἀργότερα (Νοέμβριος 1926), καὶ με ἀφορμὴ τὴν ἔκδοση ἐν τῷ μεταξὺ (Ὀκτώβριος 1926) ἐνὸς βιβλίου ὑπὲρ τῆς Καινοτομίας, ὑπὸ τοῦ ἱερομονάχου Ἀθανασίου Βήττου Δανηλίδου², ὁ ὁποῖος ἀποστασιοποιήθηκε ἀπὸ τὴν γνώμη τοῦ Γέροντός του, τοῦ προαναφερθέντος Γέροντος Δανιὴλ Κατουνακιάτου, ἐκδίδεται ἀντιρρητικὸ τευχίδιο, 40 σελίδων, μετὰ τίτλο «ΒΟΛΙΣ ΕΞΑΚΟΝΤΙΣΘΕΙΣΑ ΕΚ ΤΩΝ ΕΡΗΜΗΤΗΡΙΩΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΑΘΩ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΛΑΤΙΝΟΦΡΟΝΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΥ ΒΗΤΤΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΑΥΤΟΥ». Συγγραφέας του εἶναι ὁ Ἀγιορείτης Μοναχὸς Θωμᾶς ὁ χρυσοχόος (1895-1978), ἐκ τῆς Σκήτews τῆς

2. Ἀπολογητικαὶ μελέται: Ἡ διόρθωσις τοῦ ἡμερολογίου ἢ ἡ μετακίνησις τοῦ ἑορτολογίου, Ἀθήναι, 1926. Τὸ πῶνυμα αὐτὸ, τὸ ὁποῖο ἀποδέχθηκε μετὰ ἐνθουσιασμό ὁ Καινοτόμος Ἀρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος Παπαδόπουλος, πυροδότησε ἀντιδράσεις ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων, οἱ ὁποῖοι ἀπάντησαν, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν «ΒΟΛΙΔΑ», καὶ με ἄλλα συγγράμματα καὶ ἐπιστολές, στὰ ὁποῖα θὰ γίνῃ ἀναφορὰ, σὺν Θεῷ, στὸ ἐπόμενο τεῦχος.

Μικρᾶς Ἀγίας Ἄννης.

Στὸ ἔργο αὐτὸ ἐπιχειρεῖται, μὲ παραστατικὴ γλῶσσα καὶ πολλὰ παραδείγματα ἐκ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας, σύντομη ἀναίρεση σχεδὸν ὅλων τῶν ἐπιχειρημάτων τῶν Νεοημερολογιτῶν, τὰ ὁποῖα περιλαμβάνονται στὸ προαναφερθὲν πόνημα, καὶ ταυτόχρονα ὁμολογεῖται ἡ ἐμμονὴ στὴν Ὁρθοδοξία.

Ὡς Ἐπίλογος, ἀξίζει ἡ παράθεση ἑνὸς χαρακτηριστικοῦ ἀποσπάσματος τοῦ Γέροντος Θωμᾶ, ὁ ὁποῖος ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς Καινοτόμους γράφει τὰ ἐξῆς σημαντικά:

«Ἡμεῖς ἀκολουθοῦντες καθὼς εὔρομεν τὸ ἡμερολόγιον, ἐπὶ 1600 ἔτη εὕρισκόμεθα ἐν πλήρει ἀρμονίᾳ μὲ τοὺς ἀγ. Πατέρας... Ὑμεῖς δὲ ὡς ἀκολουθήσαντες τοὺς ἀρχηγούς τῆς πλάνης, τοὺς ὁποίους Μιχαὴλ ὁ Κηρουλάριος τελείως ὡς μέλη σεσηπῶτα μακρὰν τοῦ ὑπολοίπου ὑγιοῦς σώματος ἀποκόψας, ἐχρηματίσατε σκευὴ πονηρά, δοχεῖα τῆς πλάνης τοῦ σατανᾶ... Ὑμεῖς δὲν ἐδηλώσατε ὅτι διὰ τῆς μελλούσης οἰκουμενικῆς συνόδου σας, μέλλετε ἀπὸ αὐτὰ τὰ θεμέλια νὰ χαλάσητε τὴν Ἐκκλησίαν; Καὶ σᾶς ἐπείραξεν ὁ λογισμὸς ὅτι μόνον διὰ τὸ Ἡμερολόγιον πῶς σᾶς κατηγοροῦν; Ὑμεῖς θέλετε νὰ εἰσάξητε πᾶσαν Καινοτομίαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ περιμένετε ὅπως πάυση ἢ κακὴ ἐντύπωσις, καὶ ὁ θόρυβος τὸν ὁποῖον ἐπροξένησεν ἡ Καινοτομία τοῦ Ἡμερολογίου. Ὑμεῖς ἐνομίσατε ὅτι οὐδὲν θὰ εὔρεθον ἄνθρωποι νὰ σᾶς ἀντικρούσουν, ἀλλὰ ζῶα τὰ ὁποῖα διαρκῶς θὰ κύπτουν τὸν αὐχένα ἔμπροσθέν σας. Ἀλλ' ἡμεῖς καὶ διὰ τῆς σεσαρκωμένης φωνῆς ἐπὶ τοῦ χάρτου, καὶ διὰ προφορικῆς θὰ σᾶς ἀντικρούσωμεν, καὶ διαμαρτυρούμεθα ἐνώπιον τοῦ λαοῦ ὅπως διαρρήξῃ τὰ δεσμὰ ὅπου τοῦ ἐπιβάλλετε, καὶ μὴ δεχθῇ τὸν καινοτομικὸν ζυγὸν σας, ἀλλὰ μέχρι θανάτου νὰ κρατῶσι τὰς Παραδόσεις τῶν Πατέρων ἀπαρασαλεύτως».

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΡΙΤΗΣ ΕΜΦΑΝΙΣΕΩΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

ΥΠΟ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΤΣΟΓΚΑ ΙΑΤΡΟΥ,
ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ
ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΚΥΨΕΛΗΣ

Ἀρχή, σὺν Θεῷ Ἁγίῳ, μιᾶς τινος Ἀκολουθίας ἀσματικῆς εἰς μνήμην καὶ προσκύνησιν τοῦ γενομένου Θαύματος τῆς ἐμφανίσεως τοῦ σημείου τοῦ Τιμίου Σταυροῦ ἐκ φωτὸς ὑπεράνωθεν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου παρὰ τὸν Χολαργὸν Ἀθηνῶν ἐν ἔτει 1925, κατὰ τὴν Μνήμην τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ συμφώνως τῷ ἀναλλοιώτῳ καὶ ὑπὸ τῶν Ἁγίων Πατέρων ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι καθορισθέντι μέχρι συντελείας Ὁρθοδόξῳ Ἐορτολογίῳ καὶ Πασχαλίῳ, ὃ ἀπαραδέκτως ἠλλαζαν διὰ τοῦ ἀθεμίτου καὶ τρις συνοδικῶς κατακριθέντος παπικοῦ ἑορτολογίου τῷ 1924, ὡς μὴ ὄφελον, ἀνθρωπάρεσκοι ἐπίσκοποι κατ' ὄψιν ὀρθόδοξοι χάριν πολιτικῶν σκοπιμοτήτων καὶ λαθραίας ὑποταγῆς εἰς τοὺς ἀποστάτας ἐκ τῆς Ἐκκλησίας παπικοῦς.

Καὶ ἄλλοτε πειρωμένων τῶν ἀσεβῶν νὰ συκοφαντήσωσιν ὡς ψευδῆ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, ὁ Σταυρὸς περὶ μεσημβρίαν ὀφθεῖς ὑπὲρ τὸν Ἅγιον καὶ φρικτὸν Γολγοθᾶν καὶ τὸ Ὅρος τῶν Ἐλαιῶν, τοῦτους κατήσχυνε καὶ ἐφίμωσεν, ὅπερ ἑορτάζομεν τῇ ζ' Μαΐου.

Ἀλλὰ καὶ τὸν Μέγαν Ἅγιον καὶ Ἰσαπόστολον Κωνσταντῖνον ὁ αὐτὸς Τίμιος Σταυρὸς ἐν οὐρανῷ δι' ἄστρον σχηματισθεὶς μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς «ἐν τούτῳ νίκα», εἰς Χριστὸν τοῦτον ἐφείλκυσε.

Καὶ ὑπὲρ τὸν τάφον τῆς Ὁσίας Ξένης, ἧς ἡ μνήμη τῇ κδ' Ἰανουαρίου ἄγεται, ὁ Σταυρὸς ἐξ ἀστέρων ἐν μέσῳ ἀστροπλόκου στέφους ἐμφανισθεὶς, τὴν λανθάνουσαν ἐκ τῆς

πολλῆς ταπεινοφροσύνης τοὺς ἀνθρώπους ἀρετὴν τῆς Ἁγίας εἰς πλήθη ἐμαρτύρησε καὶ ἐξήγαγε κατὰ τὸν ψαλμὸν «τὴν δικαιοσύνην αὐτῆς ὡς φῶς καὶ τὸ κρῖμα ὡς μεσημβρίαν» (Ψαλμ. λστ' 6).

Πολλοὶ ὕμνογράφοι ἔγραψον Ἀκολουθίας, ἀλλὰ πᾶσαι δὲν ἐτέθησαν εἰς χρῆσιν, διότι διάφοροι λόγοι ἠμπόδιζαν τοῦτο, καθὼς τὰ Μηναιᾶ εἰς τὴν μνήμην Ἁγίου Δημητρίου ὑποσημειοῦσιν, ὅτι ἄλλα ἦσαν τὰ Προσόμοια τοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ κατ' ἄλλην διάταξιν εἰς τὰ παλαιὰ χειρόγραφα, ἐν τούτοις ἄλλα (διαφορετικὰ) κατεχωρήθησαν εἰς τὰ Μηναιᾶ, ὅπερ συνήθως γίνεται ὅταν τυγχάνωσι μετρικῶς ἀνώμαλα καὶ δυσχερῆ τὴν μουσικὴν ἐκτέλεσιν ἰδίως τὰ Προσόμοια, καθὼς καὶ σήμερον διὰ τὸν Ἅγιον Νεομάρτυρα Γεώργιον (†1838, ιζ' Ἰανουαρίου) τὸν ἐν Ἰωαννίνοις μέχρι πρό τινος ἄλλη μετρικῶς ἀνώματος ὑπῆρχεν ἐν χρῆσει Ἀκολουθία, ἀλλ' ἤδη χρησιμοποιεῖται ἢ ὑπὸ τοῦ Μοναχοῦ ὀσιωτάτου Γερασίμου Μικραγιαννανίτου ἐν Ἁγίῳ Ὁρει ποιηθεῖσα εὐρυθμος καὶ ἀρτιωτέρα τοιαύτη. Ἄλλων πάλιν Ἁγίων αἱ Ἀκολουθίαι γίνονται μόνον τοπικῶς, ὅπου οὗτοι ἠθλησαν ἢ δι' ἀσκήσεως θεαρέστου ἠγίασαν, ἄλλων δὲ ὑπάρχουσι πολλαὶ ὑπὸ πολλῶν ποιηθεῖσαι, ὧν μία χρησιμοποιεῖται διὰ τὴν ἑορτὴν αὐτῶν.

Ὡς ἐκ ἐκ τούτου, εἰ καὶ ἄχρηστος ἤθελε φανῆ ἢ παροῦσα Ἀκολουθία διὰ τὴν ἐπ' Ἐκκλησίαις χρῆσιν, ὅμως οὐχὶ καὶ διὰ τοῦτο δύναται νὰ νομισθῆ ὡς ματαίως τελείως ἐκπονηθεῖσα, διότι πολλαὶ Ἀκολουθίαι μὴ ἐν χρῆσει ἀπλῶς ἀναγινωσκόμεναι κατ' ἰδίαν, ὡς κοινὸν ἀνάγνωσμα ὑπὸ τῶν φίλων τῆς ὕμνογραφίας, ἐμπεδοῦσιν εἰς τὴν μνήμην αὐτῶν διὰ τοῦ μέτρου καὶ τοῦ μέλους καὶ τῆς περιεκτικότητος, βραχυλογίας χάριν, τῶν νοημάτων τῶν φράσεων τόσα πολλά, ὅσα οὐδὲ ἢ ἀναγνώσεις ἐνὸς τόμου δύναται λόγῳ τοῦ μήκους καὶ τῆς εὐκόλου λήθης. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Κύριος τὴν ἐξ Αἰγύπτου ἐλευθέρωσιν καὶ τὴν διὰ τῆς Ἐρυθρᾶς διάβασιν προσέταξε

τὸν Μωϋσῆν «σύνταζον εἰς λόγους ὁδῆς καὶ δίδαζον τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ», διότι εὐαπομνημόνευτος ἡ ὁδὴ, ὡς παρατηρεῖ καὶ ὁ Ἅγιος Νικόδημος εἰς τὸν «Κῆπον Χαρίτων» καὶ ἄλλοι Ἅγιοι.

Ἐπιθυμία τοῦ γράφοντος εἶναι ὅπως ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ τεθῆ ἀθαιρέτως εἰς χρῆσιν ἡ Ἀκολουθία αὕτη ἢ οἷα δήποτε σχετικῆ ἄλλη καὶ ὑπ' ἄλλου συντεταγμένη, ἄνευ τῆς νομίμου Συνοδικῆς πρὸς τοῦτο μετὰ ἔλεγχον τὸν δέοντα ἐγκρίσεως, διότι «πάντα εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω» ἐντέλλεται διὰ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον καὶ ἵνα μὴ εἴτα, καλῆ τυχὸν θεία βοήθεια ποιηθεῖσα, τιμωρίας χάριν τῆς ἀθαιρεσίας ταύτης κατακριθῆ, καθὼς τὰ 3 ἐκεῖνα ἄριστα κατ' ἔννοιαν πρὸς τὸ «Ποίοις εὐφημιῶν» Προσόμοια ὑπὸ Νικολάου Μαλαζοῦ πρωθιερέως Ναυπλίου τοῦ μουσικωτάτου καὶ δοκιμωτάτου ὕμνογράφου εἰς τὴν μνήμην τοῦ Ἁγίου Νικολάου ποιηθέντα καὶ ἄνευ ἐγκρίσεως καταχωρηθέντα εἰς τὰ νεοτύπωτα Μηναιᾶ, ἅτινα, εἰ καὶ ἔκτοτε εἰς ὅλα τὰ Μηναιᾶ γράφονται, ὅμως οὐδαμοῦ ἐπ' Ἐκκλησίας ψάλλονται, διότι, καθὼς οἱ ποιμένες, οὕτω καὶ οἱ πρὸς Ἐκκλησιαστικὴν χρῆσιν ὕμνοι καὶ πᾶν τι ἕτερον δέον νὰ εἰσέρχωνται «διὰ τῆς θύρας» καὶ οὐχὶ νὰ ἀναβαίνωσιν ἀλλαχόθεν, διότι πᾶν τὸ γνώριμον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ὡς τῇ παραδόσει σύμφωνον καὶ ἐντεῦθεν νόμιμον, δὲν φοβεῖται τὸν ἔλεγχον, ὥστε νὰ ἀναγκάζεται λαθραίως νὰ ἀναβαίνει ἀλλαχόθεν.

Ἐὰν ἡ Ἀκολουθία αὕτη ψαλλῆ διὰ τὸ ἀνεπίμικτον τῆς Ἀκολουθίας τῆς Ὑψώσεως τὴν παραμονήν, ἐπειδὴ τὴν ἐπομένην πάλιν εἶναι ἡ μνήμη τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Νικήτα μετὰ τῶν Μεθεόρτων, οἰκονομηθήσεται ἀναλόγως ὡς εἰς ὁμοίας περιπτώσεις συμπτώσεως 2 ἢ πλειόνων Ἀκολουθιῶν, ὡς π.χ. τῆ κ' Ὀκτωβρίου, ιζ' Δεκεμβρίου κ.τ.λ. Ἀλλὰ καὶ ἂν διὰ τὸ κατ' ἔννοιαν συγγενές, ἐφ' ὅσον εἰς τὸν Σταυρὸν καὶ αὕτη ἀφιεροῦται, συμμαλῆ τῇ τῆς ἑορτῆς, μόνον θὰ αὐξήσῃ τὸ

μῆκος αὐτῆς. Τὸ πότε δὲ καὶ πῶς θὰ πρέπει νὰ ψαλῆ ἀφίεται νὰ κανονισθῆ ὑπ' αὐτῶν, οἵτινες ἤθελον κρίνει αὐτὴν καλὴν καὶ δογματικῶς καὶ φραστικῶς καὶ κατὰ πάντα ἄμεμπτον καὶ πρὸς χρῆσιν κατάλληλον. Ποιεῖται ὁμως κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ δύναται νὰ συμψαλῆ καὶ τῇ τῆς Ἑορτῆς, ἐὰν οὕτως ἤθελεν ἀποφασισθῆ.

Ἡ Ἀκολουθία αὕτη ἐποιήθη καὶ ὡς προτρεπτικὴ πρὸς διατήρησιν τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τῶν Ἱερῶν Παραδόσεων, καὶ ὡς Ἀπολογητικὴ κατὰ τῶν συκοφαντούντων τὰς Ἱερὰς Παραδόσεις ὡς ἄνευ σημασίας ζητήματα ἀνάξια λόγου δῆθεν, καὶ ὡς ἐλεγκτικὴ κατὰ τῆς τολμηθείσης καὶ θεόθεν διὰ τοῦ Θεάματος τούτου κατακριθείσης Καινοτομίας καὶ ἔκκλησις τρόπον τινὰ πρὸς ἐπάνοδον εἰς τὸ ὀρθόδοξον καὶ νόμιμον καθηγιασμένον ἑορτολόγιον πάντων τῶν ἐγκαταλειψάντων αὐτό.

Γράφεται λοιπὸν ἐνταῦθα ἡ ἀκολουθία ὡς ἂν ἤθελε συμψαλῆ τῇ τῆς ἑορτῆς· ἐὰν δὲ ψαλῆ τῇ παραμονῇ, ἀντὶ τῶν τῆς Ἑορτῆς προηγείσθω ἢ τῶν Ἐγκαινίων καὶ τοῦ Ἁγίου Κορνηλίου διὰ τὸ ἀρχαιότερον καὶ ἀκολουθεῖται ἢ τοῦ Θεάματος ὡς νεωτέρα.

Ὁ Μικρὸς Ἑσπερινὸς

Ἐὰν συμψαλῆ τῇ τῆς Ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ Ἀκολουθία, τότε, ἀντὶ εἰς δ' στίχους, ἰσθῶμεν εἰς στ' καὶ ψάλομεν τὰ γ' τοῦ Μικροῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Ἑορτῆς εἰς δ' καὶ δύο τοῦ Θεάματος. Δόξα... τοῦ Μικροῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Ἑορτῆς, Καὶ νῦν... τοῦ Μικροῦ Ἑσπερινοῦ τοῦ Θεάματος. Ἐὰν δὲ συμψαλῆ τῇ παραμονῇ τῆς Ἑορτῆς μετὰ τῆς τῶν Ἐγκαινίων, τότε, ἐπειδὴ Δόξα... Καὶ νῦν... ὑπάρχει τῶν Ἐγκαινίων καὶ τῆς Ἑορτῆς (προεόρτιον), ἔστωσαν Δοξαστικὸν τοῦ Μεγάλου Ἑσπερινοῦ τοῦ Θεάματος καὶ τὸ τῶν Ἀποστίχων ψαλλόμενα ὡς στιχηρὰ εἰς δ' στίχους μετὰ τῶν δύο Προσομίων εἰς τὸν Μικρὸν Ἑσπερινόν, (ἐάν, δῆλον ὅτι γένηται

ἡ Ἀκολουθία μετ' Ἀγρυπνίας, ὅτε καὶ προηγεῖται ὁ Μικρὸς Ἑσπερινός), Δόξα... Καὶ νῦν... δὲ τὸ τοῦ Μικροῦ Ἑσπερινοῦ τοῦ Θαύματος.

Ἦχος δ' πρὸς τό: «Ὁ ἐξ Ὑψίστου κληθεῖς».

Ἑορτολόγιον τὸ τῶν Ὁρθοδόξων, ὅτε ἡ αὐθαίρετος, γνώμη ἠλλοίωσε, τῶν παριδόντων παράδοσιν, καὶ θείου Ὅρους, Συνόδου Πρώτης καταπεφρόνηκε, τότε ἐπεκύρωσε, τάξιν ἑόρτιον, Χριστὸς τὴν ἔκπαλαι θαύματι καὶ γὰρ τελούντων, Σταυροῦ τὴν μνήμην σεπτῆς Ὑψώσεως, τῶν μὴ στερεζάντων τὴν ἀθέμιτον, ἀλλαγὴν ἡμερῶν τῆς μετρήσεως, τοῦ Σταυροῦ ἐμφανεία, εὐσεβοῦντας τούτους ἔδειξε.

Ὅμοιον.

Ὁ ἐν αἰθέρι ὀφθεις πρὶν Κωνσταντίνῳ, ὅτε εἰς εὐσέβειαν, Χριστὸς ἠδύοκῆσεν, αὐτὸν καλέσαι, καὶ αὐθις τε, ἐν ὄρα τρίτη, ὀφθεις ἐν πόλῳ Σταυρὲ πανσέβαστε, καὶ διὰ ἀστέρων τε, ὑπὲρ τὸ Λεῖψανον, Ξένης ὀσίας εἰς βράβευσιν, αὐτῆς ἀγώνων, ἐν μέσῳ στέφους ἐμφανισάμενος, νῦν ἐπ' ἐσχάτων ἐξανέτειλας, ἐν ἡμέρᾳ σεπτῆς σου Ὑψώσεως, ἑορτῶν ἀκινήτων, στηλιτεύσας τὴν μετάθεσιν.

Δόξα. (ἐὰν συμπάλληται τῇ τῆς Ἑορτῆς)
τοῦ Μηναίου Μικροῦ Ἑσπερινοῦ: «Σὺ μου σκέπη».

Καὶ νῦν. Τοῦ θαύματος ὅμοιον.

Ἦχος β' πρὸς τό: «Σὺ μου σκέπη κραταία».

Σὺ ἐλέγγεις ἐποφθεις ἐν πόλῳ, ὁ θαυμαστός Σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ, ἑορτολόγιον κατάκριτον, ἵνα τὰς Ὁρθόδοξους, Παραδόσεις φυλάττωμεν.

Ἀπόστιχα.

Ἐὰν συμπάλληται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Θαύματος τῇ τῆς Ἑορτῆς, τότε οἰκονομεῖται ὡς εἰς τὸ Μηναῖον ἐν τῇ ιζ' Δεκεμβρίου, ἔνθα ψάλλονται γ' τοῦ προφήτου Δαυιδ καὶ β'

τοῦ Ἀγ. Διονυσίου. Ἄρα ἐνταῦθα τὰ γ' τοῦ Μικροῦ Ἐσπερινοῦ τῆς Ἑορτῆς καὶ β' (τὰ τελευταῖα ἐκ τῶν τριῶν τὰ καὶ στίχους ἔχοντα) τοῦ Θαύματος. Ἐὰν ψαλῆ τῇ γ' (παραμονῇ) τὰ γ' τοῦ Θαύματος ἄνευ τῆς τοῦ πρώτου παραλείψεως.

Ἦχος β' πρὸς τό: «Οἶκος τοῦ Ἐφραθαῦ».

Ἐφαναὶ ἀστραπαί, ἐν πάσῃ Οἰκουμένῃ, Σταυροῦ ἐμφανισθέντος, καὶ ζόφον καινοτόμων, κακίστης τόλμης ἔλυσαν.

Στίχος (ψαλμὸς νθ' 6)

«Ἐδωκας τοῖς φοβουμένοις Σε σημείωσιν τοῦ φυγεῖν ἀπὸ προσώπου τόξου».

Ὅμοιον.

Τόξου ἀπὸ ἐχθροῦ, φυγεῖν τοῖς Ὁρθοδόξοις, ἔδωκας ὡσπερ ἔφη, Δαυῖδ Χριστὲ προβλέπων, Σταυροῦ Σου τὴν ἐμφάνειαν.

Στίχος (ψαλμὸς νθ' 7)

«Ὅπως ἂν ῥυσθῶσιν οἱ ἀγαπητοί Σου, σῶσον τῇ δεξιᾷ Σου καὶ ἐπάκουσόν μου».

Ὅμοιον.

Τόξον εἰς οἰκτιρμῶν, σῶν δήλωσιν ἀμέτρων, ἐν τῇ νεφέλῃ ἔθου, καὶ νῦν Σταυροῦ Σου Τύπον, Χριστὲ εἰς πλάνης ἔλεγχον.

Δόξα. (τῆς ἑορτῆς, εἰ συμπάλλεται ταύτῃ τῇ Ἀκολουθίᾳ)

Καὶ νῦν. Ὅμοιον.

Ἄνωθεν μαρτυρεῖ, Σταυροῦ τῇ ἐμφανείᾳ, Χριστὸς ὡς κατὰ τάξιν, δεῖ πάντας ἑορτάζειν, τὴν ἔκπαλαι Ὁρθόδοξον.

Καὶ εἰ συμπάλλεται τῇ τῆς Ἑορτῆς, Ἀπολυτίκιον πρῶτον τῆς Ἑορτῆς τό: «Σῶσον Κύριε» ἐκ β' καὶ ἐν τῶν δύο τοῦ Θαύματος. Εἰ δὲ τῇ παραμονῇ, εἰς τὸν Μικρὸν Ἐσπερινὸν μόνον τὰ δύο τοῦ Θαύματος οὕτως:

Ἦχος α΄ πρὸς τό: «Ἐπομονῆς στῦλος γέγονας».

Ἐορτολόγιον πάνσεπτον, Χριστέ τῶν Ὁρθοδόξων ἐκύρωσας, κατ' αὐτὸ ὅτε Ὑψωσις, τοῦ Σοῦ Σταυροῦ ὑπὸ εὐσεβῶν, ἐπετελεῖτο ὕμνοις παννυχίοις, Σταυρὸν ἐφανίσας Σου, διελέγξας τόλμην ἀθθαίρετον, τῶν ἀλλοιωσάντων καιρούς, ὁ πάντας θέλων σώξῃσθαι.

Ἔτερον Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος πλ. δ΄ πρὸς τό: «Τοῦ Σταυροῦ Σου τὸν τύπον».

Τοῦ Σταυροῦ Σου τὸν τύπον, ἐν οὐρανῷ ἐφανέρωσας, καὶ ὡς τὸν Παῦλον καὶ πάλιν, Σοῦ τοὺς διώκτας μετέστρεψας, κήρυκας ποιήσας, τοῦ Θαύματός Σου Κύριε, καὶ διήλεγξας τόλμην, ἀθετούντων Παράδοσιν, ἣν παρέδωκας διὰ Πατέρων Ἁγίων, πρεσβείαις ὧν ἡμᾶς ῥῦσαι, πάσης αἰρέσεως.

Τέλος τοῦ Μικροῦ Ἑσπερινοῦ.

Ἐν τῷ Μεγάλῳ Ἑσπερινῷ

Ἐὰν μὲν συμψάλληται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Θαύματος τῆς Ἑορτῆς, ἀντὶ εἰς στ΄ Στίχους εἰς τὸ «Κύριε ἐκέκραξ» ἰστώμεν εἰς ι΄ καὶ ψάλλομεν πρῶτον τὰ γ΄ τῆς Ἑορτῆς Προσόμοια εἰς στ΄ καὶ εἶτα τὰ δ΄ τοῦ Θαύματος. Δόξα... τῆς Ἑορτῆς. Καὶ νῦν... τοῦ Θαύματος. Ἀναγνώσματα τῆς Ἑορτῆς. Ἐὰν δὲ συμψάλληται τῆ τῶν Ἐγκαινίων ἐν τῇ παραμονῇ, πάλιν ἰστώμεν εἰς ι΄ Στίχους καὶ ψάλλομεν τὰ γ΄ Ἰδιόμελα τῶν Ἐγκαινίων, τὰ γ΄ Προσόμοια τοῦ Ἁγίου Κορνηλίου καὶ τὰ δ΄ τοῦ Θαύματος καὶ Δόξα Καὶ Νῦν τῶν Ἐγκαινίων καὶ τὸ Προεόρτιον ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, τοῦ Δοξαστικοῦ τοῦ Μεγάλου ᾧδε Ἑσπερινοῦ τοῦ Θαύματος ψαλλομένου ὡς στιχηροῦ Ἰδιομέλου ἐν τῷ Μικρῷ Ἑσπερινῷ, καθὼς ἤδη ἐγράφη.

Τοῦ Θαύματος προσόμοια.

Ἦχος πλ. β' πρὸς τό: «Τριήμερος ἀνέστης Χριστέ».

Σημείω τοῦ Σταυροῦ Σου Χριστέ, ἐν πόλῳ ᾧ κατέδειξας, ἐν τῇ μνήμῃ, τῆς Ὑψώσεως Αὐτοῦ, κατὰ τὰ πρόηη ἔθη, ἐκύρωσας Πατρῶν, τὸ εὐσεβὲς ἑορτολόγιον.

Ὅμοιον.

Ἐλέη τὰ ἀρχαῖα Χριστέ, δεικνύς Σου ἐστερέωσας, Ὁρθοδόξων, τὴν Παράδοσιν σαφῶς, σημεῖω τοῦ Σταυροῦ Σου, αἰσχύννας καινοτόμων, ἀθαιρεσίαν ἀνθρωπάρεσκον.

Ὅμοιον.

Πιστῶν μὴ πειθομένων, Χριστέ, εἰς ἄνομον ἀπόφασιν, καὶ τηρούντων, τῶν Πατέρων τοὺς θεσμούς, ἐβράβευσας ἀγῶνας, διώκτας κατασχύννας, διὰ Σταυροῦ τῆς ἐμφανείας Σου.

Ὅμοιον.

Τῷ πάλαι Ὑψωθέντος Σταυροῦ, τό: «Κύριε ἐλέησον», ἀνεβόα, ὁ λαὸς ὁ εὐσεβής, νυνὶ δὲ ἐν τῷ πόλῳ, φρικτῶς ἀναφανέντος, Ὁρθοδοξία ἐστερέωται.

Δόξα... (εἰ συμπάλλεται τῇ τῆς Ἑορτῆς) «Δεῦτε ἅπαντα τὰ ἔθνη...» (ὡς ἐν Μηναίῳ).

Καὶ νῦν. Τοῦ Θεύματος:

Ἦχος β' πρὸς τό: «Τῶν ὑπὲρ νοῦν ἀγαθῶν».

(ὄρα τὸ πρωτότυπον εἰς Λιτὴν Ἁγίου Σάββα τῇ 5^ῃ Δεκεμβρίου).

Τὸ ὑπὲρ λόγον καὶ νοῦν, παράδοξον θέαμα, τοῦ ἀναφανέντος Σταυροῦ, ἐκ φωτὸς εἰς οὐράνια, εἰς ἔλεγχον τῶν καιροῦς ἀλλαξάντων, πανσέπτων ἑορτῶν, Ὁρθόδοξοι πάντες ἑορτάζοντες ἀξιοχρέως, Χριστὸν αἰνοῦμεν τοῦτο τὸν δείξαντα, τὸν μόνον θαυμαστὸν ἐν ἔργοις, καὶ ποιητὴν τῶν αἰῶνων καὶ Θεόν, δωρούμενον ἄφεσιν ἀμαρτιῶν, τοῖς Αὐτοῦ ἐκτελοῦσιν, ἐν Ὁρθοδόξῳ πίστει τὸ θέλημα.

Εἵσοδος.

«Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ Προκειμένον τῆς ἡμέρας.

Ἀναγνώσματα:

Εἰ μὲν συμπάλληται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Θαύματος τῆ τῆς Ἑορτῆς, τὰ τῆς Ἑορτῆς. Εἰ δὲ τῆ προτεραία μετὰ τῆς τῶν Ἐγκαινίων, τὰ τῶν Ἐγκαινίων.

Λιτὴ ἡ τῆς Ἑορτῆς ἂν συμπάλληται ἡ παροῦσα Ἀκολουθία τῆ τῆς Ἑορτῆς, ἀλλὰ Δόξα... τῆς Λιτῆς, Καὶ νῦν... ὁμόηχον τοῦ Θαύματος τὸ ἐξῆς:

Ἦχος δ' πρὸς τό: «Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος! ἀπιστίαν πίστιν».
(ὁ βλέπε εἰς Ἀπόστιχα Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ).

Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος! Τοῦ Σταυροῦ ὁ τύπος, ἐν πόλῳ ἐδείκνυτο, ἀφράστως ἐκ φωτός, πιστῶν διώκτας καταπτοήσας, ἐνισχύσας δὲ τοὺς πιστοὺς, Αὐτοῦ τὴν Ὑψωσιν προσκυνοῦντας, ὡς Πατέρες πρώην καλῶς, ἐθέσπισαν διὰ Συνόδων ἡμῖν, μὴ στέρξαντες τὴν ἀλλαγὴν ἡμερῶν, ἦν ἐτόλμησαν τινὲς προπετῶς, ἀφ' ὧν τοῦ θράσους, ῥυσθειῆμεν Ὁρθόδοξοι.

Εἰ δὲ ψαλῆ τῆ παραμονῆ τῆς Ἑορτῆς, διὰ τὸ μὴ ἔχειν Λιτὴν τὸ Μηναιῖον, ψάλλομεν τὸ ἐξῆς Ἰδιόμελον πρῶτον, μεθ' ὃ Δόξα... Καὶ νῦν... τὸ ἀνωτέρω.

Ἦχος δ' πρὸς τό: «Οὐκ ἔδει Σε Χρυσόστομε».
(ὃ ἐστι Δοξαστικὸν ἐσπ. ἀνακομ. Λειψ. Ἰ. Χρυσ. κζ' Ἰαν.)

Οὐκ ἔδει σε Χρυσόστομον, τὸν τοῖς Πατράσιν ἐνυβρίσαντα (ἢ ἀπειθήσαντα), παρ' ἀξίαν καλεῖσθαι, ὅθεν εἰς σφάλματος λῦσιν, τοῦ σχίσματος πιστῶν ὃ εἰργάσω, πάλιν Χριστὸς συνῆψε νῦν, τὰ διεστηκότα· στηρίζας γὰρ καὶ τοὺς μὴ τῆ πλάνῃ στοιχήσαντας, τὴν καινοτόμων τόλμην διήλεγξεν, ἐμφανίσας Σταυροῦ τὸν τύπον ἔκπαγλον, περὶ μέσον νυκτὸς ἐν Οὐρανοῖς, ὑπεράνω λιταζόντων δέ, κατὰ

πάτριον τὸ Ἑορτολόγιον, ὃ ἡλλοίωσεν ἢ καινοτομία. Ἐξ ὕψους δέδοται μαρτυρία: τῷ θάμβει ἐξέστησαν διῶκται· ηὐφράνθη Ὁρθοδόξων πλῆθος· μετέγνωσαν οἱ πλανηθέντες, καὶ ἀπορρίψαντες καινοτομίαν, ἐν εἰρήνῃ σήμερον, Χριστὸν ὑμνοῦμεν, οὕτως εὐδοκήσαντα.

Εἰς τὸν Στίχον:

Τὰ Απόστιχα τῆς Ἑορτῆς τὰ αὐτὰ ὄντα ἐν τε τῇ παραμονῇ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῆς Ἑορτῆς καὶ εἶτα προσέτι δύο τοῦ Θαύματος τὰ ἐξῆς:

Στίχος (ψαλμὸς νθ' 6)

«Ἐδωκας τοῖς φοβουμένοις Σε σημείωσιν τοῦ φυγεῖν ἀπὸ προσώπου τόξου».

Ἦχος πλ. α' πρὸς τό: «Ὅσιε πάτερ, θεοφόρε Θεοδόσιε».

Ὅτε ἐπέστη Ἑορτὴ ἡ πανσεβάσμιος, Ὑψώσεως Σταυροῦ Σου τοῦ Ζηφύρου Χριστέ, ἐν ἣ ἡμέρᾳ ἔκπαλαι ἐτελεῖτο, τύπος ἐφάνη Σου ἐν πόλῳ Σταυροῦ, ὑπερθεν πιστῶν Σου, τῶν μὴ συμφρονησάντων, ἀξιοχρέως ὡς εὐσεβῶν, τοῖς κοσμικῇ διαθέσει τῇ πονηρᾷ, Ἑορτολόγιον ἀλλάξασι πατρῶον, ὅπερ οὐκ ἔλιπε, πληθὺς τῶν Ὁρθοδόξων, ἀφώνως ἄθεσμον, τὴν ἀλλαγὴν πιστούμενος, κατακρίνων καινοτομίαν, βραβεύων τε τοὺς ταύτην μήποτε στέρξαντας.

Στίχος (ψαλμὸς νθ' 7)

«Ὅπως ἂν ρυσθῶσιν οἱ ἀγαπητοὶ Σου, σῶσον τῇ δεξιᾷ Σου καὶ ἐπάκουσόν μου».

Ὅμοιον.

Ὅτε ποιμένες ψευδορθόδοξοι καὶ δόλιοι, λαὸν τὸν ἀγνοοῦντα τὰς τῶν Ἁγίων φωνάς, χρονίως καὶ δολίως σιωπηθείσας, Ἑορτολόγιον δεχθῆναι καινόν, ἔπεισαν ὑπούλωσ, τοῦ καταράτου (ἢ ἀποστάτου) Πάπα, τότε μερὶς ἡ τῶν εὐσεβῶν, καταλιποῦσα τὰ στίφη τῶν αὐθαδῶν, ὥπερ

ἀνέκαθεν, μετὰ τῶν Ὁρθοδόξων, λαῶν ἐώρταζε, κατὰ τὴν πρῶην τάξιν, ὅθεν ἐδέξατο, παρὰ Χριστοῦ μαρτύριον, οὐρανοῖς ἐποφθὲν σημεῖον Σταυροῦ, εἰς καινοτόμων δίκαιον ἔλεγχον.

Εἰ μὲν ψάλλεται τῇ ἡμέρᾳ τῆς Ἑορτῆς, Δόξα... τῆς Ἑορτῆς πλ. δ' «Ὅνπερ πάλαι», Καὶ νῦν... ἢ ὅπερ ἐγράφη ὡς Ἰδιόμελον διὰ τὴν Λιτὴν ἐν περιπτώσει τελέσεως τῆς Ακολουθίας τῆ παραμονῆ: «Οὐκ ἔδει Σε» (ὄρα προηγουμένου), ἢ τὸ ἐξῆς προσόμοιον:

Ἦχος πλ. δ' πρὸς τό: «Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος».

Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος! ὅτε καιρὸς Ἑορτῆς, τοῦ Σταυροῦ τῆς Ὑψώσεως, κατὰ τὴν Ὁρθόδοξον, ἡμερῶν ἐξαριθμησιν, τύπος ἐφάνη εἰς τὰ οὐράνια, Σταυροῦ, ἐλέγχων ἄθεσμον τόλμημα, τῶν τὴν κατάκριτον, παπικὴν ἀρίθμησιν, τῶν ἡμερῶν, δεξαμένων κάκιστα, καλῶς ἦν φύγωμεν.

Ἀπολυτικά

ὡς ἐν τῷ Μικρῷ Ἑσπερινῷ τῇ μὲν ἑορτῇ εἰ ψαλῆ ἢ Ἀκολουθία τοῦ Θαύματος, τῆς Ἑορτῆς δις καὶ ἐν τῶν 2 τοῦ Θαύματος, τοῦ ἄλλου ψαλλομένου τότε ὡς Καθίσματος μετὰ τῶν Καθισμάτων τοῦ Ὁρθρου μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν εἴτε καὶ ἐν τῇ παραμονῇ ψαλῆ ὁμοίως.

Εἰ δὲ τῇ παραμονῇ ψαλῆ Ἀπολυτικίον τῶν Ἐγκαινίων, Δόξα... τὸ προεόρτιον καὶ Καὶ νῦν... τὸ πρῶτον τῶν 2 τοῦ Θαύματος.

Εἰς τὸν Ὁρθρον

Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν Καθίσματα τῆς Ἑορτῆς (ἢ τῶν Ἐγκαινίων) Δίς. Καὶ νῦν... τοῦ Θαύματος:

Ἦχος α' πρὸς τό: «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος».

Καιροὺς ἀλλοιωσάντων τοῦ Ἑορτολογίου, καὶ τοὺς τῶν

ἀγίων Συνόδων, Κανόνας παραβάντων, εἰς ἔλεγχον ἄνωθεν Σταυροῦ, ὁ τύπος ἐποπτάνεται φρικτῶς, ἐν ἡμέρᾳ τῆς Ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ, ἀρχῆθην ἐν ἧ τελεῖται. Δόξα τῷ τοῦτον δεῖξαντι Χριστῷ· δόξα τῷ πλάνην λύσαντι· δόξα τῷ ἀκαινοτόμητον, πίστιν στηρίζαντι.

Μετὰ τὴν β΄ στιχολογίαν τὸ Κάθισμα τῆς Ἑορτῆς (ἢ τῶν Ἐγκαινίων) Δίς.

Καὶ νῦν... τοῦ Θαύματος.

Ἦχος πλ. δ΄ πρὸς τό: «Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον».

Ὅτε ἡ Μνήμη Ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ, κατ' ἀρχῆθην Παράδοσιν τὴν σεπτὴν, Σταυροῦ τύπος πάμφωτος, οὐρανοῖς ἐσημάτισται, καὶ Ἑορτολογίου ἀλλοίωσιν ἤλεγξεν, ἀνθρωπαρέσκων τόλμην δεικνὺς θεομίσητον, αἴγλη δὲ ἀρρήτω, τοῦ Θεοῦ εὐδοκία, πιστοὺς ἀπειθήσαντας, παρὰ νόμῳ θεσπίσματι, οὐρανόθεν κατηύγασε, καὶ διώκτας ἐπτόησε, θαύματι ἀφώνως βοῶν, τοῖς τῶν Πατέρων Κανόσιν ὑπέικετε, καὶ βδελύττεσθε καινοτόμων προστάγματα.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον
τῆς Ἑορτῆς ἅπαξ.

Δόξα Καὶ νῦν τοῦ Θαύματος
(εἰ ψαλῆ τῆ παραμονῆ δις τὸ τοῦ Θαύματος).

Ἦχος πλ. δ΄ πρὸς τό: «Τὸ προσταχθέν».

Τὸ εὐσεβὲς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἡμερολόγιον Χριστὸς κυροῖ προδήλως, διελέγχων τοὺς τοῦτο ἀνταλλαξαμένους, οἴησει ἀνθρωπαρέσκῳ τῷ παπικῷ, Συνόδοις κατακριθέντι πάσαις τρισίν, ὡς ἀυθαίρετον τόλμημα, δι' ὃ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ, ἐν μνήμῃ τῆς Ὑψώσεως, κατὰ πρὶν τάξιν δείκνυσι.

Εἰς τὸν Ν΄ ψαλμόν, εἰ μὲν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Ἑορτῆς ψαλῆ, Δόξα «Σὺ μου σκέπη», Καὶ νῦν τὸ αὐτό. Τὸν δὲ στίχον ψάλ-

λομεν εἰς 2 ἡμιστίχια «Ἐλεῆμον, ἐλέησόν με ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου» καὶ τὸ τῆς Ἑορτῆς «Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ», εἰς δὲ τὸ λοιπὸν τοῦ στίχου «καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν Σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου» τοῦ Θαύματος (ἐν τῇ παραμονῇ «Πάτερ Λόγε», «Ταῖς τῆς Θεοτόκου» καὶ τοῦ Θαύματος).

Ἦχος πλ. β' πρὸς τό: «Θεία χάρις ἀπηώρητο».

Θεῖον θαῦμα ἀπηώρητο, ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῆς Ὑψώσεως, τοῦ παναγίου νῦν Σταυροῦ· Σταυρὸς γὰρ παμφαῆς, νύκτωρ εἰς οὐράνια ἀνέτειλεν, καινοτόμων εἰς ἔλεγχον καὶ μετανοίαν. Ἀλλὰ Σῶτερ εὐσπλαγχνε, πιστοὺς Ὁρθοδόξους στήριζον, τὰς πλάνας ἐκτρέπεσθαι.

Ὁ Κανὼν εἰς τὸ Θαῦμα, οὗ ἡ ἀκροστιχίς:
«Ἡμερολόγιον Ὁρθόδοξον Χριστὸς προκρίνει».

Ὡδὴ α'.

Ἦχος πλ. δ' (ἐκ τοῦ νῆ). Ὁ Εἰρμός.

«**Η** κεκομμένη τὴν ἄτομον ἔτεμε, καὶ εἶδεν ἥλιος γῆν, ἦν οὐκ ἐθεάσατο· ἀλάστορα ἐχθρόν, τὸ ὕδωρ κατεπόντισε, καὶ ἄβατον διήλθεν Ἰσραήλ· ὧδὴ δὲ ἀνεμέλπετο· τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται».

Τροπάρια ὅμοια τῷ εἰρμῷ.

Ημερολόγιον ὄντως θεάρεστον, Χριστὸς σαφῶς μαρτυρεῖ, μόνον τὸ Ὁρθόδοξον, στηρίζας εὐσεβεῖς, ἐμμένειν παραδόσεσι, σεπτῆς τῆς Ἐκκλησίας ἐς αἰεὶ, Σταυροῦ σημεῖον ἄνωθεν, κατ' αὐτὸ Ὑψώσεως, Σταυροῦ ἐν εορτῇ δεικνύς.

Μασωνικὴν πανουργίαν διήλεγξας, Σταυροῦ σημεῖον Χριστέ, τῶν ἀναγκασάντων Σου, λαὸν τὸν εὐσεβῆ, ἀγνοία ἀποδέξασθαι, ἀλλοίωσιν καιροῦ τῶν εορτῶν, ἠνίκα διεκώλυσας, τῷ φρικτῷ Σου Θαύματι, διώκτας τῶν προβάτων Σου.

Εκμωρανθείσης σοφίας τὸ τόλμημα, τῆς κοσμικῆς ἐμφανῶς, Σῶτερ ἐστηλίτευσας, σημεῖω τοῦ Σταυροῦ, ἐλέγξας τὴν κακόνοιαν, τῶν πλάνη στοιχησάντων δυσσεβοῦς, σαφῶς ἐχθροῦ τῆς πίστεως, Πάπα, οὗ πανάθεσμον, τὸν δόλον ἐθριάμβευσας.

Ράβδω καθάπερ Σταυροῦ τῷ σημεῖω Σου, ποιμαίνων, Σῶτερ, πιστούς, ἅπαντα συνέτριψας, μασώνων δολερῶν, κατὰ πιστῶν τὰ ἔνεδρα, ὡς σκευὴ κεραμέως μετ' ὀργῆς, δι' ὃ Σε μεγαλύνομεν, εὐσεβῶς κηρύττοντες, Σταυροῦ Σου τὴν ἐμφάνειαν.

Θεοτοκίον.

Ο τοῦ Θεοῦ Θεὸς Λόγος ὁ Ἅγιος, ἐκ Σοῦ ἀσπόρως Ἀγνή, σάρκα προσλαβόμενος, κενώσας ἑαυτὸν, ἐτέχθη ὡσπερ ἄνθρωπος, ἀτρέπτως, τοὺς τραπέντας εἰς φθοράν, ἡμᾶς ἀνακαλούμενος, τοὺς ὁμολογοῦντάς Σε, Παρθένον Θεομήτορα.

Ῥδὴ γ'.

Ἦχος πλ. δ' (ἐκ τοῦ νῆ). Ὁ Εἰρμός.

«**Ο**ὐκ ἔστιν Ἅγιος ὡς ὁ Κύριος, καὶ οὐκ ἔστι Δίκαιος, ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὃν ὑμνεῖ πᾶσα κτίσις· οὐκ ἔστι Σοι Ὅμοιος, δεδοξασμένε Κύριε».

Τροπάρια ὅμοια τῷ εἰρμῷ.

Λαὸν θεόφρονα ἀπεπλάνησαν, λύκοι προβατόσχημοι, οὐς ἐκδιώξατε, οἱ ποιμένες ἐκ μάνδρας, Σταυροῦ τὴν ἐμφάνειαν, Κυρίου (ἦ: ὡς ράβδον) ἐπισείοντες.

Οὐκ ἔστιν Ἅγιος ὡς ὁ Κύριος, ὁ Σταυροῦ ἐμφάνειαν, δείξας εἰς πίστωσιν, Ἑορτὰς ἅγειν μόνον, καθὼς διετάξαντο, Πατέρες οἱ Θεόφρονες.

Γονυκλινεῖς ὑπεχρέωσας, προσκυνῆσαι ἔκπαγλον, τύπον Σταυροῦ Χριστέ, οὐρανῷ ἐποφθέντα, τοὺς πλάνη διώκοντας, ἀγρύπνως Σε λιτάζοντας.

Θεοτοκίον.

Ἴδου σημεῖον Θεοῦ ἐπέφανε, καὶ ἐλέγχει ἄθεσμον, τόλμημα σήμερον· Ἀλλὰ Σὺ (ἦ: ἀλλ' ἡμᾶς), Θεοτόκε, λιταῖς Σου ἐπίστρεψον, πρὸς ἦθη τὰ Ὁρθόδοξα.

Καθίσματα: Πρῶτον τῆς ἐορτῆς (ἢ τῶν Ἐγκαινίων) ἀναλόγως τοῦ πότε ψαλήσεται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Θαύματος. Εἰς δὲ τό: «Καὶ νῦν...» τοῦ Θαύματος.

Ἦχος πλ. δ' πρὸς τό: «Τὸ προσταχθέν».

Αἰρετικοῖς καὶ ἀπίστοις Ἰουδαίοις, καὶ ἐθνικοῖς τε τοῖς Χριστὸν μὴ σεβομένοις, ὁ χορὸς Ἀποστόλων ἐν Κανόσι θείοις, κωλύει συνεορτάζειν τοὺς εὐσεβεῖς, οἷς ἅμα χοροὶ Πατέρων Συνοδικῶς, συμφωνοῦντες θεσπίζουσι· δι' ὃ Σταυρὸς ἐποφθεῖς, τοιαύτην τὴν παράβασιν, καινοτόμων διήλεγξε.

(Εἰ δὲ οὐ ψαλῆ ἐν τῷ Ἐσπερινῷ τὸ δεῦτερον Ἀπολυτίκιον, ψάλλεται αὐτὸ εἰς τὸ Δόξα... ἐνταῦθα καὶ εἰς τὸ Καὶ νῦν... τὸ ὡς προηγουμένως Κάθισμα ἀπολογητικόν).

ᾠδὴ δ'.

Ἦχος πλ. δ' (ἐκ τοῦ νῆ). Ὁ Εἰρμός.

«Ἐπέβης ἐφ' ἵπποις, τοὺς Ἀποστόλους Σου Κύριε, καὶ ἐδέξω χερσὶ Σου ἡνίας αὐτῶν, καὶ σωτηρία γέγονεν ἡ ἵππασία Σου, τοῖς πιστῶς μελωδοῦσι· Δόξα τῇ δυνάμει Σου Κύριε».

Τροπάρια ὅμοια τῷ εἰρμῷ.

Ὁρθόδοξον πίστιν, καὶ τὴν παράδοσιν Κύριε, ἀληθῆ καὶ βεβαίαν τοῖς πᾶσι δεικνύς, οὐδὲ ἰῶτα μὴ παρέλθῃ προκατήγγειλας, ἐκ τοῦ νόμου Σου ἕως, ἔλθῃ ἢ τοῦ κόσμου συντέλεια.

Νεάζειν κακία, φρεσὶ τελείους δὲ γίνεσθαι, ὁ Ἀπόστολος πάντας διδάσκει ἡμᾶς, ἵνα τὰς πλάνας γνόντες διαφύγωμεν· ἀπλανῆ ὅθεν πίστιν, σώζουσιν τηροῦμεν Ὁρθόδοξον.

Ὁ ἄνομος Πάπας, αὐθαιρεσίᾳ εἰσήγαγεν, ἐορτῶν ἄλλην

τάξιν αἰὶ ἀσεβῶν· οἱ δὲ πιστοὶ Ὁρθόδοξοι, φεῦ! διηρέθησαν, εἰς ὀλίγους δεχθέντας, οἵτινες νυνὶ μεταμέλονται.

Θεοτοκίον.

Ῥημάτων Ἀγγέλου, ἐνηγηθεῖσα ἢ Πάναγνος, ὑπὲρ λόγον δυνάμει Ὑψίστου φρικτῶς, καὶ ἐπελεύσει Πνεύματος σαρκὶ συνέλαβες, τὸν Θεὸν καὶ Σωτῆρα, τῶν πιστῶς, Παρθένε, ὑμνούντων Σε.

Ῥδὴ ε΄.

Ἦχος ὁ αὐτὸς πλ δ΄ (ἐκ τοῦ νή). Ὁ Εἰρμός.

«**Τ**ὸν ἐκ νυκτὸς ἀγνωσίας, ἐπὶ τὴν ψυχάλωτον ὁδὸν αἰὶ πλανώμενον, φωτὶ τῆς γνώσεώς Σου, Κύριε, ποδηγῶν με ἐν τῇ τρίβῳ, τῶν Ἐντολῶν Σου καθοδήγησον».

Τροπάρια ὅμοια τῷ εἰρμῷ.

Θεοσημεία ἐκπάγλω, τοὺς ἐκ πλάνης, Κύριε, τοὺς Σοὺς πιστοὺς διώκοντας, σαφῶς ἐλέγξας νῦν κατήσχυνας, μαρτυρῶν ὅτι ἀνόμως, τῶν ἐορτῶν καιροὺς ἠλλοίωσαν.

Ὁρθοδοξίας ἔθη, τὰ τῆς παραδόσεως τεκμήρια ἐκράτυνας, Σταυροῦ Σου τῷ σημείῳ Κύριε, ὃ κατέδειξας ἐν πόλῳ, κυρῶν τὸ πρὶν Ἑορτολόγιον.

Δημαγωγίαν ἀνόμων, τῶν πρὸς τὴν ἀθέτησιν λαὸν ἐλκόντων πίστεως, ἐλέγχεις ἀριδῆλως, Κύριε, ἐμφανεία τοῦ Σταυροῦ Σου, αὐτοῦ ἐν ἐορτῇ τῆς Ὑψώσεως.

Θεοτοκίον.

Ὁ τοῦ Θεοῦ Θεὸς Λόγος, εἰς τὸ σῶσαι κόσμον σαρκωθεὶς ἡμῖν ἐπέφανεν, ἀσπόρως ἐκ γαστρὸς Σου, Ἄχραντε, Αἰεπάρθενε Μαρία, δι΄ ὃ Πιστοὶ Σε μακαρίζομεν.

Ῥδὴ στ΄.

Ἦχος ὁ αὐτὸς πλ. δ΄ (ἐκ τοῦ νή). Ὁ Εἰρμός.

«**Τ**ὸν Ἰωνᾶν ἐν κήτει Κύριε, μονώτατον κατώκισας, ἐμὲ

δὲ τὸν πεπεδημένον, ἐν ἄρκυσι τοῦ ἐχθροῦ, ὡς ἐκ φθορᾶς ἐκεῖνον διάσφον».

Τροπάρια ὅμοια τῷ εἰρμῷ.

Ξενοπρεπῶς στηλιτεύεις Κύριε, ἀθέμιτον ἐγχείρημα, καιροὺς τῶν ἀλλοιωσάντων, σημείω Σου τοῦ Σταυροῦ, ἐν ἑορτῇ τῆς τούτου Ὑψώσεως.

Ο εὐσεβῆς Σου λαὸς ἐώρταζε, Σταυροῦ Σου Σῶτερ Ὑψωσιν, μὴ στέρξας ἀλλαγὴν ἡμέρας, τῆς μνήμης, δι' ὃ δεικνὺς Σταυρὸν αὐτοὺς (ἦ: αὐτὸν) ἐβράβευσας.

Νικοποιόν Σου σημεῖον, Κύριε, πιστοῖς τοῖς φοβουμένοις Σε, Σταυροῦ Σου δέδωκας φυγεῖν ἐκ τόξου, τῶν πλάνη τῆ τοῦ ἐχθροῦ, τῶν ἑορτῶν καιροῦς ἀλλαξάντων Σου.

Χριστιανὸς εὐσεβῆς Ὁρθόδοξος, ἐστὶν ὁ καὶ πειθόμενος, ἐντάλμασι Χριστοῦ πανσέπτοις, καὶ Δόγμασι ταπεινῶς, καὶ Πατρικαῖς ὁμοῦ Παραδόσεσιν.

Θεοτοκίον.

Ρῦσαι ἡμᾶς ἐπιηρείας Δέσποινα, Παρθένε Ἀπειρόγαμε, Θεὸν σαρκὶ τεκοῦσα ξένως, λιταῖς Σου ταῖς πρὸς Αὐτόν, τῶν ἀθετουμένων δόγμα Ὁρθόδοξον.

Κοντάκιον.

Ἦχος πλ. δ' (ἐκ τοῦ νῆ) πρὸς τό: «Αὐλῶν ποιμενικῶν».

Καιροὺς τῶν Ἑορτῶν, ἀλλαξάντων θράσει, Σταυρὸς ἐπιφανεῖς, διελέγει τόλμην. Παύσασθε ἀσεβοῦντες, τῆς Ἐκκλησίας ταῖς Παραδόσεσι: μὴ τι καινοτομεῖτε, ἀφώνως κράζων τῇ θεᾷ ἄνωθεν, ἀλλ' Ὁρθοδόξως ὡσπερ ἐξ ἀρχῆς, οἱ πάντες ἐορτάζετε.

Ὁ Οἶκος.

Ὅτε ἀποφρὰς ἡμέρα ἀνέτειλε, τοῦ Μαρτίου δεκάτη ἡ θρήνων ἀξία πολλῶν, τότε τοὺς καιροὺς οἰήσεως τόλμη, φεῦ! ἀκινήτων ἑορτῶν ἐξηλλάξαντο θράσει ἑνός, καὶ τῆς

Πρώτης Συνόδου, καὶ Πατέρων Ἁγίων, τοὺς Κανόνας παριδόντες, οἱ τῇ πλάνῃ ταύτῃ στοιχήσαντες, τὸν χιτῶνα Χριστοῦ διαρρήξαντες, δόλω καὶ βία ἐπειρῶντο συρράψαι, πλὴν οὐδὲν κατώρθουν τι πλεον, ἢ καὶ σχίζειν ἐπὶ μᾶλλον τὴν Ἐκκλησίαν. Ἄλλ' ὁ πάντων Δεσπότης, ὁ Σταυρῶ τὰς παλάμας ἀπλώσας, καὶ συνάψας τὰ πρὶν διεστῶτα, ὡς Παντεχνήμων Λόγος τοῦ Θεοῦ, τὴν εὐδοκίαν δεῖξαι βουληθείς, Σταυρὸν φωταυγῆ ὑπεράνω Ναοῦ, Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐν νυκτί, ὅτε μνήμη τῆς τούτου Ὑψώσεως, κατ' Ὁρθόδοξον τάξιν ἐόρτιον, πιστῶν εἰς ἐνίσχυσιν δεΐξας, τοὺς τούτων διώκτας ἐπτόησε, μὴ καινοτομεῖτε, ἀφῶνως θαύματι ἐντελλόμενος, ἀλλ' Ὁρθοδόξως ὡσπερ ἐξ ἀρχῆς, οἱ πάντες ἐορτάζετε.

Τὸ Μηνολόγιον καὶ ὑπόμνημα τοῦ Θαύματος.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, κατὰ τὸ Ὁρθόδοξον Ἐορτολόγιον, ἐν ᾧ πᾶσα ἡ τάξις τοῦ θεοπνεύστου τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας Τυπικοῦ ἀρχῆθεν συντέτακται καὶ ὑπὸ τῶν Θεοφόρων Ἁγίων Πατέρων καλῶς τὰ πάντα διαταξαμένων ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι προσήρμωστοι, ἵνα, ἄχρι συντελείας, ἀκαινοτόμητος φυλάττηται ὑφ' ἡμῶν, μνεΐαν ποιούμεθα τῆς ἐν Οὐρανῷ φρικτῆς ἐμφανείας τοῦ τύπου τοῦ Τιμίου Σταυροῦ ὑπερθεν τοῦ Ναοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐν Χολαργῶ Ἀθηνῶν κατὰ τὴν Ἀγρυπνίαν τῆς Ἐορτῆς τῆς τοῦ Σταυροῦ Ὑψώσεως ἐγγὺς τοῦ Μεσονυκτίου, ὅτε ἀπεστάλησαν ἀστυνομικοὶ πρὸς διάλυσιν τῶν κατὰ τὸ Ὁρθόδοξον Ἐορτολόγιον ἐορταζόντων τὴν Ὑψωσιν τοῦ Σταυροῦ καὶ μὴ στερεζάντων τὸ ἄθεσμον καὶ ἀθθαίρετον παπικὸν ἐορτολόγιον (κοινῶς νέον ἡμερολόγιον), ὅπερ πολιτικῆ πίεσει ἀνθρωπάρεσκοι τότε ἐπίσκοποι ἀθθαίρετως ἐπ' ἀνατροπῇ τοῦ Τυπικοῦ τῆς ἀπ' αἰώνων ἁγίας τάξεως καὶ ἐμμέσῳ ἀθετήσει εἰς αἰῶνας ἀνεκκλήτων θείων Ἀποστολικῶν καὶ Συνοδικῶν Κανόνων δεξάμενοι τὸ φεῖ ἀπαράδεκτον καὶ πολλῶ μᾶλλον τοιοῦτο καταστὰν μετὰ

τὴν ἀυθαίρετον χρῆσιν, ἅμα καὶ παρανόμως, οὐ δι' Οἰκου-
μενικῆς Συνόδου, ἀλλὰ δι' ἐγκυκλίου μονομερῶς ἐν Ἑλλάδι
ἐπέβαλλον. Ἐγίνωσκον δὲ οὕτω πράξαντες ὅτι ἡ Σύνοδος, ἵνα
ἢ ἔγκυρος, ἔδει ὅπως ἀποδεχθῆ πάντας τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας
τῶν προηγουμένων, ὡς ἄλλως βλασφημοῦσα τῷ Ἁγίῳ Πνεύ-
ματι ὡς κακῶς διατάξαντι εἶ τινα αὕτη μετέβαλεν. Διὰ τοῦτο
τὰ φαῦλα οἱ πράξαντες οὐκ ἤλθον εἰς τὸ φῶς κατὰ τὴν ρῆσιν
τοῦ Κυρίου, ἵνα μὴ ἐλεγχθῆ αὐτῶν τὰ πονηρὰ ἔργα. Κατεδί-
ωξεν ὅμως αὐτοὺς τὸ φῶς τοῦ σημείου τοῦ Τιμίου Σταυροῦ
ἐκκαλῶσαν πᾶσι τὴν ἀσχημοσύνην τῆς ἀπαραδέκτου αὐτῶν
ἀυθαιρεσίας ταύτης, ἣν φύγωμεν οἱ εὐσεβεῖς Ὁρθόδοξοι.

Στίχοι

Σταυρὸς οὐρανοῖς ὀφθεις κυροῖ τὴν πρῶην
τάξιν Ἑορτῶν, ἐλέγχων καινοτόμους.

Ἐν πόλῳ Σταυρὸς ὀφθεις ἐλέγχει τόλμην,
καιροὺς ἑορτῶν τοὺς πρὶν ἀλλοιωσάντων.

Σταυρὸς ὑψωθεὶς κρημνίζει πλάνης πύργον,
καὶ πόλῳ φανεὶς ἐλέγχει καινοτόμους.

Τύπος αἰγλήεις Σταυροῦ ἑορτῶν πάλαι τάξιν κρατύνει.

Δυνάμει τοῦ Τιμίου καὶ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ Σου, Χριστέ ὁ
Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς.

Ῥδὴ ζ'.

Ἦχος πλ. δ' (ἐκ τοῦ νῆ). Ὁ Εἰρμός.

«**Π**αῖδες θεοσεβεῖς ἐν Βαβυλῶνι, εἰκόνι χρυσοῦ οὐ προσ-
εκύνησαν, ἀλλ' ἐν μέσῳ καμίνου πυρὸς δροσιζόμενοι, τὴν
φθὴν ἀνέμελπον λέγοντες· εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ τῶν Πατέ-
ρων ἡμῶν».

Τροπάρια ὁμοια τῷ εἰρμῷ.

Ἴνα καινοτομίαν στηλιτεύσης, καιροὺς ἑορτῶν ἀλλοιω-
σάντων Σου, κατὰ πρῶην τὸν χρόνον καθ' ὃν ἑορτάζεται,

Σοῦ Σταυροῦ ἡ Ὑψωσις, Κύριε, εὐλογητὸς ὢν Θεός, ἔδειξας πόλῳ Σταυρόν.

«**Σ**τήκετε καὶ κρατεῖτε Παραδόσεις», ὁ Παῦλος κράζει ὁ Απόστολος, ἀλλ' ἐκώφευσαν, οἴμοι! ποιμένες καὶ ἤλλαξαν, ἑορτῶν ἡμέρας, οὓς ἤλεγξεν, εὐλογητὸς ὁ Θεός, τῇ ἐμφανείᾳ Σταυροῦ.

Τόξου φυγεῖν πιστοὺς ἀπὸ προσώπου, σημείωσιν Σῶτερ τούτοις δέδωκας, οὐρανοῖς ὑπὲρ λόγον Σταυρόν ἐμφανίσας Σου, ἐν καιρῷ τῆς τούτου Ὑψώσεως, εὐλογητὸς ὢν Θεός, ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Ὅπως Ἑορτολόγιον Πατέρων, βραβεύσης, Χριστέ, ὡς εὐσεβέστατον, κατ' αὐτὸ ἐν τῇ μνήμῃ Σταυροῦ τῆς Ὑψώσεως, οὐρανοῖς Σταυρόν ἐνεφάνισας, εὐλογητὸς ὡς Θεός, ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Θεοτοκίον.

Σὲ μεγαλύνομεν Παρθενομήτορ, Θεὸν γὰρ σαρκὶ ἀσπίρως τέτοκας, τὸν σαρκὶ Σταυρωθέντα ἡμῶν εἰς διάσφιν, ἐκ θανάτου ἵνα κραυγάζωμεν· εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

ᾠδὴ η΄.

Ἦχος πλ. δ' (ἐκ τοῦ νῆ). Ὁ Εἰρμός.

«**Ὁ** στεγάζων ἐν ὕδασι τὰ ὑπερῶα Αὐτοῦ, ὁ τιθεὶς θαλάσση ὄριον ψάμμον, καὶ συνέχων τὸ πᾶν· Σὲ ὕμνεϊ ἥλιος, Σὲ δοξάζει σελήνη, Σοὶ προσφέρει ὕμνον πᾶσα κτίσις, τῷ Δημιουργῷ, καὶ Κτίστη εἰς τοὺς αἰῶνας».

Τροπάρια ὁμοία τῷ εἰρμῷ.

Παλαιὸν τὸ Ὁρθόδοξον ἡμερολόγιον νῦν, ὁ Χριστὸς βραβεύσας Θαύματι ξένῳ, ἐμφανίζει Σταυρόν, ἐν νυκτὶ πάμφωτον, ὑπεράνω τελούντων, κατ' αὐτὸ Ὑψώσεως τὴν μνήμην, καὶ τὸν Λυτρωτὴν, ὕμνούντων ὡς εὐεργέτην.

Ράβδῳ ὥσπερ συνέτριψας ἀθαιρεσίας, Χριστέ, Σοῦ

Σταυροῦ τῷ τύπῳ πῆλινα σκεύη, ἀπειθούντων εἰς Σέ, μαρτυρῶν ἄνωθεν, παραδόσεις φυλάττειν, ὅτι δεῖ καὶ ὕμνον Σοὶ προσφέρειν, χρόνους ἑορτῶν, οὓς ὥρισας μὴ κινεῖν δέ.

Ὁ Θεὸς μεμαρτύρηκεν ἄνωθεν δείξας Σταυρόν, ὅτι δεῖ ὡς πρώην τοῦ ἑορτάζειν, τὰς σεπτὰς ἑορτάς· ὅθεν τὴν ἄθεσμον, ἑορτῶν ἄλλην τάξιν, ἣν ὁ Πάπας εὔρε μὴ δεχθῆναι, πείθει τοὺς Αὐτῷ, λατρεύοντας Ὁρθοδόξως.

Καταργήσαντας ἤλεγξε τάξιν καιροῦ ἑορτῶν, ὁ καιροῦς καὶ χρόνους θέμενος μόνος, καὶ συνέχων τὸ πᾶν, καὶ τηρεῖν ἔπεισε, τὰς σεπτὰς Παραδόσεις, καὶ τοὺς τῶν Ἑπτὰ Συνόδων ὄρους, ἵνα εὐσεβῶς, ὑμνῶμεν Αὐτὸν ἀπαύστως.

Θεοτοκίον.

Ρυσαμένη ἀσπόρῳ Σου τόκῳ βροτοὺς ἐκ φθορᾶς, Θεοτόκε, αὐθις ρῦσαι ἀθέων, ἐπηρείας ἡμᾶς, Ἑορτάς πείθουσα, Ὁρθοδόξως τελεῖν τε, οἷς Πατέρες χρόνοις θεία νεύσει, ὥρισαν αἰνεῖν, Υἱόν Σου καὶ Σέ δοξάζειν.

Ὡδὴ θ´.

Ἦχος πλ. δ´ (ἐκ τοῦ νή). Ὁ Εἰρμός.

«Ἐφριξε πᾶσα ἀκοή, τὴν ἀπόρρητον Θεοῦ συγκατάβασις, ὅπως ὁ Ὑψιστος, ἐκὼν κατῆλθε μέχρι καὶ σώματος, παρθενικῆς ἀπὸ γαστροῦ, γενόμενος ἄνθρωπος· διὸ τὴν Ἄχραντον, Θεοτόκον οἱ πιστοὶ μεγαλύνομεν».

Τροπάρια ὁμοια τῷ εἰρμῷ.

Ἴδετε φρίττοντες λαοί, ὑπὲρ ἔννοιαν Σταυροῦ τὴν ἐμφάνειαν ἣν περ κατέδειξεν, ἐν ἑορτῇ τῆς τούτου Ὑψώσεως, ὁ ἐν Αὐτῷ προσηλωθεὶς, τοῦ σῶσαι τὸν ἄνθρωπον, ἐλέγξας ἄθεσμον, τολμηθεῖσαν ἑορτῶν χρόνου κίνησιν (ἧ: ἀλλαγὴν ἑορτῶν καιροῦ).

Νέαν ἀρίθμησιν καιροῦ, ὡς αὐθαίρετον Κανόνων παράβασις, ἄθεσμον δείκνυσι, Χριστὸς Σταυροῦ τῷ τύπῳ ὁ

Κύριος, ὄν κατὰ τάξιν ἀρχικὴν, ἐν μνήμῃ Ὑψώσεως, Αὐτοῦ κατέδειξεν, κατακρίνας ἑορτῶν χρόνου κίνησιν (ἢ: νέαν τάξιν ἑόρτιον).

Εἶδον διῶκται εὐσεβῶν, τὴν ὑπέρλαμπρον Σταυροῦ διατύπωσιν, εἰς τὰ οὐράνια, ἐν ἑορτῇ τῆς τούτου Ὑψώσεως, κατὰ καιρὸν ὄν ἐξ ἀρχῆς, Πατέρες θεόπνευστοι, καλῶς ἐθέσπισαν, καὶ ἀπέσχον τοὺς πιστοὺς τοῦ χειρώσασθαι.

Θεοτοκίον.

Ἵνα λυτρώσῃται βροτούς, ἐξ αἱμάτων Σου Θεὸς σεσωμάτωται, ὦ Ἀπειρόγαμε, Θεογεννήτορ Ἄχραντε Δέσποινα, δι' ὃ δυσώπησον Αὐτόν, ῥυσθῆναι κολάσεως, τοὺς Ἀειπάρθενον, Θεοτόκον εὐσεβῶς ἐπιγνόντας Σε.

Ἐξαποστειλάριον.

(εἰ μὲν ψαλῆ τῇ παραμονῇ πρὸ τοῦ Θεοτοκίου,
εἰ δὲ ἐν τῇ Ἑορτῇ μετὰ τὰ τῆς Ἑορτῆς).

Ἦχος β' πρὸς τό: «Τοῖς Μαθηταῖς συνέλθωμεν».

Ὅτε ἡμέρα ἔφθασεν, ἐν ἧπερ ἐτησίως, πάντες Σταυροῦ τὴν Ὑψωσιν, πίστει ἐπιτελοῦσι, λαοὶ πιστῶν Ὁρθοδόξων, τότε Σταυρὸς ἐφάνη, ἀφράστως εἰς οὐράνια, ἑορτῶν κατακρίνας, τὴν ἀσεβῶς, χρονικὴν μετάθεσιν τολμηθεῖσαν, βραβεύων τοὺς μὴ στέρξαντας, ταύτην καὶ διωχθέντας.

Εἰς τοὺς Αἴνους.

Εἶτε τῇ παραμονῇ εἶτε ἐν τῇ ἑορτῇ ψαλῆ ἢ Ἀκολουθία τοῦ Θαύματος, ἰσθῶμεν εἰς στίχους η', ὧν τοὺς δύο τελευταίους ἀναπληροῦμεν διὰ τῶν στίχων τῶν Ἀποστίχων.

Ψάλλονται δὲ εἰς δ' δευτερουμένου τοῦ πρώτου εἶτε τὰ γ' Ἰδιόμελα τῶν Ἑγκαινίων εἶτε τὰ γ' Προσόμοια τῆς Ἑορτῆς, καὶ εἶτα τὰ ἐξῆς δ' Προσόμοια τοῦ Θαύματος.

Ἦχος πλ. δ' πρὸς τό: «Κύριε, εἰ καὶ κριτηρίῳ».

Κύριε, ὅτε καινοτόμους ἀφέντες, οἱ τοῖς Πατράσιν ἐπόμε-

νοι, Ὑψωσιν Σταυροῦ Σου, Οἰκτίρμον, ὡς τὸ πάλαι συνεώρταζον, μετὰ τῶν μὴ προπετιῶς, καιροῦς ἀλλοιωσάντων Σου, τῆ ἐμφανείᾳ Σταυροῦ ἐν πόλῳ, εὐσεβοῦντας τούτους ἔδειξας.

Ὅμοια.

Κύριε, εἰ καὶ παρεχώρησας πλάνην, ἀποδέξασθαι τοὺς Ἕλληνας, ἐπὶ ἀθετήσει Κανόνων, παπικὸν ἑορτολόγιον, ἀλλὰ καὶ πάλιν Αὐτός, ἐβράβευσας τοὺς μείναντας, εἰς τὸ Ὀρθόδοξον καὶ Πατρῶον, τοῦ Σταυροῦ τῆ ἐμφανείᾳ Σου.

Κύριε, οὐ θελήσει θάνατον θέλω, ἀμαρτωλῶν, εἴπας, Εὐσπλαγχνε, ὡς τὸ ἐπιστρέψαι καὶ ζῆν τε, τοὺς ἐκ Σοῦ ἀποσκιρτήσαντας, δι' ὃ καὶ δέξαι καὶ νῦν, τοὺς πλάνην ἀπολίποντας, καινοτομίας κατακριθείσης, τοῦ Σταυροῦ τῆ ἐμφανείᾳ Σου.

Κύριε, Σὺ εἶ ὁ πατάσσων καὶ πάλιν, ἡμᾶς ἰσχύων ἰάσασθαι, ὅθεν τὴν ἀυθαίρετον γνώμην, ἵνα λύσης ἀπειθούντων Σοι, οὓς παρεχώρησας πρὶν, πλανᾶσθαι, νῦν ἐκάλεσας, πάλιν πατρῶα τῆ ἀκριβείᾳ, τοῦ Σταυροῦ τῆ ἐμφανείᾳ Σου.

Στίχοι τῶν Ἀποστίχων εἰς ἀποπλήρωσιν τῶν η' τῶν Αἴνων.

(Ψαλμὸς νθ' 6)

«Ἐδωκας τοῖς φοβουμένοις Σε σημείωσιν τοῦ φυγεῖν ἀπὸ προσώπου τόξου».

(Ψαλμὸς νθ' 7)

«Ὅπως ἂν ρυσθῶσιν οἱ ἀγαπητοί Σου, σῶσον τῆ δεξιᾷ Σου καὶ ἐπάκουσόν μου».

Καὶ εἶτα

εἰ ψάλλεται τῆ παραμονῇ, Δόξα τῶν Ἐγκαινίων καὶ νῦν Προεόρτιον. Εἰ δὲ τῆ Ἑορτῇ Δόξα «Σήμερον προέρχεται».

Καὶ νῦν... ὅμοιον τοῦ Θαύματος.

Ἦχος πλ. β' πρὸς τό: «Σήμερον προέρχεται».

Σήμερον ἐπέφανεν, ὁ Σταυρὸς ἐν τῷ πόλῳ, καὶ πιστοὺς

ἐστήριξε μὴ στέρξαι τόλμην, παραβάντων παράδοσιν, καιροὺς ἀλλαζάντων τε, τῶν ἑορτῶν Κυρίου· Αὐτὸν ἀσπαζόμενοι, μαρτυροῦμεν τὸ θαῦμα, φόβῳ, τὴν πλάνην ὡς ἰδόντες, ἰταμῶν καινοτόμων, χαρᾷ τε ἐπὶ τῇ ὁμοιοίᾳ, ἣν βραβεύει τῷ κόσμῳ, ὁ ἐμφανίσας Αὐτόν, Χριστὸς ὁ Κύριος, ὁ ἔχων τὸ μέγα ἔλεος.

Τῇ παραμονῇ εἰ ψαλῆ καὶ βούλει ψάλε τὰ γ' Προσόμοια καὶ γ' Ἰδιόμελα τῶν Ἐγκαινίων εἰς στ' εἰς τοὺς Αἴνους καὶ 2 μόνον Προσόμοια τοῦ Θαύματος. Ἄλλως τὰ γ' Ἰδιόμελα τῶν Ἐγκαινίων εἰς δ' καὶ τὰ Προσόμοια τοῦ Θαύματος.

Τέλος ταύτης τῆς ἱερᾶς Ἀκολουθίας καὶ τῷ Θεῷ δόξα!

*Διὰ τὴν ἀντιγραφὴν: Ἀριστείδης Θ. Ἀράπης
(μετ' εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν διδάσκαλόν μου Εὐάγγελον Τσόγκαν,
τὸν καὶ ποιητὴν τῆς παρούσης Ἀκολουθίας)*

